

Ιππίας, Μείζωνν και Ελάσσωνν

Plato

Rights for this book: [Public domain in the USA](#).

This edition is published by Project Gutenberg.

Originally [issued by Project Gutenberg](#) on 2011-01-08. To support the work of Project Gutenberg, visit their [Donation Page](#).

This free ebook has been produced by [GITenberg](#), a program of the [Free Ebook Foundation](#). If you have corrections or improvements to make to this ebook, or you want to use the source files for this ebook, visit [the book's github repository](#). You can support the work of the Free Ebook Foundation at their [Contributors Page](#).

The Project Gutenberg EBook of Hippias, by Plato

This eBook is for the use of anyone anywhere at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org

Title: Hippias Greater and Lesser

Author: Plato

Translator: Kyriakos Zambas

Release Date: January 8, 2011 [EBook #34880]

Language: Greek

*** START OF THIS PROJECT GUTENBERG EBOOK HIPPIAS ***

Produced by Sophia Canoni. Book provided by Iason Konstantinides

Note: The tonic system has been changed from polytonic to monotonic. Two errors indicated in a Table of Errors have been corrected in the text. The spelling of the book has not been changed otherwise. Words with bold characters are enclosed in &.

Σημείωση: Το τονικό σύστημα έχει αλλάξει από πολυτονικό σε μονοτονικό. Το κείμενο έχει λάβει υπόψη δυο παροράματα. Κατά τα άλλα έχει διατηρηθεί η ορθογραφία του βιβλίου. Λέξεις με έντονους χαρακτήρες περικλείονται σε &.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΕΞΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΠΛΑΤΩΝ ΙΠΠΙΑΣ ΜΕΙΖΩΝ ΚΑΙ ΕΛΑΣΣΩΝ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ Κ. ΖΑΜΠΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΦΕΞΗ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΕΕΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΠΛΑΤΩΝΟΣ

ΙΠΠΙΑΣ ΜΕΙΖΩΝ ΚΑΙ ΕΛΑΤΤΩΝ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΚΥΡ. Ζ Α Μ Π Α

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΦΕΕΗ 1911

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο μείζων Ιππίας παρουσιάζει εις την αρχήν τελείαν ηθογραφίαν όχι μόνον του σοφιστού Ιππίου, ο οποίος καυχισιολογεί διά τα κατορθώματα της διδασκαλίας του, αλλά και του είρωνος Σωκράτους, όστις ευρίσκει κατάλληλον την ευκαιρίαν διά να του υποβάλη έν από τα ακανθωδέστερα ζητήματα, δηλαδή τον ορισμόν του ωραίου, και μάλιστα με τον πλέον επιδέξιον εριστικόν και αναλογικόν τρόπον, ώστε διαρκώς να τον κάμνη να εντροπιάζεται και υποχωρή εις έκαστον βήμα από την πρώτην γελοίαν απάντησιν δι' ενός παραδείγματος ότι το ωραίον είναι &η ωραία παρθένος&. Αφού δε καταλλήλως τον ωθεί εις την γενίκευσιν, τον γελοιοποιεί εκ δευτέρου, όταν ορίζη αυτό ως κάποιαν επιχρύσωσιν, διά της αντιπαραθέσεως της συκένιας κουτάλας ως σκοπιμωτέρας. Κατόπιν προχωρεί ο ορισμός του Ιππίου κάπως πλησιέστερον εις το &πρέπον& και κατόπιν εις το &χρήσιμον& και &ικανόν&. Έπειτα ορίζει αυτό ως το &αίτιον τον αγαθού& και τελευταίον ως &το ηδονικόν εις την όρασιν και ακοήν& χωρίς να ημπορέση να ικανοποιήση τον Σωκράτη, ο οποίος όμως πάλιν μένει ευχαριστημένος.

Ο σπουδαιότερος αδάμας, όστις στολίζει τον διάλογον τούτον, είναι η εξέλιξις του ωραίου, την οποίαν διαισθάνεται ο Πλάτων, διότι ευρίσκει τον πίθηκον κατώτερον και από τον ασχημότερον άνθρωπον, τον δε άνθρωπον επίσης ασχημότατον εν συγκρίσει προς τον Θεόν, τούτο δε αντελήφθη από την τελειοποίησιν της ατομικής του φύσεως και από την τάσιν του προς την &θέωσιν&. Περί της συσχετίσεως του ωραίου προς το αγαθόν ομιλούμεν εις τον πρόλογον του Φιλήβου· εις τον διάλογον τούτον παρίσταται ως παρευρισκόμενος και ο Γοργίας και ο Πρόδικος χωρίς να λάβουν μέρος εις την συζήτησιν.

Ο ελάσσων Ιππίας είναι ως δευτέρα σκηνή του πρώτου με την προσθήκην και ενός προσώπου, του Ευδίκου. Συζητείται δε εριστικώς και άνευ αποτελέσματος αν είναι διάφορος ο λέγων την αλήθειαν και ο ψευδόμενος. Εφαρμόζεται δε στενώς η συζήτησις εις τον Αχιλλέα και Οδυσσέα, τους δυο κυρίους ήρωας του Ομήρου, εκ του οποίου και παρατίθενται πολλοί στίχοι προς πίστωσιν των λεγομένων.

Ευτυχώς το τεύχος τούτο ετυπώθη χωρίς κανέν σημαντικόν παρόραμα χάρις εις την επίμονον επιμέλειαν του μοναδικού διά την ευσυνείδητον επιθεώρησιν των δοκιμίων τεχνίτου κ. Δ. Καλλιγεροπούλου, εις τον οποίον εκφράζομεν δημοσία τας θερμάς ευχαριστίας μας, διότι και άλλως επεμελήθη το λεκτικόν και προ πάντων μας αντικατέστησε και εις αυτήν την αντιπαραβολήν του κειμένου. Κ. ΖΑΜΠΙΑΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ - ΙΠΠΙΑΣ

Σωκράτης.

Καλώς τον Ιππίαν τον λαμπρόν και τον σοφόν, πόσον καιρόν είχαμεν να σε ιδούμεν στις Αθήνας!

Ιππίας.

Ναι, Σωκράτη μου, διότι δεν μου μένει καιρός. Επειδή η Ηλεία, όταν χρειάζεται να διαπραγματευθή καμμίαν υπόθεσιν προς καμμίαν πόλιν, πάντοτε εις εμέ πρώτα καταφεύγει από όλους τους πολίτας και με εκλέγει αντιπρόσωπόν της, επειδή νομίζει ότι είμαι ικανώτατος διαιτητής και αγγελιοφόρος των προτάσεων, όσαι ήθελον προταθή από εκάστην πόλιν. Συνεπώς λοιπόν και εις άλλας πολλές πόλεις την αντιπροσώπευσα, το περισσότερο όμως και διά τας περισσοτέρας και σπουδαιοτέρας υποθέσεις εις την Λακεδαίμονα. Δι' αυτό λοιπόν, — διά να απαντήσω εις την ερώτησίν σου — δεν έρχομαι συχνά εις αυτά εδώ τα μέρη.

Σωκράτης.

Πραγματικώς, Ιππία μου, αυτά έχει το να είναι κανείς αληθινά σοφός και τέλειος άνθρωπος. Διότι συ και ιδιωτικώς είσαι ικανός να λαμβάνης πολλά χρήματα από τους νέους και να τους ωφελής πολύ περισσότερο, και δημοσία πάλιν είσαι ικανός να ευεργετής την πατρίδα σου, καθώς είναι ορθόν να κάμνη κανείς, όταν δεν πρόκειται να μείνη περιφρονημένος, αλλά να ευδοκιμήση μεταξύ του λαού. Αλλά, φίλε Ιππία, ποίον είναι το αίτιον, διά το οποίον οι διάσημοι εκείνοι παλαιοί, των οποίων τα ονόματα φημίζονται ως μεγάλα ως προς την σοφίαν, δηλαδή ο Πιττακός και ο Βίας και οι ανήκοντες εις την σχολήν του Θαλού του Μιλησίου, ακόμη δε και οι μεταγενέστεροι μέχρι του Αναξαγόρου, ή όλοι αυτοί ή οι περισσότεροι είναι ολοφάνεροι ότι δεν αναμιγνύονται εις τας πολιτικές πράξεις;

Ιππίας.

Και ποίον άλλο νομίζεις ότι είναι το αίτιον, καλέ Σωκράτη, παρά ότι ήσαν αδύνατοι και ανίκανοι να προφθάσουν με το μυαλό των και εις τα δύο, δηλαδή και τα κοινά και τα ιδιωτικά συμφέροντα;

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν, δι' όνομα του Διός, μήπως καθώς προώδευσαν όλαι αι άλλαι τέχναι, εμπρός εις τους σημερινούς τεχνίτας οι παλαιοί είναι

μηδαμινοί, ομοίως πρέπει να δεχθώμεν ότι προώδευσε και η ιδική σας σοφιστική τέχνη και ότι, οι παλαιότερον ασχοληθέντες εις την σοφίαν συγκρινόμενοι με σας είναι μηδαμινοί;

Ιππίας.

Βεβαίως πολύ ορθά το είπες.

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν, Ιππία μου, αν υποθέσωμεν ότι ξαναζωντανεύει ο Βίας, θα εφάνετο γελοίος εμπρός εις εσάς, καθώς λέγουν και διά τον Δαίδαλον οι ανδριαντοποιοί, ότι, εάν εξούσε σήμερον και κατεσκεύαζε παρόμοια με εκείνα διά τα οποία εφημίσθη, θα εφάνετο γελοίος.

Ιππίας.

Αυτά, Σωκράτη μου, είναι βεβαίως καθώς τα λέγεις, εγώ όμως έχω την συνήθειαν τους παλαιούς και προηγουμένους από ημάς προηγουμένως και περισσότερο να τους εγκωμιάζω από τους σημερινούς, διότι προσέχω τον φθόνον των ζώντων και φοβούμαι την οργήν των αποθανόντων.

Σωκράτης.

Καλά κάμνεις συ βεβαίως, Ιππία μου, να κρίνης και να σκέπτεσαι ούτω πως, καθώς μου φαίνεται. Μάλιστα ημπορώ και εγώ να επικυρώσω την αλήθειαν των λόγων σου, και ότι πραγματικώς προώδευσε η τέχνη σας εις το ζήτημα να ημπορή να φροντίζει και διά τας δημοσίας υποθέσεις συγχρόνως με τας ιδιωτικές. Λόγου χάριν και ο Γοργίας απ' εδώ ο Λεοντίνος σοφιστής ήλθε εις την πόλιν μας από την πατρίδα του ως αντιπρόσωπός της, διότι είναι ικανώτατος να διαχειρίζεται τας κοινάς υποθέσεις των Λεοντίνων, και εις την εκκλησίαν του δήμου ομιλεί (εις τας συνελεύσεις του δήμου) και ιδιωτικές κάμνει διαλέξεις και δίδει μαθήματα εις τους νέους και εσυμφώνησε και έλαβε πολλά χρήματα από την πόλιν μας. Και αν αγαπάς, ο ιδικός μας φίλος Πρόδικος απ' εδώ και άλλας πολλές φορές ήλθε διά δημοσίας υποθέσεις, προ πάντων όμως τώρα τελευταίως ήλθε από την Κέαν με δημοσίαν εντολήν και ομιλήσας μέσα εις την βουλήν έκαμε μεγάλην εντύπωσιν, και με ιδιαιτέρας διαλέξεις και με μαθήματα εις τους νέους εκέρδισε χρήματα όσα και αν ειπής. Από εκείνους όμως τους παλαιούς κανείς δεν είχε ποτέ αξίωσιν να εισπράξη ως αμοιβήν χρήμα ούτε να επιδείξη την σοφίαν του εμπρός εις πολυποίκιλον ακροατήριον. Τόσον βλάκες ήσαν και δεν ενόησαν ότι το χρήμα έχει μεγάλην αξίαν, ο καθείς δε από αυτούς τους δύο πλειότερον χρήμα εισέπραξε από την σοφίαν του παρά κανείς άλλος τεχνίτης από οποιανδήποτε τέχνην. Ακόμη δε προηγουμένως από αυτούς ο Πρωταγόρας.

Ιππίας.

Έχεις δίκαιον, Σωκράτη μου, διότι δεν γνωρίζεις τον καλλίτερον ως προς αυτό. Διότι, αν εγνώριζες πόσον χρήμα εκέρδισα εγώ, θα απορούσες. Και τα μεν άλλα τα αφίνω κατά μέρος, όταν όμως επήγα

κάποτε εις την Σικελίαν, τον καιρόν που διέμενε εκεί ο Πρωταγόρας και έκαμνε εντύπωσιν και ήτο μεγαλύτερός μου, εγώ που ήμην νεώτερος του εις ολίγον διάστημα εισέπραξα πολύ περισσότερον από εκατόν πενήντα μνας, και από ένα μικρόν χωρίον, τον Ινυκόν, εισέπραξα άνω των είκοσι μνων. Και όταν εγύρισα εις την πατρίδα το έφερα αυτό το ποσόν και το έδωκα εις τον πατέρα μου, ώστε εκείνος και οι άλλοι συμπολίται τα έχασαν και έμειναν έκπληκτοι. Και εν γένει εγώ σχεδόν νομίζω ότι μόνος μου εκέρδισα περισσότερα παρά δύο άλλοι σοφισταί μαζί, οποιοδήποτε και αν είναι.

Σωκράτης.

Λαμπράν βεβαίως και σπουδαίαν απόδειξιν αναφέρεις, Ιππία μου, και της ιδικής σου σοφίας και της διαφοράς των σημερινών ανθρώπων εν συγκρίσει προς τους αρχαίους. Δηλαδή από όλους τους παλαιότερους ως προς τον Αναξαγόραν αποδίδεται μεγάλη αμάθεια συμφώνως με τους λόγους σου. Διότι λέγουν ότι το αντίθετον από σας συνέβη εις τον Αναξαγόραν. Δηλαδή του είχε μείνει μεγάλη περιουσία από τον πατέρα του, αλλά αυτός την παρημέλησε και την έχασε όλην. Τόσον ανόητον σοφίαν είχε αυτός! Αναφέρουν δε και δι' άλλους από τους παλαιούς άλλα παρόμοια. Και λοιπόν μου φαίνεται ότι αυτή η απόδειξις την οποίαν παρουσιάζεις περί της σοφίας των σημερινών εν συγκρίσει προς τους παλαιούς είναι λαμπρά και πολλοί άνθρωποι εγκρίνουν ότι ο σοφός πρέπει πρωτίστως διά το άτομόν του να είναι σοφός. Και κατά τα φαινόμενα ορισμός αυτού είναι το να κερδίση όσον το δυνατόν περισσότερον χρήμα. Και όσον δι' αυτά είναι αρκετά όσα είπαμεν. Ευπέ όμως το εξής· Εσύ ο ίδιος από ποίαν πόλιν εισέπραξες το περισσότερον χρήμα από όσας επεσκέφθης; Ή μήπως είναι ευνόητον ότι το εισέπραξες από την Λακεδαιμόνα, αφού αυτήν την πόλιν επεσκέφθης τας περισσότερας φοράς;

Ιππίας.

Όχι, μα τον Δία, Σωκράτη μου.

Σωκράτης.

Τι λέγεις; Μήπως λοιπόν εισέπραξες πολύ ολίγον;

Ιππίας.

Απολύτως τίποτε δεν εισέπραξα ποτέ μου, σε βεβαιώ.

Σωκράτης.

Τερατώδες και περίεργον είναι αυτό που λέγεις, Ιππία μου. Και σε παρακαλώ, ειπέ μου. Η ιδική σου σοφία δεν είναι ικανή τους ακροατάς και τους μαθητάς της να τους καταστήση καλλιτέρους ως προς την αρετήν;

Ιππίας.

Και πολύ μάλιστα, Σωκράτη μου.

Σωκράτης.

Αλλά μήπως τους υιούς των Ινυκηνών ήσο ικανός να τους ωφελήσης, όχι όμως και τους υιούς των Σπαρτιατών;

Ιππίας.

Πολύ απέχω από αυτό, σε βεβαιώ.

Σωκράτης.

Αλλά τότε μήπως οι μεν Σικελιώται επιθυμούν να γίνουν καλλίτεροι, οι Λακεδαιμόνιοι όμως όχι;

Ιππίας.

Βεβαίωτατα, Σωκράτη μου, και οι Λακεδαιμόνιοι επιθυμούν.

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν μήπως από έλλειψιν χρημάτων απέφευγον την συναναστροφήν σου;

Ιππίας.

Όχι, σε βεβαιώ, διότι έχουν αρκετά.

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν, αφού επιθυμούν και έχουν χρήματα, και αφού συ ημπορείς να τους ωφελήσης μεγάλως, διά ποίον λόγον δεν σε έστειλαν οπίσω φορτωμένον από χρυσάφι; Αλλά μήπως πάλιν οι Λακεδαιμόνιοι ημπορούν καλλίτερον από σε να εκπαιδεύσουν τους υιούς των; Και λοιπόν συμφωνείς και συ να το εξηγήσωμεν ούτω πως;

Ιππίας.

Διόλου μάλιστα.

Σωκράτης.

Μήπως λοιπόν δεν ήσο ικανός εις την Λακεδαίμονα να πείθης τους νέους, ότι, αν σχετίζονται σε, περισσότερον θα προοδεύσουν παρά αν σχετίζονται τους ιδικούς των, ή μήπως δεν είχες την δύναμιν να καταπείσης τους πατέρας των, ότι πρέπει μάλλον εις σε να τους εμπιστευθούν παρά οι ίδιοι να φροντίζουν δι' αυτούς, εάν έχουν κάποιον ενδιαφέρον διά τους υιούς των; Διότι βεβαίως δεν είναι δυνατόν να φθονούν τους υιούς των μήπως βελτιωθούν.

Ιππίας.

Δεν πιστεύω εγώ τουλάχιστον να τους φθονούν.

Σωκράτης.

Αλλά πάλιν η Λακεδαίμων έχει βεβαίως καλούς νόμους.

Ιππίας.

Και πώς δεν είναι;

Σωκράτης.

Εις τας ευνόμους πόλεις όμως είναι βεβαίως τιμαλφέστατον πράγμα η αρετή.

Ιππίας.

Πολύ μάλιστα.

Σωκράτης.

Συ όμως γνωρίζεις καλλίτερα από κάθε άλλον να διδάσκης αυτήν εις άλλους.

Ιππίας.

Πάρα πολύ μάλιστα, Σωκράτη μου.

Σωκράτης.

Και λοιπόν όποιος γνωρίζει να διδάσκη καλλίτερα από όλους την ιππευτικήν άραγε δεν θα είχε περισσότεράν υπόληψιν εις την Θεσσαλίαν από όλα τα μέρη της Ελλάδος και θα ελάμβανε περισσότερα χρήματα, και όπου αλλού εκτιμάται αυτή η τέχνη;

Ιππίας.

Είναι βεβαίως λογικόν τούτο.

Σωκράτης.

Και λοιπόν όποιος είναι ικανός να διδάσκη τα ανώτερα μαθήματα ως προς την αρετήν δεν θα εξετιμάτο περισσότερο εις την Λακεδαίμονα και θα εκέρδιζε τα περισσότερα χρήματα, όταν θελήση, και εις οποιανδήποτε άλλην από τας ελληνικάς πόλεις η οποία είναι εύνομος, παρά εις την Σικελίαν, αγαπητέ μου, και εις τον Ινυκόν φρονείς ότι θα εκτιμηθή περισσότερο; Αυτά θέλεις να πιστεύσωμεν, φίλε Ιππία; Δηλαδή, αν απαιτής να τα πιστεύσωμεν, πρέπει να τα πιστεύσωμεν.

Ιππίας.

Ναι, Σωκράτη μου, διότι δεν είναι πατροπαράδοτον έθιμον εις τους Λακεδαιμονίους το να μετακινούν τους νόμους, ούτε να εκπαιδεύουν τους υιούς των έξω από τα συνηθιζόμενα.

Σωκράτης.

Πώς το εννοείς αυτό; Τάχα δεν είναι πατροπαράδοτον εις τους Λακεδαιμονίους το να κάμνουν το ορθόν, αλλά σφάλματα;

Ιππίας.

Δεν ημπορώ, Σωκράτη μου, να ειπώ ότι δεν είναι.

Σωκράτης.

Αι λοιπόν δεν θα έκαμναν ορθά να εκπαιδεύουν τους νέους καλλίτερα και όχι χειρότερα;

Ιππίας.

Θα έκαμναν ορθά. Αλλά εις αυτούς δεν είναι νόμιμον να εφαρμόσουν εις εκείνους ξενικήν εκπαίδευσιν. Άλλως, σε βεβαιώ, αν ελάμβανε και κανείς άλλος από εκεί χρήματα ποτέ του διά την εκπαίδευσιν, και εγώ θα ελάμβανα πολύ περισσότερα. Τουλάχιστον ευχαριστούνται να με ακούουν και με επαινούν. Αλλά, καθώς σου είπα, δεν είναι νόμος.

Σωκράτης.

Ο δε νόμος φρονεί, Ιππία μου, ότι είναι ζημία η ωφέλεια εις την πόλιν;

Ιππίας.

Νομίζω μεν ότι νομοθετείται διά να ωφελήση, κάποτε όμως βλάπτει, εάν τεθή κακώς ο νόμος.

Σωκράτης.

Και πώς; Δεν θέτουν τον νόμον οι νομοθέται ως το μεγαλύτερον αγαθόν εις την πόλιν των; Και δεν είναι αδύνατον άνευ αυτού να ζήση η πόλις με ευνομίαν;

Ιππίας.

Λέγεις την αλήθειαν.

Σωκράτης.

Επομένως, όταν δεν επιτύχουν το αγαθόν όσοι προσπαθούν να θέσουν νόμους, το νόμιμον και τον νόμον δεν επιτυγχάνουν. Ή πώς το εννοείς εσύ;

Ιππίας.

Εάν το πάρωμεν κατά λέξιν, Σωκράτη μου, είναι καθώς το λέγεις συ, οι άνθρωποι όμως δεν συνηθίζουν να το χαρακτηρίζουν ούτω πως.

Σωκράτης.

Ποίοι άραγε, καλέ Ιππία, όσοι γνωρίζουν ή όσοι δεν γνωρίζουν;

Ιππίας.

Οι κοινοί άνθρωποι.

Σωκράτης.

Και αυτοί οι κοινοί είναι εκείνοι που γνωρίζουν την αλήθειαν;

Ιππίας.

Όχι βεβαίως.

Σωκράτης.

Και όμως, νομίζω, όσοι γνωρίζουν, νομίζουν ότι το ωφελιμώτερον είναι νομιμώτερον πραγματικώς από το ανωφελέστερον δι' όλους τους ανθρώπους. Ή δεν συμφωνείς;

Ιππίας.

Μάλιστα, συμφωνώ τουλάχιστον ως προς την πραγματικότητα αυτού.

Σωκράτης.

Λοιπόν δεν υπάρχει και δεν είναι καθώς το νομίζουν όσοι γνωρίζουν;

Ιππίας.

Πολύ μάλιστα.

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν συμφώνως με τους λόγους σου βεβαίως είναι ωφελιμώτερον
εις τους Λακεδαιμονίους να λαμβάνουν μάλλον την ιδικήν σου
εκπαίδευσιν, αν και είναι ξενική, παρά την εγχωρίαν των.

Ιππίας.

Και βεβαίως λέγω την αλήθειαν.

Σωκράτης.

Μάλιστα, καλέ Ιππία, διότι λέγεις συγχρόνως και ότι τα ωφελιμώτερα είναι νομιμώτερα.

Ιππίας.

Μάλιστα το είπα.

Σωκράτης.

Επομένως συμφώνως με τους λόγους σου είναι νομιμώτερον οι παίδες των Λακεδαιμονίων να εκπαιδεύονται από τον Ιππίαν, και ανομώτερον να εκπαιδεύονται από τους γονείς των, αφού πραγματικώς θα ωφεληθούν περισσότερο από εσέ.

Ιππίας.

Σε βεβαιώ ότι θα ωφεληθούν, Σωκράτη μου.

Σωκράτης.

Επομένως κάμνουν παρανομίαν οι Λακεδαιμόνιοι, διότι δεν δίδουν εις εσέ χρήμα και δεν εμπιστεύονται τους υιούς των.

Ιππίας.

Εγώ τα παραδέχομαι αυτά! Διότι μου φαίνεται ότι τον στρέφεις τον λόγον μάλλον προς το συμφέρον μου, επομένως δεν μου χρειάζεται να φέρω αντίστασιν.

Σωκράτης.

Λοιπόν, αγαπητέ μου, ευρίσκομεν ότι οι Λακεδαιμόνιοι είναι παράνομοι και μάλιστα εις τα σπουδαιότερα ζητήματα, αυτοί οι οποίοι νομίζονται νομιμώτατοι. Και τώρα ας ιδούμεν, καλέ Ιππία, δι' όνομα των θεών ποία όταν ακούουν σε επαινούν και ευχαριστούνται; Ή μήπως είναι ευνόητον ότι εκείνα τα οποία συ γνωρίζεις κάλλιστα, δηλαδή τα σχετικά με τα άστρα και τα ουράνια φαινόμενα;

Ιππίας.

Διόλου μάλιστα, όσον δι' αυτά ούτε θέλουν να τα ακούσουν.

Σωκράτης.

Αλλά τότε μήπως ευχαριστούνται, όταν ακούουν γεωμετρίαν;

Ιππίας.

Διόλου. Καθόσον, διά να εκφρασθώ ούτω πως, οι περισσότεροι από εκείνους δεν γνωρίζουν ούτε αριθμησιν.

Σωκράτης.

Επομένως πολύ απέχουν να σε ανέχωνται, όταν ομιλής περί λογαριασμών.

Ιππίας.

Μάλιστα πολύ απέχουν μα τον Δία.

Σωκράτης.

Αλλ' άραγε εκείνα τα οποία συ γνωρίζεις ακριβέστερον από κάθε άλλον να τα αναλύης, δηλαδή την δύναμιν των γραμμάτων και των συλλαβών και των ρυθμών και των αρμονιών;

Ιππίας.

Ποίας αρμονίας, και γράμματα, λαμπρέ μου άνθρωπε;

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν ποία είναι αυτά που ευχαριστούνται να ακούουν από σε και σε επαινούν; ειπέ μου συ ο ίδιος, αφού εγώ δεν ημπορώ να το εύρω.

Ιππίας.

Περί των γενών, καλέ Σωκράτη, και των ηρώων και των ανθρώπων, και των συνοικισμών, με ποίον τρόπον εκτίσθησαν αι αρχαίαι πόλεις, και γενικώς όλην την αρχαιολογίαν ευχαριστούνται πολύ να την ακούουν. Επομένως εγώ ηναγκάσθην χάριν αυτών να μελετήσω και να μάθω εις την εντέλειαν όλα αυτά.

Σωκράτης.

Πραγματικώς μα τον Δία, καλέ Ιππία, είσαι ευτυχής, διότι οι Λακεδαιμόνιοι δεν ευχαριστούνται, εάν θελήση κανείς να απαριθμήση εις αυτούς τους ιδικούς μας άρχοντας από την εποχήν του Σόλωνος· ει δε μη, θα τα εύρισκες δύσκολα, αν ήθελες να τα μάθης.

Ιππίας.

Από πού ως πού, Σωκράτη μου; εγώ μίαν φοράν να ακούσω πενήντα ονόματα στη σειρά θα τα απομνημονεύσω.

Σωκράτης.

Την αλήθειαν λέγεις, εγώ όμως δεν είχα σκεφθή ότι έχεις καλόν μνημονικόν. Ώστε εννοώ τώρα ότι δικαίως ευχαριστούνται μαζί σου οι Λακεδαιμόνιοι, διότι γνωρίζεις πολλά, και σε έχουν καθώς έχουν τα παιδιά τον γέροντα διά να διηγούνται ευχάριστα παραμύθια.

Ιππίας.

Και βεβαίως μα τον Δία, Σωκράτη μου, όσον διά τας ωραίας ασχολίας και τώρα τελευταίως έκαμα εντύπωσιν που ωμίλησα εκεί, εις τι πρέπει να καταγίνεται ο νέος. Διότι εγώ έχω γραμμένην δι' αυτά τα ζητήματα ωραιοτάτην πραγματείαν, η οποία και αλλέως είναι καλοφτιασμένη, ιδίως όμως με τας ωραίας λέξεις. Η αφορμή δε και η αρχή της πραγματείας μου είναι κάπως η εξής. «Αφού εκυριεύθη η Τροία, η ιστορία διηγείται ότι ο Νεοπτόλεμος ηρώτησε τον Νέστορα ποία ασχολία είναι ωραία, εις τας οποίας εάν καταγίνη κανείς εν όσω είναι νέος μπορεί να αναδειχθή». Κατόπιν λοιπόν παρουσιάζεται ως ομιλών ο Νέστωρ και υποδεικνύει εις αυτόν πλείστα όσα νόμιμα και

ωραιότατα. Αυτήν μεν λοιπόν την πραγματείαν και εκεί την ανεκοίνωσα, και εδώ έχω σκοπόν να την ανακοινώσω εντός τριών ημερών, μέσα εις το σχολείον του Φειδοστράτου, καθώς και άλλα πολλά αξιόλογα ζητήματα. Διότι μου το εξήτησε χάριν ο Εὐδίκος Αθημάντου. Κύτταξε όμως και συ ο ίδιος να παρευρεθής και άλλους να φέρης μαζί σου, οι οποίοι είναι ικανοί να κρίνουν όσα θα ειπώ, αφού ακούσουν.

Σωκράτης.

Μάλιστα θα το κάμω αυτό, αν θέλη ο θεός, Ιππία μου. Τώρα όμως δώσε μου μίαν σύντομον απάντησιν δι' αυτό. Και καλά έκαμες, σε βεβαιώ, που μου το ενθύμισες. Διότι, αγαπητέ μου, προ ολίγου κάποιος με έφερε εις δυσκολίαν εις την συζήτησιν, εκεί που άλλα μεν εκατηγορούσα ως άσχημα, άλλα δε επαινούσα ως ωραία, με την εξής πολύ υβριστικήν ερώτησιν· «Και από πού ως πού, μου λέγει, γνωρίζεις συ, κύριε Σωκράτη, ποία είναι ωραία και ποία άσχημα; Ιδού λόγου χάριν, ημπορείς να ειπής τι είναι το ωραίον;». Και εγώ από την μηδαμινότητά μου απορούσα και δεν ήξερα να του απαντήσω καθώς πρέπει. Όταν λοιπόν ανεχώρησα από την συνάντησιν, εθύμωνα με τον εαυτόν μου και τον ύβριζα και τον εφοβέριζα, ότι, μόλις ανταμώσω κανένα από σας τους σοφούς, θα προσέξω να το μάθω και να το μελετήσω καλά και πάλιν θα επιστρέψω εις αυτόν που με ερώτησε, διά να ανανεώσω την λογομαχίαν. Τώρα λοιπόν, καθώς είπα, εις καλήν ώραν ήλθες και διαφώτισέ με, σε παρακαλώ, τι πράγμα είναι το καθαυτό ωραίον, και προσπάθησε να μου δώσης όσον το δυνατόν ακριβή απάντησιν, μήπως πάλιν εντροπιασθώ και γελοιοποιηθώ διά δευτέραν φοράν. Διότι συ βέβαια το γνωρίζεις καθαρά, και θα είναι μικρόν μάθημα αυτό από τα πολλά που γνωρίζεις συ.

Ιππίας.

Και βέβαια μικρόν, μα τον Δία, καλέ Σωκράτη, και χωρίς καμμίαν αξίαν, διά να εκφρασθώ ούτω πως.

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν εύκολα θα το μάθω και κανείς δεν θα με εντροπιάζη άλλην φοράν.

Ιππίας.

Βεβαίως κανείς. Διότι τότε θα ήτο μηδαμινή και ασήμαντος η ιδική μου υπόστασις.

Σωκράτης.

Εύγε σου καλά λέγεις, μα την Ήραν, καλέ Ιππία, αν υπάρχη ελπίς να νικήσωμεν αυτόν τον άνθρωπον. Αλλά μήπως τάχα υπάρχει κανέν εμπόδιον να μιμηθώ εγώ εκείνον και να επιτίθεται εναντίον των λόγων σου, όταν δίδης απάντησιν, διά να με σπουδάσης όσον το δυνατόν καλλίτερον; Διότι, σε βεβαιώ, είμαι σχεδόν έμπειρος των επιθέσεων. Λοιπόν, εάν δεν κάμνη καμμίαν διαφοράν διά σε, επιθυμώ να αρχίσω τας επιθέσεις,

διά να μάθω να επιτίθεται με περισσότεραν ανδρείαν.

Ιππίας.

Εμπρός κάμε επίθεσιν. Διότι, καθώς είπα προ ολίγου, δεν είναι σπουδαίον αυτό το ζήτημα, αλλά ημπορώ εγώ να σε διδάξω να απαντάς και εις πολύ δυσκολώτερα από αυτό, ώστε κανείς άλλος να μην ημπορή να σε εντροπιάζη.

Σωκράτης.

Αχ, πόσον μου αρέσουν τα λόγια σου! Εμπρός λοιπόν, αφού και συ με προτρέπεις, ας μεταβληθώ όσον το δυνατόν εις εκείνον και ας προσπαθήσω να σ' ερωτώ. Δηλαδή, αν υποθέσωμεν ότι έδειχνες εις αυτόν αυτήν την πραγματείαν που λέγεις, διά τας ωραίας ασχολίας, και σε ήκουε, μόλις παύσης να ομιλής, δεν θα σε ερωτούσε άλλο τίποτε πρώτα πρώτα παρά περί του ωραίου (διότι έχει τοιαύτην συνήθειαν), και θα σε ερωτούσε· «Καλέ πατριώτη Ηλείε, άραγε δεν είναι με δικαιοσύνην δίκαιοι οι δίκαιοι;». Απάντησε λοιπόν, καλέ Ιππία, ως να σε ερωτά εκείνος.

Ιππίας.

Απαντώ ότι είναι με δικαιοσύνην.

Σωκράτης.

Λοιπόν δεν είναι κάτι αυτή η δικαιοσύνη;

Ιππίας.

Βεβαιότατα.

Σωκράτης.

Λοιπόν και με σοφίαν δεν είναι σοφοί οι σοφοί και με το αγαθόν αγαθά όλα τα αγαθά;

Ιππίας.

Και πώς όχι;

Σωκράτης.

Και βεβαίως, διότι αυτά είναι κάτι τι πραγματικόν, και όχι βέβαια διότι δεν είναι.

Ιππίας.

Μάλιστα, διότι είναι.

Σωκράτης.

Λοιπόν και όλα τα ωραία δεν είναι ωραία με το ωραίον;

Ιππίας.

Μάλιστα με το ωραίον.

Σωκράτης.

Διότι βέβαια αυτό είναι κάτι;

Ιππίας.

Μάλιστα, διότι είναι. Και τι έχει να κάμη;

Σωκράτης.

«Ευτέ μου λοιπόν, πατριώτη», θα είπη αυτός, «τι πράγμα είναι αυτό το ωραίον;».

Ιππίας.

Μήπως λοιπόν, καλέ Σωκράτη, αυτός που ερωτά άλληνη πληροφορίαν θέλει να λάβη παρά ποίον είναι το ωραίον;

Σωκράτης.

Όχι, νομίζω, αλλά τι είναι το ωραίον, καλέ Ιππία.

Ιππίας.

Και ποίαν διαφοράν έχει τούτο από εκείνο;

Σωκράτης.

Δεν ευρίσκεις συ καμμίαν διαφοράν;

Ιππίας.

Βεβαίως δεν έχουν διαφοράν.

Σωκράτης.

Τι λόγος, και βέβαια είναι φανερόν ότι συ γνωρίζεις καλλίτερα, αλλ' όμως, αγαπητέ μου, πρόσεξε να ιδής. Δηλαδή δεν σε ερωτά ποίον είναι το ωραίον, αλλά τι πράγμα είναι το ωραίον.

Ιππίας.

Σε εννοώ, καλέ μου, και θα αποκριθώ εις αυτόν τι πράγμα είναι το ωραίον, και δεν υπάρχει φόβος να εντροπιασθώ. Δηλαδή, Σωκράτη μου, σε βεβαίω, εάν πρόκειται να ειπούμεν την αλήθειαν, η ωραία παρθένος είναι ωραίον πράγμα.

Σωκράτης.

Καλά και ορθά, μα τον Κέρβερον, απήντησες, καλέ Ιππία. Δεν είναι λοιπόν αληθές ότι, αν δώσω εγώ αυτήν την απάντησιν, θα απαντήσω συμφώνως με το ερώτημα και ορθώς, και δεν υπάρχει φόβος να εντροπιασθώ;

Ιππίας.

Και βέβαια πώς είναι δυνατόν, καλέ Σωκράτη, να εντροπιασθής, αφού αυτό όλοι το κρίνουν ορθόν και όλοι όσοι ακούουν θα υποστηρίξουν ότι ομιλείς ορθά;

Σωκράτης.

Ας είναι. Πολύ καλά. Εμπρός λοιπόν, φίλε Ιππία, ας καταλάβω μόνος μου αυτό που λέγεις. Αυτός μεν θα με ερωτήσει κάπως το εξής· «Έλα, σε παρακαλώ, Σωκράτη μου, απάντησέ μου. Δι' όλα αυτά τα οποία χαρακτηρίζεις ως ωραία, τι εάν δεχθώμεν ότι είναι το ωραίον, θα ημπορούν να είναι ωραία;» Εγώ λοιπόν βεβαίως θα ειπώ ότι, εάν η παρθένος η ωραία είναι ωραίον πράγμα, αυτό είναι η αιτία διά να είναι αυτά ωραία.

Ιππίας.

Νομίζεις λοιπόν ότι θα τολμήση πλέον αυτός να σε εξελέγξη ότι δεν είναι ωραίον αυτό το οποίον λέγεις, ή ότι, εάν τολμήση, δεν θα περιγελασθή ολότελα;

Σωκράτης.

Ότι μεν θα τολμήση, αξιοθαύμαστε μου φίλε, το γνωρίζω καλά. Αν όμως, αφού τολμήση, θα γίνη γελοίος, αυτό θα φανή μόνον του. Τι όμως θα ειπή, επιθυμώ να σου το ειπώ.

Ιππίας.

Λέγε λοιπόν.

Σωκράτης.

Τι νόστιμος που είσαι, Σωκράτη μου, θα ειπή. Και μήπως το θηλυκόν άλογον δεν είναι ωραίον, που και ο θεός μέσα εις τον χρησμόν το επήνεσε; Τι θα απαντήσωμεν, καλέ Ιππία; Άλλο τίποτε ή θα ειπούμεν ότι και το θηλυκόν άλογον είναι ωραίον, όταν βεβαίως είναι ωραίον; Διότι βεβαίως πώς είναι δυνατόν να τολμήσωμεν να μη ομολογήσωμεν ότι το ωραίον είναι ωραίον;

Ιππίας.

Πολύ ορθά ομιλείς, Σωκράτη μου. Άλλως τε, σε βεβαιώ, και ο θεός ορθά το είπε αυτό. Διότι εις τα μέρη μας παράγονται ωραιότατες φοράδες.

Σωκράτης.

Πολύ καλά, θα ειπή λοιπόν. Αλλά τώρα η ωραία λύρα δεν είναι ωραία; Να το παραδεχθώμεν, καλέ Ιππία;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Λοιπόν κατόπιν θα απαντήσει εκείνος (σχεδόν το γνωρίζω διότι συμπεραίνω από τον χαρακτήρα του): «Λαμπρέ μου άνθρωπε, και τι είναι μία ωραία χύτρα; Τάχα δεν είναι ωραίον πράγμα;»

Ιππίας.

Καλέ Σωκράτη, και ποίος είναι αυτός ο άνθρωπος; Πόσον φαίνεται να

είναι κάποιος αμόρφωτος, αφού τολμά να αναφέρει τόσον πρόστυχα ονόματα μέσα εις τόσον υψηλόν ζήτημα!

Σωκράτης.

Ναι καθώς τον είπες είναι κάπως, φίλε Ιππία, όχι κομψός αλλά πρόστυχος, ο οποίος δεν προσέχει εις τίποτε άλλο παρά εις την αλήθειαν. Και όμως πρέπει να απαντήσωμεν εις τον άνθρωπον, και εγώ πρώτος δίδω την γνώμην μου. Δηλαδή, εάν υποθέσωμεν ότι η χύτρα είναι κατεργασμένη από καλόν κεραμοπλάστην λεία και στρογγυλή και καλοψημένη, καθώς είναι μερικά από τας καλὰς χύτρας με δύο αυτιά, που χωρούν έξ λιτρας, και είναι ωραιόταται, εάν υποθέσωμεν ότι ερωτά διά μίαν τοιαύτην χύτραν, πρέπει να ομολογήσωμεν ότι είναι καλή. Διότι πώς ημπορούμεν να ειπούμεν ότι δεν είναι ωραία, αφού είναι ωραίον πράγμα;

Ιππίας.

Διόλου δεν ημπορούμεν, Σωκράτη μου.

Σωκράτης.

Λοιπόν, θα ειπή αυτός, και η ωραία χύτρα είναι ωραίον, πράγμα; Απάντησε.

Ιππίας.

Ναι δεν σου λέγω, έτσι είναι, νομίζω, Σωκράτη μου. Είναι μεν καλόν και αυτό το σκεύος, όταν είναι καλοφτιασμένον, αλλά το όλον του αυτό δεν έχει την αξίαν διά να το κρίνωμεν ότι είναι ωραίον πράγμα σχετικώς με το άλογον και την παρθένον και όλα τα άλλα ωραία πράγματα.

Σωκράτης.

Πολύ καλά. Εννοώ, φίλε Ιππία, ότι δηλαδή πρέπει εις αυτόν που ερωτά αυτά να αντιτείνωμεν τα εξής· Άνθρωπε, δεν γνωρίζεις ότι είναι ορθόν αυτό που είπε ο Ηράκλειτος, ότι δηλαδή ο ωραιότερος από τους πιθήκους είναι άσχημος, εάν συγκριθῇ με το ανθρώπινον γένος, και από τας χύτρας η ωραιότερα είναι άσχημη συγκρινομένη με το γένος των παρθένων, καθώς λέγει ο Ιππίας ο σοφός. Δεν είναι έτσι, καλέ Ιππία;

Ιππίας.

Βεβαιοτάτα, Σωκράτη μου, πολύ ορθὰ απάντησες.

Σωκράτης.

Πρόσεχε λοιπόν. Δηλαδή κατόπιν από αυτό γνωρίζω κάλλιστα ότι θα ερωτήση· Και τι λοιπόν, καλέ Σωκράτη; Άραγε το γένος των παρθένων, εάν συγκριθῇ προς το γένος των θεών, δεν θα πάθη το ίδιον που έπαθε το είδος των χυτρών συγκρινόμενον προς το γένος των παρθένων; Δεν θα φανῇ τότε η ωραιότερα παρθένος άσχημη; Ή μήπως και ο Ηράκλειτος, τον οποίον συ επικαλείσαι, δεν λέγει αυτό το ίδιον, ότι δηλαδή ο σοφότερος από τους ανθρώπους συγκρινόμενος με τον θεόν θα φανῇ

πίθηκος και εις την σοφίαν και εις την ωραιότητα και εις όλα τα άλλα; θα ομολογήσωμεν, φίλε Ιππία, ότι η ωραία παρθένος συγκρινομένη προς το γένος των θεών θα φανή άσχημη;

Ιππίας.

Και βεβαίως, ποίος ημπορεί να αντιλέξη εις αυτό, καλέ Σωκράτη;

Σωκράτης.

Εάν λοιπόν παραδεχθώμεν αυτά, θα γελάση και θα μας ερωτήση· Κύριε Σωκράτη, ενθυμείσαι λοιπόν, τι είχες ερωτηθή; Μάλιστα, θα του ειπώ, δηλαδή ερωτήθην τι πράγμα είναι το καθαυτό ωραίον. Έπειτα, θα ειπή αυτός, ενώ ερωτήθης, καθώς το ομολογείς ο ίδιος, τι πράγμα είναι το ωραίον, αποκρίνεσαι εκείνο το οποίον είναι κατά τύχην όχι περισσότερο ωραίον παρά άσχημον; έτσι φαίνεται, θα του ειπώ. Ή συ τι με συμβουλεύεις, φίλε μου, να απαντήσω;

Ιππίας.

Αυτό βεβαίως. Και λοιπόν εν σχέσει βεβαίως προς τους θεούς, αν ειπή ότι δεν είναι ωραίον το ανθρώπινον γένος, θα ειπή την αλήθειαν.

Σωκράτης.

Και αν σε είχα ερωτήσει απ' αρχής, θα μου ειπή, τι πράγμα είναι το ωραίον και το άσχημον, και συ μου έδιδες αυτήν την απάντησιν που είπες, άραγε δεν θα ήτο ορθή η απάντησίς σου; Και ακόμη έχεις την ιδέαν ότι το καθαυτό καλόν, με το οποίον όλα τα άλλα στολίζονται και φαίνονται ωραία, όταν προστεθή εις κανέν πράγμα η ιδανική μορφή του, αυτό είναι παρθένος ή άλογον ή λύρα;

Ιππίας.

Αλλά τότε, Σωκράτη μου, εάν αυτό βεβαίως ζητής, είναι το ευκολώτερον πράγμα να απαντήσωμεν εις αυτόν, τι πράγμα είναι το ωραίον, με την προσθήκην του οποίου και όλα τα άλλα στολίζονται και φαίνονται ωραία. Αυτός λοιπόν είναι μωρότατος άνθρωπος και δεν έχει είδησιν περί ωραίων αποκτημάτων. Δηλαδή, εάν του απαντήσης ότι αυτό το ωραίον το οποίον ερωτάς δεν είναι τίποτε άλλο παρά χρυσός, αυτός θα απορήση και δεν θα τολμήση να σε εξελέγξη. Διότι γνωρίζομεν βέβαια όλοι μας, ότι όπου τούτο προστεθή, και αν αυτό προηγουμένως εφάινετο άσχημον, θα φανή πλέον ωραίον, αφού βέβαια εστολίσθη με χρυσόν.

Σωκράτης.

Δεν έχεις πείραν αυτού του ανθρώπου, φίλε Ιππία, πόσον είναι αμετάπειστος και δεν παραδέχεται τίποτε ευκόλως.

Ιππίας.

Και τι με τούτο, καλέ Σωκράτη; Βεβαίως αυτός το ορθώς λεγόμενον θα αναγκασθή να το παραδεχθή, ή αν δεν το παραδεχθή θα γίνη καταγέλαστος.

Σωκράτης.

Και όμως αυτήν τουλάχιστον την απάντησιν, καλέ μου φίλε, όχι μόνον δεν θα την παραδεχθή, αλλά και θα με περιγελάση μεγάλως, και θα ειπή· Αι συ που μεγαλοπιάνεσαι, τον Φειδίαν τον θεωρείς κακόν τεχνίτην; Και εγώ θα του απαντήσω· Νομίζω, ότι δεν τον θεωρώ διόλου κακόν.

Ιππίας.

Μάλιστα πολύ ορθά θα ειπής, Σωκράτη μου.

Σωκράτης.

Και βέβαια ορθά. Και λοιπόν, αφού εγώ παραδεχθώ ότι είναι καλός τεχνίτης ο Φειδίας, εκείνος κατόπιν θα μου ειπή· Και νομίζεις ότι αυτό το ωραίον, το οποίον λέγεις συ, δεν το εγνώριζε ο Φειδίας; Και εγώ θα του ειπώ· Διατί κυρίως με ερωτάς αυτό; Διότι, θα μου ειπή, τους οφθαλμούς της Αθηνάς δεν τους κατεσκεύασε χρυσούς, ούτε το άλλο πρόσωπόν της ούτε τους πόδας της ούτε τας χείρας της, αφού, εάν ήτο ολόχρυσον, θα εφάινετο ωραιότατον, αλλά από ελεφαντόδοντον. Προφανώς λοιπόν το έκαμε το σφάλμα αυτό από αμάθειαν, διότι βεβαίως δεν εγνώριζε ότι ο χρυσός είναι εκείνος που τα κάμνει όλα ωραία, οπουδήποτε και αν προστεθή. Όταν λοιπόν θα λέγη αυτά, τι πρέπει να απαντήσωμεν, φίλε Ιππία;

Ιππίας.

Δεν είναι δύσκολος η απάντησις. Δηλαδή θα ειπούμεν ότι το έκαμε καλά. Διότι και το ελεφάντινον, νομίζω, είναι ωραίον.

Σωκράτης.

Διά ποιον λόγον λοιπόν, θα ειπή, δεν έκαμε ελεφάντινα, και τα κεντρικά μέρη (κόρας) των οφθαλμών, αλλά από πέτραν, αφού ευρήκε όσον το δυνατόν ομοιοτάτην πέτραν με το ελεφαντόδοντον; Ή μήπως και η ωραία πέτρα είναι ωραίον πράγμα; θα το παραδεχθώμεν αυτό, καλέ Ιππία;

Ιππίας.

Μάλιστα θα το παραδεχθώμεν, όταν βεβαίως η πέτρα είναι καθώς πρέπει.

Σωκράτης.

Όταν όμως δεν είναι καθώς πρέπει, είναι άσχημον; Να το παραδεχθώ αυτό ή όχι;

Ιππίας.

Παραδέξου το, όταν βέβαια δεν είναι καθώς πρέπει.

Σωκράτης.

Και τώρα λοιπόν; Το ελεφαντόδοντον και ο χρυσός, θα μου ειπή, αί συ που είσαι σοφός, δεν παραδέχεσαι ότι, όταν μεν πρέπη εις έν πράγμα,

το κάμνει να φαίνεται ωραίο, όταν όμως δεν πρέπει, το κάμνει άσχημο; Θα το αρνηθώμεν αυτό ή θα συμφωνήσωμεν με αυτόν ότι ομιλεί ορθώς;

Ιππίας.

Όσον δι' αυτό θα συμφωνήσωμεν, πως δηλαδή ό,τι πρέπει εις έκαστον πράγμα, αυτό κάμνει ωραίο το πράγμα.

Σωκράτης.

Ποιον από τα δύο, θα ειπή, όταν κανείς την χύτραν την ωραία, που ελέγαμεν προ ολίγου, την βράζη γεμάτην από φάβαν, τότε της πρέπει χρυσή κουτάλα ή συκίνη.

Ιππίας.

Μα τον Ηρακλή, τι παράδοξος είναι αυτός ο άνθρωπος που λέγεις, καλέ Σωκράτη! Δεν θέλεις να μου ειπής ποιος είναι;

Σωκράτης.

Προς τι; Διότι δεν θα τον γνωρίσης, αν σου ειπώ το όνομά του.

Ιππίας.

Και όμως από τώρα εγώ γνωρίζω, ότι είναι κάποιος αμαθής.

Σωκράτης.

Είναι ένας πολύ περίεργος άνθρωπος, Ιππία μου. Τώρα όμως τι πρέπει να του ειπούμεν; Ποία κουτάλα από τας δύο πρέπει εις την φάβαν και την χύτραν; Ή μήπως είναι φανερόν ότι πρέπει η συκίνη; Διότι βεβαίως κάμνει την πηκτήν ευωδεστέραν, και συγχρόνως, αγαπητέ μου, δεν υπάρχει φόβος να σπάση την χύτραν και να μας χύση την φάβαν, και να σβύση την φωτιάν, και αυτούς που πρόκειται να δειπνήσουν να τους αφήση χωρίς καλόν φαγητόν. Και όμως εκείνη η χρυσή είναι φόβος όλα αυτά να τα κάμη, ώστε εγώ νομίζω ότι ημείς πρέπει να ειπούμεν ότι περισσότερον πρέπει η συκίνη παρά η χρυσή, εκτός αν συ λέγης άλλο τίποτε.

Ιππίας.

Ναι μεν, Σωκράτη μου, αυτή πρέπει περισσότερο. Εγώ όμως δεν θα εξακολουθούσα να συζητώ με αυτόν τον άνθρωπον, αφού ερωτά τοιαύτα ζητήματα.

Σωκράτης.

Έχεις μεγάλο δίκαιον, φίλε μου. Διότι εις σε μεν δεν αρμόζει ίσως να φορτωθής τοιαύτα ονόματα, αφού είσαι τόσον ωραία ενδυμένος, και φορείς τόσον ωραία υποδήματα, και έχεις φήμην διά την σοφίαν σου εις όλον τον ελληνισμόν. Εις εμέ όμως δεν υπάρχει καμμία δυσκολία να συμφύρωμαι με αυτόν τον άνθρωπον. Εμέ λοιπόν διαφώτιζε πρώτα και διά χάριν ιδικήν μου απάντησε. Διότι, θα ειπή αυτός ο άνθρωπος, εάν

βεβαιώς πρέπει περισσότερο η συκίνη από την χρυσήν, δεν θα ειπή αυτό ότι είναι συγχρόνως και ωραιότερα, αφού Σωκράτη μου, ωμολόγησες ότι το πρέπον είναι ωραιότερον από το μη πρέπον; Άλλο τίποτε θα απαντήσωμεν, φίλε Ιππία, παρά θα ομολογήσωμεν ότι η συκένια είναι ωραιότερα από την χρυσήν;

Ιππίας.

Θέλεις, Σωκράτη μου, να σου ειπώ καθαρά τι πράγμα είναι το ωραίον, διά να απαλλαχθής από τας πολυλογίας;

Σωκράτης.

Βεβαιοτάτα. Όχι όμως πριν να μου ειπής, ποία από τας δύο κουτάλας που έλεγα προ ολίγου πρέπει να απαντήσω και ότι είναι ωραιότερα.

Ιππίας.

Μα, αν θέλεις, απάντησέ του, ότι πρέπει η κατασκευασμένη από συκίνη.

Σωκράτης.

Λέγε λοιπόν τώρα πλέον αυτό που επρόκειτο να ειπής προ ολίγου. Διότι συμφώνως μεν με αυτήν εδώ την απάντησιν, αν ειπώ ότι το ωραίον είναι χρυσός, καθώς παρατηρώ, δεν θα φανή διόλου ωραιότερον πράγμα ο χρυσός από το συκένιο ξύλον. Αυτήν όμως την φοράν πάλιν πώς ορίζεις το ωραίον;

Ιππίας.

Εγώ θα σου το ειπώ. Δηλαδή μου φαίνεται ότι ζητείς να λάβης μίαν τοιαύτην απάντησιν διά το ωραίον, ώστε αυτό να μη φανή ποτέ άσχημον εις κανένα.

Σωκράτης.

Παρά πολύ μάλιστα αυτό ζητώ, φίλε Ιππία· και καλά με προλαμβάνεις.

Ιππίας.

Άκουε λοιπόν. Και σε βεβαιώ εις αυτό πλέον, αν ημπορέση κανείς να αντιλέξη, τότε έχεις δικαίωμα να λέγης ότι εγώ είμαι ολότελα αμαθής.

Σωκράτης.

Λέγε το γληγορώτερον δι' όνομα των θεών.

Ιππίας.

Λέγω λοιπόν ότι πάντοτε και παντού και εις πάντα άνθρωπον το ωραιότερον είναι να πλουτή, να υγιαίνη, να τιμάται από τους Έλληνας, να φθάση εις γήρας, να κηδεύση καλώς τους γονείς του, αφού αποθάνουν, και να ταφή καλώς και μεγαλοπρεπώς από τους ιδικούς του εγγονούς.

Σωκράτης.

Ογού ογού, καλέ Ιππία, πόσον αξιοθαύμαστα και σπουδαία και αντάξια

του εαυτού σου λόγια είπες. Και μα την Ήραν σε θαυμάζω, διότι μου φαίνεται ότι, όσον είναι δυνατόν, με βοηθείς με εύνοιαν. Αλλά τι να σου ειπώ, δεν επιτυγχάνομεν εκεί που πρέπει αυτόν τον άνθρωπον, αλλά τώρα προ πάντων θα μας περιγελάση περισσότερο, να είσαι βέβαιος.

Ιππίας.

Ναι αλλά πονηρόν γέλασμα θα κάμη, Σωκράτη μου. Διότι, όταν εις αυτά μεν δεν έχη τίποτε να απαντήση, και μόνον γελά, τότε τον εαυτόν του θα περιγελάση και από όλους τους παρευρισκομένους μόνος του θα γίνη καταγέλαστος.

Σωκράτης.

Ίσως είναι καθώς το λέγεις. Ίσως όμως, όσον τουλάχιστον δι' αυτήν την απάντησιν, καθώς εγώ προμαντεύω, είναι φόβος όχι μόνον να με περιγελάση.

Ιππίας.

Αλλά τι άλλο ακόμη;

Σωκράτης.

Αν τύχη να κρατή ραβδί, και δεν προφθάσω να ξεφύγω, ασφαλώς θα προσπαθήση να μου την καταφέρει.

Ιππίας.

Τι λόγια είναι αυτά; Μήπως είναι εξουσιαστής σου αυτός ο άνθρωπος, και αν κάμη τέτοιο πράγμα δεν θα την πάθη και δεν θα καταδικασθή; Ή μήπως δεν έχει δικαιοσύνην η πατρίς σας, αλλά αφήνει τους πολίτας να κτυπούν ο εις τον άλλον;

Σωκράτης.

Διόλου μάλιστα δεν αφήνει.

Ιππίας.

Τότε λοιπόν θα καταδικασθή, αφού σε κτυπά αδίκως.

Σωκράτης.

Δεν μου φαίνεται αδίκως, Ιππία μου, όχι, εάν βεβαίως του δώσω τοιαύτην απάντησιν, αλλά δικαίως, κατά την γνώμην μου.

Ιππίας.

Τότε λοιπόν και εγώ αυτό φρονώ, καλέ Σωκράτη, αφού ο ίδιος έχεις αυτήν την γνώμην.

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν θέλεις να σου ειπώ πώς φρονώ ότι είναι δίκαιον να με δείρη, εάν δώσω τοιαύτην απάντησιν; Ή μήπως και συ θα με δείρης αδικάστως; Ή θα παραδεχθής να εξηγηθώ;

Ιππίας.

Θα ήτο φρικώδες, καλέ Σωκράτη, να μη δεχθώ. Αλλά πώς το εννοείς;

Σωκράτης.

Εγώ θα σου το ειπώ, μιμούμενος εκείνον με τον ίδιον τρόπον, καθώς προ ολίγου, διά να μη λέγω λέξεις προς σε, οποίας εκείνος θα ειπή προς εμέ, βαρείας και αλλόκοτους. Δηλαδή θα ειπή, σε βεβαιώ· Ειπέ μου, Σωκράτη μου, νομίζεις ότι είναι άδικον να δαρθής εσύ, ο οποίος, αφού μας έψαλλες τόσην ώραν τον αναβαλλόμενον, τόσον πολύ παρεφώνησες από το ζήτημά μας; Πώς δηλαδή; θα του ειπώ εγώ. Πώς; θα μου ειπή. Δεν είσαι εις θέσιν να ενθυμηθής, ότι σε ερωτούσα τι πράγμα είναι το καθαυτό ωραίον, το οποίον εις οποιονδήποτε πράγμα και αν προστεθή, το κάμνει να φαίνεται ωραίον, και πέτραν και ξύλον και άνθρωπον και θεόν και πάσαν πράξιν και παν μάθημα; Δηλαδή, άνθρωπέ μου, εγώ σε ερωτώ τι είναι το ίδιον το κάλλος και σου το φωνάζω όχι ολιγώτερον δυνατά παρά εάν εκάθησο πλησίον μου ως πέτρα, ωσάν αυτήν την μυλόπετραν, χωρίς να έχης αυτιά και εγκέφαλον. Λοιπόν δεν θα θυμώσης μαζί μου, φίλε Ιππία, εάν εγώ φοβηθώ και απαντήσω εις αυτά το εξής; Ναι αλλά αυτόν τον ορισμόν έδοσε διά το ωραίον ο Ιππίας. Μολονότι εγώ τον ερωτούσα απaráλλακτα, καθώς εσύ ερωτάς εμέ, δι' αυτό που φαίνεται ωραίον εις όλους και πάντοτε. Πώς λοιπόν φρονείς; Δεν θα θυμώσης, εάν ειπώ αυτά;

Ιππίας.

Και λοιπόν κάλλιστα γνωρίζω, Σωκράτη μου, ότι δι' όλους αυτό είναι ωραίον, το οποίον είπα εγώ, και αυτό θα νομίζεται.

Σωκράτης.

Α λοιπόν θα είναι και εις το μέλλον αυτό; θα ειπή. Διότι βεβαίως το ωραίον είναι πάντοτε ωραίον.

Ιππίας.

Βεβαιότατα.

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν ήτο και προηγουμένως; θα ειπή.

Ιππίας.

Ήτο βέβαια.

Σωκράτης.

Αι, θα μας ειπή, μήπως άραγε είπε ο ξένος από την Ηλείαν ότι και διά τον Αχιλλέα ακόμη είναι ωραίον να ταφή τελευταίος από τους προγόνους του, και εις τον πάππον αυτού Αιακόν, και εις τους άλλους όσοι εγεννήθησαν από θεούς, και εις τους ιδίους τους θεούς;

Ιππίας.

Τι είναι τούτο; Σε καλό μας! Πόσον ασεβώς καταντούν, Σωκράτη μου, αι

ερωτήσεις αυτού του ανθρώπου!

Σωκράτης.

Και πώς; Όταν άλλος ερωτάται, δεν είναι πολύ ασεβές να απαντήσωμεν ότι είναι καθώς τα λέγει.

Ιππίας.

Ίσως.

Σωκράτης.

Ίσως λοιπόν συ είσαι αυτός, θα ειπή, που λέγεις ότι εις τον καθένα και πάντοτε είναι ωραίον από μεν τους εγγόνους του να ενταφιασθή, τους δε γονείς του να τους ενταφιάση. Ή μήπως ένας από όλους δεν ήτο και ο Ηρακλής και όλοι αυτοί που αναφέραμεν προ ολίγου;

Ιππίας.

Εγώ όμως δεν ενοούσα τους θεούς.

Σωκράτης.

Ούτε τους ήρωας, καθώς φαίνεται.

Ιππίας.

Όχι όσοι βέβαια είναι τέκνα θεών.

Σωκράτης.

Αλλά όσοι δεν είναι;

Ιππίας.

Βεβαιότατα.

Σωκράτης.

Λοιπόν συμφώνως με τον λόγον σου πάλιν, καθώς φαίνεται, από όλους τους άλλους ήρωας εις μεν τον Τάνταλον και τον Δάρδανον και τον Ζήθον είναι φρικαλέον και ανόσιον και άσχημον, εις τον Πέλοπα όμως και εις τους άλλους όσοι εγεννήθησαν κατά τον ίδιον τρόπον είναι καλόν.

Ιππίας.

Αυτή είναι η γνώμη μου.

Σωκράτης.

Εις εσέ λοιπόν φαίνεται, θα ειπή, αυτό το οποίον προ ολίγου δεν παρεδέχθης, δηλαδή ότι το να ενταφιάση τους προγόνους του και να ενταφιασθή από τους εγγονούς του εις μερικές περιστάσεις και εις μερικούς είναι άσχημον. Ακόμη δε, καθώς φαίνεται, είναι αδύνατον να συμβή τούτο και να είναι εις όλους ωραίον. Ώστε αυτό τουλάχιστον έπαθε τα ίδια καθώς εκείνα τα προηγούμενα, δηλαδή η παρθένος και η χύτρα, και με περισσότερον γελοίον τρόπον είναι εις άλλους μεν

ωραίων, εις άλλους όμως όχι ωραίον. Και έως αυτήν την στιγμήν και σήμερον ακόμη, θα ειπή, Σωκράτη μου, δεν είσαι ικανός να απαντήσεις εις την ερώτησιν τι πράγμα είναι το ωραίον. Αυτάς και άλλας παρομοίας προσβολάς θα μου κάμη δικαίως, εάν του απαντήσω κατ' αυτόν τον τρόπον. Και λοιπόν τας περισσοτέρας φορές, Ιππία μου, σχεδόν κατ' αυτόν τον τρόπον συζητεί μαζί μου. Κάποτε όμως, ως να με λυπάται διά την απειρίαν και αμάθειάν μου, ο ίδιος μου προβάλλει ερώτησιν, αν νομίζω ότι το ωραίον είναι ωςάν κανέν από τα πρόχειρα παραδείγματά του, ή και δι' ό,τι άλλο τύχη να ζητή πληροφορίας και περί του οποίου να γίνεται λόγος.

Ιππίας.

Πώς το εννοείς αυτό, καλέ Σωκράτη;

Σωκράτης.

Εγώ θα σου το ειπώ. Θρησκόληπτε Σωκράτη μου, θα ειπή, παύσε να απαντάς τοιαύτας απαντήσεις και ούτω πως. Διότι είναι παρά πολύ ανόητοι και αβάσιμοι. Αλλά το εξής σκέψου, αν σου φαίνεται ότι είναι ωραίον, δηλαδή αυτό που εξετάσαμεν εις την απάντησίν μας, την ώραν που ελέγαμεν ότι ο χρυσός, εις όσα μεν πρέπει, είναι ωραίος, εις όσα όμως δεν πρέπει, δεν είναι, και εις όλα τα άλλα, όσα έχουν αυτό το προσόν. Λοιπόν αυτό το ίδιον το πρόπον και την φύσιν του ιδίου του πρόποντος σκέψου, αν αυτή είναι το ωραίον. Εγώ λοιπόν συνηθίζω να παραδέχωμαι τα τοιαύτα. Διότι δεν έχω τι να ειπώ. Συ όμως τώρα έχεις την γνώμην ότι το πρόπον είναι ωραίον.

Ιππίας.

Βεβαιότατα, Σωκράτη μου.

Σωκράτης.

Ας σκεφθώμεν, μήπως τυχόν είμεθα τελείως απατημένοι.

Ιππίας.

Βεβαίως πρέπει να σκεφθώμεν.

Σωκράτης.

Πρόσεξε λοιπόν. Μήπως θεωρούμεν πρόπον το εξής, δηλαδή ή εκείνο το οποίον όταν προστεθή εις κανέν πράγμα κάμνει να &φαίνεται& ωραίον, αυτό εις το οποίον θα προστεθῇ, ή αυτό που το κάμνει να &είναι& ωραίον, ή ούτε το έν ούτε το άλλο;

Ιππίας.

Αυτή είναι η γνώμη μου τουλάχιστον.

Σωκράτης.

Ποίον από αυτά τα δύο άραγε; εκείνο που τα κάμνει να φαίνωνται ωραία; Καθώς βέβαια, όταν λάβη κανείς ενδύματα ή υποδήματα ταιριασμένα επάνω του, και αν είναι κανείς γελοίος, αυτός όμως

φαίνεται ωραιότερος. Λοιπόν, εάν το πρέπει κάμνη τα πράγματα να φαίνονται ωραιότερα από ό,τι είναι, τότε αυτό το πρέπει θα είναι κάποια απάτη ως προς το ωραίο, και δεν θα είναι αυτό, που ζητούμεν να εύρωμεν ημείς, Ιππία μου. Διότι ημείς μεν βεβαίως εζητούσαμεν να εύρωμεν εκείνο, δυνάμει του οποίου όλα τα ωραία πράγματα είναι πραγματικώς ωραία· καθώς είναι το άλλο, εκείνο με το οποίον όλα τα μεγάλα είναι μεγάλα, δηλαδή η υπεροχή. Διότι με αυτήν είναι όλα τα μεγάλα μεγάλα, και αν δεν φαίνονται, υπερέχουν όμως, είναι ανάγκη εις αυτά να είναι μεγάλα. Ομοίως λοιπόν και διά το ωραίο δεν πρέπει να ερωτήσωμεν ποίον είναι αυτό, δυνάμει του οποίου όλα τα ωραία είναι ωραία, είτε φαίνονται είτε όχι; Διότι όσον βεβαίως διά το πρέπει δεν είναι αυτό που ζητούμεν. Διότι αυτό τα κάμνει να φαίνονται ωραιότερα, από ό,τι είναι, καθώς λέγεις, δεν τα αφήνει όμως να φαίνονται καθώς είναι. Εκείνο όμως που τα κάμνει να είναι πραγματικώς ωραία, καθώς έλεγα προ ολίγου, είτε φαίνονται είτε όχι, πρέπει τώρα να προσπαθήσωμεν να το ειπούμεν τι είναι. Διότι αυτό ζητούμεν να εύρωμεν, αφού ζητούμεν το ωραίο.

Ιππίας.

Ναι, αλλά το πρέπει, Σωκράτη μου, όταν παρευρίσκεται, τα κάμνει και να είναι και να φαίνονται ωραία.

Σωκράτης.

Αλλ' είναι άραγε αδύνατον, εάν είναι τω όντι ωραία, να μη φαίνονται ωραία, αφού βέβαια παρευρίσκεται αυτό που τα κάμνει να φαίνονται;

Ιππίας.

Είναι αδύνατον.

Σωκράτης.

Θέλεις να το παραδεχθώμεν λοιπόν, φίλε Ιππία, ότι δηλαδή όλα όσα είναι πραγματικώς ωραία, είτε νόμιμα είτε ασχολία, αυτά συγχρόνως είναι και παραδεκτά ως ωραία και φαίνονται ωραία πάντοτε εις όλους, ή όλως διόλου αντιθέτως αγνοούνται και δι' αυτά προ πάντων όλοι φιλονικούν και μάχονται και ιδιωτικώς τα άτομα και δημοσία αι πόλεις;

Ιππίας.

Αυτά να παραδεχθώμεν μάλλον, φίλε Σωκράτη, ότι αγνοούνται.

Σωκράτης.

Αλλά δεν θα συνέβαινε τούτο, εάν βεβαίως είχαν ως προσόν αυτών το πρέπει, θα το είχαν δε αυτό ως προσόν, εάν το πρέπει αυτό ήτο ωραίο και δεν τα έκαμνε μόνον να είναι ωραία, αλλά και να φαίνονται.

Επομένως το πρέπει, εάν μεν είναι εκείνο που τα κάμνει να είναι ωραία, τότε αυτό ημπορεί να είναι το ωραίο, που ζητούμεν να εύρωμεν ημείς, αυτό όμως δεν είναι εκείνο που τα κάμνει να φαίνονται ωραία.

Εάν δε πάλιν το πρέπει είναι εκείνο που τα κάμνει να φαίνονται

ωραία, τότε αυτό δεν θα είναι εκείνο το καλόν, το οποίον ζητούμεν να εύρωμεν ημεείς. Διότι εκείνο βεβαίως τα κάμνει να είναι ωραία, να τα κάμνη όμως και να φαίνωνται ωραία και όχι μόνον να είναι δεν θα ημπορούσε ποτέ αυτό το ίδιον πράγμα, αλλ' ούτε και κανέν άλλο οποιονδήποτε. Λοιπόν ας εκλέξωμεν, ποίον από τα δύο φαίνεται το πρέπον, άραγε εκείνο που τα κάμνει να φαίνωνται ωραία, ή εκείνο που τα κάμνει να είναι.

Ιππίας.

Νομίζω, Σωκράτη μου, εκείνο που τα κάμνει να φαίνονται.

Σωκράτης.

Ω δυστυχία μου! Τότε λοιπόν μας έφυγε και πάει, Ιππία μου, το να μάθωμεν τι πράγμα είναι το ωραίο, αφού βεβαίως το πρέπον απεδείχθη ότι είναι κάτι άλλο παρά ωραίο.

Ιππίας.

Ναι μα τον Δία, Σωκράτη μου, και μάλιστα πολύ παραλόγως.

Σωκράτης.

Και όμως, καλέ σύντροφε, ας μη το αφήσωμεν αυτό κατόπιν, διότι ακόμη έχω μίαν ελπίδα, ότι θα φανερωθή, τι πράγμα είναι το ωραίο.

Ιππίας.

Βεβαιότατα, Σωκράτη μου. Και μάλιστα δεν είναι δύσκολον να το εύρωμεν. Όσον λοιπόν δι' εμέ, γνωρίζω ότι, εάν υπάγω ολίγην ώραν εις μοναξιάν και σκεφθώ μόνος μου, τότε θα ημπορούσα να σου το ειπώ με την μεγαλιτέραν ακρίβειαν που ημπορεί να γίνη.

Σωκράτης.

Αι μη λέγεις μεγάλον λόγον, Ιππία μου! Βλέπεις δα πόσας δυσκολίας έως τώρα μας επροξένησε. Μην τύχη και θυμώση και μας ξεφύγη ακόμη περισσότερο. Και όμως δεν λέγω τίποτε. Διότι συ βεβαίως, νομίζω, ευκόλως θα το εύρης, εάν μείνης μόνος σου. Αλλά δι' όνομα των θεών εμπρός εις εμέ ευρέ το, και αν αγαπάς καθώς τώρα ερεύνα αυτό μαζί μου. Και αν μεν το εύρωμεν θα είναι πολύ καλά. Ειδεμή, τότε, νομίζω, θα υποταχθώ εις την μοίραν μου, και συ θα απομακρυνθής και θα το εύρης ευκόλως. Και εάν το εύρωμεν τώρα, μη σε μέλει, δεν θα σου φανώ οχληρός να σε ερωτώ, τι ήτο εκείνο, το οποίον ευρήκες μόνος σου. Τώρα όμως πάλιν κύτταξε αν σου φαίνεται ότι το εξής πράγμα είναι το ωραίο. Ορίζω λοιπόν ότι αυτό είναι — κύτταξε όμως ολόγουρά μου προσεκτικά, μήπως παραληρήσω — λοιπόν ας ειπούμεν ότι ωραίο είναι εκείνο που είναι χρήσιμον. Το είπα δε αυτό συμπεραίνων από τα εξής. Λέγομεν ότι είναι ωραίοι οφθαλμοί όχι όσοι φαίνονται ότι είναι τοιούτοι ώστε να μην είναι ικανοί να βλέπουν, αλλά όσοι είναι ικανοί και χρήσιμοι εις το να βλέπουν. Δεν είναι έτσι;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Λοιπόν άραγε δεν λέγομεν κατ' αυτόν τον τρόπον ωραίον και ολόκληρον σώμα, άλλο μεν διά το τρέξιμον, άλλο δε διά την πάλην, και πάλιν όλα τα ζώα, λ. χ. ένα ίππον ωραίον και ένα πετεινόν και ένα ορτύκι, και όλα τα σκεύη και τα οχήματα και τα πεζά και τα θαλασσινά, είτε πλοία

είτε πολεμικά, και όλα τα όργανα, είτε τα ανήκοντα εις την μουσικήν
είτε εις τας άλλας τέχνας, ακόμη δε, αν αγαπάς, τα επαγγέλματα και
τους νόμους, σχεδόν όλα αυτά δεν τα ονομάζομεν ωραία με τον ίδιον
τρόπον, δηλαδή προσέχοντες δι' έκαστον από αυτά πώς είναι πλασμένον
εκ φύσεως, ή κατασκευασμένον, ή τοποθετημένον, το μεν χρήσιμον, και
καθώς είναι χρήσιμον και εις ό,τι είναι χρήσιμον και όταν είναι
χρήσιμον, δεν το λέγομεν ότι είναι ωραίον, το δε καθ' όλους αυτούς
τους τρόπους άχρηστον δεν το λέγομεν άσχημον; Άραγε λοιπόν δεν έχεις
και συ αυτήν την γνώμην, καλέ Ιππία;

Ιππίας.
Μάλιστα.

Σωκράτης.
Επομένως πολύ ορθά λόγομεν αυτήν την φοράν ότι από όλα περισσότερον
ωραίον είναι το χρήσιμον;

Ιππίας.
Πολύ ορθά βεβαίως, Σωκράτη μου.

Σωκράτης.
Και λοιπόν ό,τι είναι ικανόν να κατασκευάση κάθε πράγμα, εις το
σημείον που είναι ικανόν, δεν είναι συγχρόνως και χρήσιμον, το δε
ανίκανον άχρηστον;

Ιππίας.
Βεβαιότατα.

Σωκράτης.
Τότε λοιπόν η μεν δύναμις δεν είναι ωραίον πράγμα, η δε αδυναμία
άσχημον;

Ιππίας.
Πολύ μάλιστα. Και μάλιστα, Σωκράτη μου, μας το επικυρόνουν αυτό
εκτός άλλων και τα πολιτικά, ότι είναι καθώς το λέγεις. Δηλαδή εις
τα πολιτικά και μέσα εις την πατρίδα το να είναι μεν δυνατός έκαστος
είναι το ωραιότερον πράγμα του κόσμου, το να είναι όμως αδύνατος
είναι το ασχημότερον.

Σωκράτης.
Καλά λέγεις. Τώρα λοιπόν δι' όνομα των θεών, φίλε Ιππία, δι' αυτούς
τους λόγους άραγε είναι και η σοφία το καλλίτερον από όλα, η δε
αμάθεια το ασχημότερον;

Ιππίας.
Αλλά τι άλλο νομίζεις συ, Σωκράτη μου;

Σωκράτης.

Στάσου ήσυχα λοιπόν, αγαπητέ μου φίλε, διότι τρομάζω, τι είναι πάλιν αυτό που λέγομεν.

Ιππίας.

Και διατί τρομάζεις, καλέ Σωκράτη, αφού αυτήν την φοράν τουλάχιστον επήρε ωραιότατον δρόμον διά σε ο λόγος μας;

Σωκράτης.

Αυτό θα το επιθυμούσα, αλλά, σε παρακαλώ, πρόσεξε μαζί μου εις το εξής. Άραγε είναι δυνατόν να κατασκευάση κανείς πράγμα το οποίον ούτε το γνωρίζει ούτε είναι όλως διόλου ικανός να το κάμη;

Ιππίας.

Διόλου μάλιστα, Και πώς βεβαίως θα ήτο δυνατόν να κάμη ό,τι δεν ημπορεί;

Σωκράτης.

Λοιπόν όσοι σφάλλουν και κάμνουν κακόν χωρίς να θέλουν δεν είναι αληθές ότι, αν δεν ήσαν ικανοί να κάμουν αυτά, δεν θα τα έκαμναν ποτέ;

Ιππίας.

Αυτό είναι ολοφάνερον.

Σωκράτης.

Αλλά βεβαίως με δύναμιν ημπορούν να κάμουν όσοι ημπορούν. Όχι όμως με αδυναμίαν.

Ιππίας.

Όχι βέβαια.

Σωκράτης.

Νομίζω δε, ότι όλοι ημπορούν να κάμουν όσα κάμνουν.

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Περισσότερον όμως κακόν κάμνουν παρά καλόν όλοι οι άνθρωποι, αρχίζοντες από παιδιά, και σφάλλουν χωρίς να θέλουν.

Ιππίας.

Αυτό είναι αληθές.

Σωκράτης.

Και λοιπόν; Αυτήν την δύναμιν και αυτά τα χρήσιμα, όσα χρησιμεύουν εις το να εκτελούμεν κανέν κακόν, άραγε θα ειπούμεν ότι είναι ωραία, ή πολύ απέχουν από του να είναι τοιαύτα;

Ιππίας.

Βέβαια πολύ απέχουν, μου φαίνεται, Σωκράτη μου.

Σωκράτης.

Επομένως, φίλε Ιππία, καθώς φαίνεται, δεν είναι ωραίο το δυνατόν και το χρήσιμο.

Ιππίας.

Είναι, καλέ Σωκράτη· εάν βεβαίως ημπορή να κάμη αγαθά, και εις αυτά είναι χρήσιμον.

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν μας έφυγε εκείνο το πρώτον, δηλαδή το να είναι απολύτως ωραίο το δυνατόν και το χρήσιμον. Αλλά τώρα άραγε, φίλε Ιππία, αυτό είναι εκείνο που ήθελε να ειπή η ψυχή μας, ότι δηλαδή το χρήσιμον και το δυνατόν προς εκτέλεσιν ενός αγαθού, αυτό μόνον είναι ωραίο;

Ιππίας.

Αυτή είναι η γνώμη μου.

Σωκράτης.

Αλλ' αυτό βεβαίως είναι ωφέλιμον. Ή όχι;

Ιππίας.

Βεβαιότατα.

Σωκράτης.

Κατ' αυτόν λοιπόν τον τρόπον και τα ωραία σώματα και τα ωραία νόμιμα και η σοφία και όλα όσα ελέγαμεν προ ολίγου είναι ωραία καθ' όσον είναι ωφέλιμα.

Ιππίας.

Αυτό είναι φανερόν.

Σωκράτης.

Επομένως το ωφέλιμον θεωρούμεν ημείς ως ωραίο, φίλε Ιππία.

Ιππίας.

Βεβαιότατα, Σωκράτη μου.

Σωκράτης.

Αλλά βεβαίως το ωφέλιμον είναι εκείνο που κάμνει κάθε αγαθόν.

Ιππίας.

Αυτό είναι.

Σωκράτης.

Αυτό όμως που κάμνει δεν είναι κανέν άλλο παρά το αίτιον. Δεν είναι έτσι;

Ιππίας.
Μάλιστα.

Σωκράτης.
Επομένως, αίτιον του αγαθού είναι το καλόν.

Ιππίας.
Είναι βέβαια.

Σωκράτης.
Αλλά βεβαίως, Ιππία μου, το αίτιον και το πράγμα, διά το οποίον χρησιμεύει ως αίτιον το αίτιον (=το αιτιατόν), δεν είναι το ίδιον πράγμα. Διότι βεβαίως δεν είναι δυνατόν το αίτιον να είναι αίτιον του αιτίου. Πρόσεξε δε εις το εξής. Δεν απεδείχθη το αίτιον ως ποιητικόν;

Ιππίας.
Βεβαιότατα.

Σωκράτης.
Λοιπόν δεν είναι αληθές ότι από το ποιητικόν δεν κατασκευάζεται άλλο τίποτε παρά το κατασκευαζόμενον, όχι όμως το ποιητικόν;

Ιππίας.
Αυτό είναι αληθές.

Σωκράτης.
Λοιπόν δεν είναι άλλο το εκτελούμενον και άλλο το δημιουργικόν;

Ιππίας.
Μάλιστα.

Σωκράτης.
Επομένως το αίτιον δεν είναι αίτιον άλλου αιτίου αλλά αίτιον του παραγομένου απ' αυτό (=του αιτιατού).

Ιππίας.
Βεβαιότατα.

Σωκράτης.
Εάν λοιπόν το ωραίον είναι αίτιον αγαθού, τότε λοιπόν παράγεται από το ωραίον το αγαθόν. Και διά τούτο, καθώς φαίνεται, σπουδάζομεν και την φρόνησιν και όλα τα άλλα ωραία, διότι και το έργον που παράγουν αυτά είναι αξιοσπούδαστον, δηλαδή το αγαθόν, και πλησιάζομεν να ανακαλύψωμεν ότι το ωραίον ως προς το αγαθόν έχει κάπως τόπον πατρός.

Ιππίας.

Βεβαιότατα. Δηλαδή ομιλείς πολύ ορθά, Σωκράτη μου,

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν δεν λέγω και τούτο ορθά, ότι δηλαδή ούτε ο πατήρ είναι υιός ούτε ο υιός πατήρ;

Ιππίας.

Μάλιστα ορθά.

Σωκράτης.

Ούτε βεβαίως το αίτιον είναι παράγωγον ούτε το παραγόμενων είναι αίτιον.

Ιππίας.

Λέγεις την αλήθειαν.

Σωκράτης.

Μα τον Δία, αγαπητέ μου, τότε λοιπόν ούτε το ωραίον είναι αγαθόν ούτε το αγαθόν ωραίον. Ή μήπως σου φαίνεται ότι είναι δυνατόν, συμφώνως με όσα είπαμεν, να είναι το ίδιον;

Ιππίας.

Όχι μα τον Δία, δεν μου φαίνεται.

Σωκράτης.

Λοιπόν αρέσκει εις ημάς και δεχόμεθα να λέγωμεν, ότι το ωραίον δεν είναι αγαθόν, ούτε τ' αγαθόν ωραίον;

Ιππίας.

Όχι μα τον Δία, δεν αρέσκει τόσον πολύ.

Σωκράτης.

Αλλά μα τον Δία, Ιππία μου, εις εμέ αρέσκει ολιγώτερον από όλους τους λόγους που είπαμεν.

Ιππίας.

Και βέβαια έτσι φαίνεται.

Σωκράτης.

Επομένως πλησιάζει να μας φανή όχι καθώς εφαινετο προ ολίγου, ότι δηλαδή ο καλλίτερος ορισμός του ωραίου είναι το ωφέλιμον και το χρήσιμον και το ικανόν να εκτελή κανέν αγαθόν, αλλά, αν ημπορούμεν να εκφρασθώμεν ούτω πως, ότι δηλαδή είναι γελοιωδέστερος από εκείνους τους προηγουμένους, εις τους οποίους ενομίζαμεν και την παρθένον ως το ωραίον και χωριστά το καθέν από όσα είπαμεν προηγουμένως.

Ιππίας.

Έτσι φαίνεται.

Σωκράτης.

Και εγώ μεν, σε βεβαιώ, δεν γνωρίζω πλέον, Ιππία μου, πού πρέπει να στραφώ, αλλά ευρίσκομαι εις απορίαν. Συ όμως έχεις να ειπής τίποτε;

Ιππίας.

Όχι τουλάχιστον προς το παρόν. Αλλά, καθώς έλεγα προ ολίγου, αν σκεφθώ, είμαι βέβαιος ότι θα το εύρω.

Σωκράτης.

Εγώ όμως από την αμάθειάν μου νομίζω ότι δεν θα ημπορέσω να σε περιμείνω αργοπορούντα. Άλλως τε νομίζω ότι κάπως αυτήν την στιγμήν ευρήκα κάτι. Πρόσεξε λοιπόν. Εάν ονομάσωμεν ωραίον εκείνο που μας κάμνει να ευφραινώμεθα, όχι από όλας τας ηδονάς, αλλά μόνον της ακοής και της οράσεως, ποία θα είναι η θέσις μας εις αυτόν τον αγώνα; Διότι και οι ωραίοι άνθρωποι βεβαίως, Ιππία μου, και όλα τα διακοσμητικά έργα, και αι εικονογραφίαι και τα έργα της πλαστικής μας ευχαριστούν, όταν τα βλέπωμεν, όσα είναι ωραία. Και πάλιν οι ωραίοι τόνοι και όλη η μουσική και οι λόγοι και αι διηγήσεις το ίδιον αποτέλεσμα φέρουν, ώστε, εάν αποκριθώμεν εις τον θρασύν εκείνον άνθρωπον «Καλέ παλικάρά μου, ωραίον είναι το ευχάριστον εις την ακοήν και την όρασιν», δεν φρονείς ότι αυτός θα σταματήσει την θρασυτήτά του;

Ιππίας.

Εγώ τουλάχιστον τώρα, Σωκράτη μου, νομίζω ότι καλά ορίζομεν τι είναι το ωραίον.

Σωκράτης.

Και λοιπόν; Καλέ Ιππία, τας ωραίας ασχολίας και τους νόμους θα ειπούμεν ότι είναι ωραία πράγματα διά μέσου της ακοής άραγε ή διά μέσου της οράσεως, ή ότι αποτελούν κάποιον άλλο είδος;

Ιππίας.

Αυτά, καλέ Σωκράτη, ίσως να διαφύγουν την προσοχήν αυτού του ανθρώπου.

Σωκράτης.

Μα τον Κέρβερρον, Ιππία μου, όχι βεβαίως αυτόν, τον οποίον εγώ παρά πολύ θα εντρέπωμαι, εάν φλυαρώ και καυχώμαι ότι κάτι λέγω, ενώ δεν λέγω τίποτε.

Ιππίας.

Ποίος είναι αυτός;

Σωκράτης.

Ο Σωκράτης Σωφρονίσκου, ο οποίος εξ ίσου δεν θα μου επιτρέψη να λέγω

αυτούς τους λόγους, οι οποίοι είναι ανεξερεύνητοι, όσον και να ομιλώ
ως γνωρίζων όσα δεν γνωρίζω.

Ιππίας.

Αλλά και εις εμέ τον ίδιον φαίνεται, τώρα που το είπες συ, ότι άλλο
είναι αυτό το ωραίον ως προς τους νόμους.

Σωκράτης.

Στάσου ήσυχα, Ιππία μου. Διότι είναι φόβος, ενώ επέσαμεν εις την
ιδίαν δυσκολίαν με την προηγουμένην περί του ωραίου, να νομίζωμεν
ότι ευρισκόμεθα εις κάποιαν άλλην ευκολίαν.

Ιππίας.

Πώς το εννοείς αυτό, Σωκράτη μου;

Σωκράτης.

Εγώ θα σου αναπτύξω, πώς μου φαίνεται, διά να ιδής αν λέγω τίποτε.
Δηλαδή αυτά μεν τα σχετικά με τους νόμους και τας ασχολίας ίσως
νομισθούν ότι δεν εξέρχονται από τα όρια της αισθήσεως, η οποία
ενεργεί εις ημάς με την ακοήν και με την όρασιν, και ημπορούμεν να
ανεχθώμεν αυτόν τον ορισμόν, ότι δηλαδή το ηδονικόν εις αυτά τα
αισθητήρια είναι ωραίον, χωρίς να φέρωμεν εις το μέσον το ζήτημα των
νόμων. Εάν όμως μας ερωτήση είτε αυτός που σου είπα, είτε και
οποιοσδήποτε άλλος. Διατί λοιπόν, καλέ Ιππία και συ Σωκράτη, το
εχωρίσατε από το ηδονικόν, και το ηδονικόν αυτού του είδους που
λέγετε, το θεωρείτε ωραίον, το δε ηδονικόν των άλλων αισθητηρίων,
δηλαδή των φαγητών και των ποτών και των αφροδισιακών και όλα τα
παρόμοια δεν τα θεωρείτε ωραία; Ή μήπως δεν τα θεωρείτε ούτε
ηδονικά, ούτε κατ' αρχήν παραδέχεσθε ότι υπάρχουν ηδοναί μέσα εις
αυτά, ούτε εις κανέν άλλο παρά μόνον εις την όρασιν και την ακοήν;
Τι θα ειπούμεν, καλέ Ιππία;

Ιππίας.

Βεβαιοτάτα θα απαντήσωμεν, καλέ Σωκράτη, ότι και εις τα άλλα
υπάρχουν πολύ μεγάλαι ηδοναί.

Σωκράτης.

Διατί λοιπόν, θα ειπή, αφού είναι επίσης ηδοναί, δεν αφαιρείτε και
από τας πρώτας εκείνας το όνομα αυτό και δεν τας στερείτε τον
χαρακτηρισμόν ότι είναι ωραία; Διότι, θα απαντήσωμεν, δεν θα έμεινε
κανείς που να μη μας περιγελάση, εάν ελέγαμεν ότι δεν είναι ηδονικόν
το φαγητόν, αλλά ωραίον, και η καλή μυρουδιά ότι δεν είναι ηδονική,
αλλά ωραία. Βεβαίως δε διά τα αφροδισιακά ο καθείς θα μας πολεμήση
ότι είναι το ηδονικώτερον από όλα, και ότι πρέπει αυτά, όταν τα
κάμνη κανείς, να τα κάμνη ούτω πως, ώστε κανείς να μην τον βλέπη,
διότι είναι ασχημότατον πράγμα το να τον βλέπουν. Αν ειπούμεν αυτά,
Ιππία μου, ίσως μας απαντήση· Εννοώ και εγώ διατί προ πολλού
εντρέπεσθε να ονομάσετε ωραίας αυτάς τας ηδονάς, διότι δεν αρέσουν

εις τον κόσμον. Εγώ όμως δεν ερωτούσα τι φαίνεται ωραίον εις το κοινόν, αλλά τι είναι. Θα απαντήσωμεν λοιπόν νομίζω, ότι ωραίον είναι αυτό που εδέχθημεν κατ' αρχήν, δηλαδή ότι ημείς θεωρούμεν ωραίον το μέρος της ηδονής, το οποίον παράγεται εις την όρασιν και την ακοήν. Αλλά συ ημπορεί να χρησιμοποιήσης αυτόν τον ορισμόν, ή θα ειπούμεν και τίποτε άλλο, φίλε Ιππία;

Ιππίας.

Είναι ανάγκη συμφώνως με όσα είπαμεν προηγουμένως, Σωκράτη μου, να μη ειπούμεν τίποτε άλλο παρά αυτά.

Σωκράτης.

Καλά λέγετε λοιπόν, θα ειπή. Λοιπόν, αφού είναι ωραίον το ηδονικόν εις την όρασιν και εις την ακοήν, τότε δεν είναι άραγε φανερόν ότι εκείνο το ηδονικόν, το οποίον δεν είναι από αυτά τα είδη, δεν είναι ωραίον; Θα το παραδεχθώμεν αυτό;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Άραγε, θα ειπή αυτός, το ηδονικόν εις την όρασιν είναι ηδονικόν εις την όρασιν και την ακοήν συγχρόνως, ή το ηδονικόν εις την ακοήν είναι ηδονικόν εις την ακοήν και την όρασιν συγχρόνως; Διόλου μάλιστα, θα απαντήσωμεν ημείς, δεν είναι δυνατόν το εις έν αισθητήριον ηδονικόν να γίνη ηδονικόν εις δύο αισθητήρια. Δηλαδή αυτό μου φαίνεται ότι εννοείς τώρα. Ημείς όμως ελέγαμεν ότι και μόνον του χωριστά το καθέν από αυτά τα ηδονικά είναι ωραίον αλλά και τα δύο ομού. Δεν θα απαντήσωμεν ούτω πως;

Ιππίας.

Βεβαιότατα.

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν, θα ειπή αυτός, η μία ηδονή διαφέρει από οποιανδήποτε άλλην ως προς το να είναι ηδονή; Δηλαδή δεν εννοώ, αν καμμία ηδονή είναι μεγαλιτέρα ή μικροτέρα ή περισσοτέρα ή ολιγωτέρα, αλλά αν διαφέρει ως προς αυτό ακριβώς, δηλαδή ως προς το να είναι αυτή μεν ηδονή, εκείνη όμως όχι ηδονή μεταξύ όλων των ηδονών. Βεβαίως δεν φρονούμεν ούτω πως. Δεν είναι έτσι;

Ιππίας.

Μάλιστα δεν φρονούμεν.

Σωκράτης.

Λοιπόν, θα ειπή αυτός, δεν είναι αληθές ότι επροτιμήσατε αυτές από όλες τας ηδονάς όχι διά τίποτε άλλο παρά διότι είναι ηδοναί, και συγχρόνως διότι παρατηρείτε κάπως εις αυτές τας δύο ότι έχουν κάτι διαφορετικόν από τας άλλας, το οποίον λαμβάνοντες υπ' όψιν λέγετε ότι αὗται είναι ωραίαι; Διότι βεβαίως δεν θα είναι ωραία η ηδονή της οράσεως απλώς και μόνον διότι γίνεται με την όρασιν. Διότι, αν αυτή ήτο αιτία της διά να είναι ωραία, τότε δεν ήτο δυνατόν ποτέ να είναι ωραία η άλλη ηδονή της ακοής, αφού αυτή βεβαίως δεν είναι ηδονή της οράσεως, θα ειπούμεν ότι λέγει την αλήθειαν;

Ιππίας.

Βεβαίως θα ειπούμεν.

Σωκράτης.

Ούτε πάλιν βεβαίως η ηδονή της ακοής είναι ωραία διότι γίνεται με την ακοήν. Διότι τότε πάλιν δεν θα ήτο ποτέ ωραία η ηδονή της οράσεως, αφού δεν είναι βεβαίως ηδονή της ακοής. Θα ειπούμεν, Ιππία μου, ότι λέγει την αλήθειαν ο άνθρωπος που λέγει αυτά;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Και όμως είναι και αι δύο ωραία, καθώς λέγετε. Δεν το λέγομεν;

Ιππίας.

Το λέγομεν.

Σωκράτης.

Επομένως αὗται έχουν κάτι τι το όμοιον, το οποίον τας κάμνει να είναι ωραίαι, αυτό το κοινόν, το οποίον και εις τας δύο μαζί υπάρχει ομού και ιδιαιτέρως εις καθεμίαν. Διότι βεβαίως δεν ήτο δυνατόν αλλέως να είναι ωραίαι και αι δύο και η καθεμία. Απάντησε εις εμέ ως να είμαι εκείνος.

Ιππίας.

Απαντώ και νομίζω ότι είναι καθώς λέγεις.

Σωκράτης.

Επομένως, εάν πάσχουν κάτι τι και αι δύο αὗται ηδοναί μαζί, χωριστά όμως δεν πάσχει αυτό η καθεμία, ίσως δεν είναι δυνατόν να είναι ωραίαι από αυτό το πάθημα.

Ιππίας.

Και πώς ημπορεί να συμβή αυτό, καλέ Σωκράτη, δηλαδή, όταν καμμία από τας δύο δεν παθαίνη οτιδήποτε από όλα τα συμβαίνοντα, αυτό το πάθος το οποίον δεν το έπαθε καμμία από τας δύο να το πάθουν και αι δύο;

Σωκράτης.

Δεν σου φαίνεται δυνατόν;

Ιππίας.

Βεβαίως, διότι θα με εκυρίεue μεγάλη απειρία και περί της φύσεως αυτών των πραγμάτων και περί της συνυφάνσεως των προκειμένων λόγων.

Σωκράτης.

Αυτό το είπες νόστιμα, φίλε Ιππία. Εγώ όμως ίσως πλησιάζω να νομίζω ότι βλέπω κάτι το οποίον συμβαίνει καθώς συ λέγεις ότι είναι αδύνατον να συμβή, πράγματι όμως τίποτε δεν βλέπω.

Ιππίας.

Διόλου δεν πλησιάζεις, Σωκράτη μου. αλλά πολύ τελείως απατάσαι.

Σωκράτης.

Και όμως, σε βεβαιώ, πολλά παρόμοια οράματα παρουσιάζονται εις την ψυχήν μου, εγώ όμως δεν τα πιστεύω, διότι εις εσέ μεν, ο οποίος εκέρδισες διά την σοφίαν σου τα περισσότερα χρήματα από όλους τους σημερινούς, δεν παρουσιάζονται, παρά μόνον εις εμέ, ο οποίος τίποτε δεν εκέρδισα ποτέ μου. Και συλλογίζομαι, αγαπητέ μου, μήπως αστειεύεσαι μαζί μου και εκ προθέσεως με απατάς. Τόσον ζωηρά και πολλά οράματα μου παρουσιάζονται.

Ιππίας.

Κανείς άλλος, Σωκράτη μου, δεν θα το εννοήση καλλίτερα από σε, αν αστειεύομαι ή όχι, αρκεί να δοκιμάσης να διηγηθής αυτούς τους οραματισμούς σου. Διότι θα αποδειχθής, ότι δεν λέγεις τίποτε. Διότι είναι αδύνατον να εύρης ποτέ ότι εκείνο το οποίον δεν έπαθα ούτε εγώ ούτε συ, αυτό το επάθαμεν και οι δύο μας.

Σωκράτης.

Πώς το εννοείς αυτό, Ιππία μου; Ίσως όμως λέγεις κάτι, και εγώ δεν το εννοώ. Άκουσε όμως καθαρώτερα από εμέ τι θέλω να ειπώ. Δηλαδή εγώ νομίζω ότι είναι δυνατόν να πάθωμεν οι δύο μας εκείνο, το οποίον ούτε εγώ έπαθα ούτε είμαι ούτε συ είσαι. Και πάλιν είναι δυνατόν άλλο τίποτε, το οποίον επάθαμεν και οι δύο, αυτό να μην το έχη κανείς από τους δύο μας.

Ιππίας.

Τώρα πάλιν ομοιάζεις ως να δίδης απαντήσεις τερατώδεις, καλέ Σωκράτη, πολύ περισσότερον παρά προηγουμένων. Και πρόσεξε να ιδής. Δηλαδή άραγε, αν είμεθα και οι δύο μας δίκαιοι, δεν είναι λογικόν να

είναι δίκαιος και ο καθείς από τους δύο μας, ή, αν ο καθείς από τους δύο μας είναι άδικος, δεν είμεθα τότε πάλιν και οι δύο άδικοι, ή, αν είμεθα και οι δύο υγιείς, δεν είναι και ο καθείς μας; Ή, εάν ο καθείς από τους δύο μας εκουράσθη ή επληγώθη ή εκτυπήθη ή έπαθε οτιδήποτε άλλο, άραγε δεν είναι λογικόν να επάθαμεν και οι δύο μας αυτό; Ακόμη δε, εάν ετύχαινε να είμεθα και οι δύο χρυσοί ή αργυροί ή ελεφάντινοι, και αν αγαπάς γενναίοι ή σοφοί ή έντιμοι ή γέροντες ή νέοι ή οτιδήποτε άλλο θέλεις από όσα συμβαίνουν εις τους ανθρώπους, άραγε δεν είναι πολύ λογικόν και ο καθείς από τους δύο μας χωριστά να είναι τοιούτος;

Σωκράτης.

Πολύ μάλιστα.

Ιππίας.

Αλλά συ βεβαίως, Σωκράτη μου, δεν προσέχεις εις ολόκληρον το ζήτημα ούτε εκείνοι με τους οποίους συνηθίζεις να συζητής, και διά τούτο κατακομματιάζετε το ωραίον και παν πράγμα με την συζήτησιν σας και αποχωρίζοντες αυτό το παραμορφώνετε. Δι' αυτό σας διαφεύγουν τα τόσο ωραία και ενιαία σώματα της πλάσεως. Ομοίως και τώρα τόσο πολύ πλανάσαι, ώστε νομίζεις ότι υπάρχει ή κανέν πάθημα ή καμμία ουσία (κατάστασις), η οποία εις τα δύο μεν αυτά υπάρχει συγχρόνως, εις το έν όμως χωριστά δεν υπάρχει, ή αντιθέτως υπάρχει εις το καθέν χωριστά, όχι όμως και εις τα δύο συγχρόνως. Τόσον ασυλλόγιστοι και απερίσκεπτοι και μωροί και άκριτοι είσθε.

Σωκράτης.

Τοιούτοι είμεθα του λόγου μας, Ιππία μου, όχι καθώς μας θέλει ο καθείς, αλλά καθώς ημπορούμεν, λέγει ο κόσμος παροιμιωδώς κάθε τόσο. Συ όμως μας ωφελείς με τας συμβουλάς σου. Και ιδού και τώρα, πόσον ήμεθα βλάκες πριν να μας δώσης αυτάς τας συμβουλάς, θέλεις πάλιν εγώ καλλίτερον να σου το αποδείξω, αφού ειπώ τι εσκεπτόμεθα δι' αυτά, ή να μην το ειπώ;

Ιππίας.

Θα το ειπής, Σωκράτη μου, εις εκείνον που το γνωρίζει. Δηλαδή εγώ γνωρίζω τον καθένα από τους συζητητάς τι πράγμα είναι. Αλλά πάλιν, εάν σε ευχαριστή, ειπέ το.

Σωκράτης.

Βεβαίως με ευχαριστεί. Δηλαδή, λαμπρότατέ μου άνθρωπε, του λόγου μας πριν να ειπής συ αυτά, τόσο ήμεθα αδιόρθωτοι, ώστε είχαμεν την γνώμην δι' εμέ και σε, ότι ο καθείς μας είναι εις, και επομένως αυτήν την ιδιότητα, την οποίαν έχει ο καθείς μας χωριστά, δεν την έχομεν δήθεν και οι δύο μαζί. Δηλαδή ότι δεν είμεθα μαζί εις αλλά δύο. Τόσον ανόητοι ήμεθα! Τώρα όμως εξαναδιδάχθημεν από σε πλέον ότι, εάν μεν και οι δύο είμεθα δύο, τότε είναι λογικόν να είμεθα δύο

και ο καθείς χωριστά, εάν δε είναι εις ο καθείς χωριστά, είναι λογικόν εις να είμεθα και οι δύο μαζί. Διότι κατά σε δεν είναι δυνατόν να εφαρμοσθή ενιαίως ο ορισμός της ιδιότητος κατ' άλλον τρόπον παρά όταν ό,τι είναι και τα δύο μαζί, το ίδιον είναι και το έν από τα δύο χωριστά, και ό,τι είναι το καθέν, το ίδιον και τα δύο. Εγώ λοιπόν τώρα εδώ μένω εις την θέσιν μου με αλλαγμένην γνώμην. Προηγουμένως όμως, Ιππία μου, υπενθύμισέ με, άραγε εις είμεθα και εγώ και συ, ή μήπως και συ είσαι δύο και εγώ;

Ιππίας.

Τι λέγεις, καλέ Σωκράτη;

Σωκράτης.

Να αυτά που λέγω. Δηλαδή φοβούμαι να σε αναφέρω καθαρά, διότι θυμόνεις μαζί μου, όταν νομίζης ότι λέγω τίποτε διά τον εαυτόν σου. Αλλ' οπωσδήποτε ειπέ μου. Δεν είναι εις ο καθείς από τους δύο μας και έχει αυτήν την ιδιότητα, να είναι εις;

Ιππίας.

Πολύ μάλιστα.

Σωκράτης.

Λοιπόν, αφού είναι εις, δεν έπεται ότι είναι και περιττός ο καθείς μας χωριστά; ή μήπως δεν θεωρείς περιττόν τον αριθμόν έν;

Ιππίας.

Βεβαιότατα.

Σωκράτης.

Αι λοιπόν και οι δύο μας περιττοί είμεθα, αφού είμεθα δύο;

Ιππίας.

Αυτό δεν είναι δυνατόν, καλέ Σωκράτη.

Σωκράτης.

Αλλά τότε οι δύο μαζί είμεθα άρτιοι. Δεν είναι έτσι;

Ιππίας.

Ορθότατα.

Σωκράτης.

Λοιπόν διότι τάχα και οι δύο είμεθα άρτιοι, έπεται ότι δι' αυτό είναι και ο καθείς μας χωριστά άρτιος;

Ιππίας.

Όχι βεβαίως.

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν δεν είναι πολύ λογικόν, καθώς έλεγες προ ολίγου, ό,τι είναι και οι δύο, το ίδιον να είναι και ο καθείς, και ό,τι είναι ο καθείς, το ίδιον να είναι και οι δύο.

Ιππίας.

Όχι βέβαια αυτάς τας ιδιότητας, αλλά μόνον εκείνας που έλεγα προηγουμένως.

Σωκράτης.

Αρκεί, Ιππία μου. Διότι και αυτά είναι αρκετά, αφού άλλα μεν φαίνονται ότι είναι τοιαύτα, άλλα δε όχι. Δηλαδή και εγώ έλεγα, αν ενθυμήσαι πότε είπαμεν αυτόν τον λόγον, ότι η ηδονή της οράσεως και της ακοής δεν είναι ωραία από εκείνην την ιδιότητα την οποίαν έχει η καθεμία από αυτάς χωριστά, όχι όμως και αι δύο μαζί, ή την έχουν και αι δύο, όχι όμως και η καθεμία χωριστά, αλλά από την ιδιότητα την οποίαν έχουν και μαζί αι δύο και χωριστά η καθεμία, διότι εδέχεσο ότι και αι δύο αυτάι μαζί είναι ωραία και η καθεμία χωριστά. Δι' αυτόν τον λόγον λοιπόν ενόμιζα ότι με την ιδιότητα η οποία συνυπάρχει και εις τα δύο είναι ωραία κατ' ανάγκην, εάν είναι και τα δύο ωραία, όχι όμως με εκείνην η οποία λείπει από το έν ή το άλλο. Και το ίδιον φρονώ και τώρα ακόμη. Λοιπόν, σε παρακαλώ, λέγε μου, ως να αρχίζωμεν από την αρχήν. Η ηδονή της οράσεως και της ακοής εάν είναι ωραία και αι δύο μαζί και η καθεμία χωριστά, άραγε η ιδιότης που τας καθιστά ωραίας δεν συνυπάρχει και εις τας δύο αυτάς μαζί και εις καθεμίαν χωριστά;

Ιππίας.

Βεβαιότατα.

Σωκράτης.

Άραγε λοιπόν διότι είναι ηδονή και η καθεμία χωριστά και αι δύο μαζί, διά τούτο έπεται ότι είναι ωραία; Ή μήπως όσον δι' αυτήν την αιτίαν εξ ίσου και όλαι αι άλλαι θα ήσαν ωραία; Διότι εξ ίσου απεδείχθησαν ότι είναι ηδοναί, αν ενθυμήσαι.

Ιππίας.

Το ενθυμούμαι.

Σωκράτης.

Μόνον δε διότι γίνονται με την όρασιν και την ακοήν, διά τούτο ελέγαμεν ότι αυτάι είναι ωραία.

Ιππίας.

Και βέβαια το είπαμεν.

Σωκράτης.

Πρόσεξε λοιπόν να ιδής, αν λέγω την αλήθειαν. Δηλαδή, καθόσον ενθυμούμαι εγώ, ελέγαμεν ότι δεν είναι ωραίον ολόκληρον το ηδονικόν,

αλλά μόνον εκείνο που προσπίπτει εις την όρασιν και την ακοήν.

Ιππίας.

Αυτό είναι αληθές.

Σωκράτης.

Λοιπόν δεν είναι δυνατόν αυτή η ιδιότης εις τας δύο μεν αυτάς να συνυπάρχη, εις εκάστην όμως χωριστά όχι; Διότι βεβαίως το καθέν από αυτά δεν υπάρχει δυνάμει και των δύο, καθώς ελέγαμεν προηγουμένως, αλλά και τα δύο μεν υπάρχουν, το καθέν όμως όχι. Είναι αληθή αυτά;

Ιππίας.

Είναι.

Σωκράτης.

Επομένως δεν είναι ωραίον το καθέν από αυτά με την ιδιότητα η οποία δεν συνυπάρχει και εις το καθέν χωριστά. Διότι ό,τι είναι κοινόν και εις τα δύο δεν υπάρχει εις το καθέν χωριστά. Επομένως συμφώνως με την υπόθεσίν μας είναι δυνατόν να ειπούμεν ότι είναι ωραία και τα δύο, όχι όμως και το καθέν. Ή πώς θέλεις να λέγωμεν; Δεν είναι αυτό λογικόν;

Ιππίας.

Φαίνεται.

Σωκράτης.

Θέλεις λοιπόν να δεχθώμεν ότι και τα δύο μεν είναι ωραία, όχι όμως και το καθέν χωριστά;

Ιππίας.

Και τι μας εμποδίζει;

Σωκράτης.

Το εξής, φίλε μου, μου φαίνεται ότι μας εμποδίζει, ότι δηλαδή με αυτήν την εξήγησιν όσα μεν επέρχονται εις τον καθένα μας χωριστά, αφού συμβαίνουν και εις τους δύο, θα συμβαίνουν και εις τον καθένα, και αφού συμβαίνουν εις τον καθένα θα συμβαίνουν και εις τους δύο όλα ανεξαίρετως όσα συ ανέφερες. Δεν είναι έτσι;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Όσα όμως πάλιν ανέφερα εγώ, όχι. Μεταξύ των οποίων ήτο και αυτή η λέξις το &καθέν& και τα δύο μαζί. Είναι αληθές αυτό;

Ιππίας.

Είναι.

Σωκράτης.

Εις ποίαν από τας δύο λοιπόν αυτάς τάξεις, Ιππία μου, νομίζεις ότι ανήκει το ωραίον; Ἄραγε εις αυτάς που έλεγες συ; Ότι δηλαδή, εάν εγώ είμαι ισχυρός και είσαι και συ, τότε είμεθα ισχυροί και οι δύο, και πάλιν, εάν εγώ είμαι δίκαιος και είσαι και συ, τότε είμεθα και οι δύο, και εάν είμεθα και οι δύο, τότε είναι και ο καθείς. Κατ' αυτόν λοιπόν τον τρόπον θέλεις να ειπούμεν και ότι, εάν εγώ είμαι ωραίος και είσαι και συ, τότε είμεθα και οι δύο ωραίοι, και πάλιν, εάν είμεθα και οι δύο, τότε είναι και ο καθείς μας; Ἡ μήπως δεν υπάρχει εμπόδιον, ενώ είναι κάπως περιττοί αριθμοί και οι δύο, να είναι το καθέν χωριστά αδιαφόρως περιττόν ή άρτιον, και πάλιν, ενώ είναι ανέκφραστον το καθέν χωριστά, να είναι αδιαφόρως τα δύο μαζί εκφραστικά ή ανέκφραστα, και άπειρα άλλα παρόμοια, καθώς είπα και εγώ ότι μου παρουσιάζονται; Εις ποίαν τάξιν λοιπόν θέτεις το ωραίον; Ἡ μήπως φαίνεται και εις σε περί αυτού καθώς και εις εμέ; Διότι μου φαίνεται πολύ παράλογον να είμεθα μεν και οι δύο μας ωραίοι, όχι όμως και ο καθείς μας, ή να είναι μεν ωραίος ο καθείς μας, όχι όμως και οι δύο, ή κάτι τι παρόμοιον με αυτά. Τούτο εδώ προτιμάς, καθώς και εγώ, ή εκείνο;

Ιππίας.

Τούτο προτιμώ, Σωκράτη μου.

Σωκράτης.

Και καλά κάμνεις βεβαίως, Ιππία μου, διά να απαλλαχθώμεν από την περισσοτέραν συζήτησιν. Διότι, εάν το ωραίον είναι έν από αυτά, τότε δεν είναι δυνατόν πλέον να είναι ωραίον το ηδονικόν εις την όρασιν και την ακοήν. Διότι και τα δύο ηδονικά τα κάμνει ωραία η μεσολάβησις της οράσεως και της ακοής, όχι όμως το καθέν χωριστά. Αυτό δε απεδείχθη αδύνατον, καθώς συμφωνούμεν και εγώ και συ, Ιππία μου.

Ιππίας.

Βεβαίως συμφωνούμεν.

Σωκράτης.

Επομένως είναι αδύνατον να είναι ωραίον το ηδονικόν εις την όρασιν και εις την ακοήν, διότι, εάν αυτό είναι ωραίον, παρουσιάζει ως αληθές κάτι τι από τα αδύνατα.

Ιππίας.

Αυτό είναι αληθές.

Σωκράτης.

Λέγετε λοιπόν πάλιν από την αρχήν, θα ειπή αυτός, αφού δεν επετύχατε εις αυτό· Τι πράγμα είναι αυτό το ωραίον το οποίον υπάρχει και εις τας δύο αυτάς ηδονάς, ένεκα του οποίου αυτάς επροτιμήσατε από όλας τας άλλας και τας ωνομάσατε ωραίας; Λοιπόν μου φαίνεται, Ιππία μου,

ότι είναι ανάγκη να ειπούμεν, ότι αυτά αι δύο ηδοναί είναι αι αβλαβέστεραι και αι καλλίτεραι, όχι μόνον μαζί αι δύο, αλλά και χωριστά η καθεμία. Ή μήπως συ ημπορείς να ειπής άλλο τίποτε, ως προς το οποίον είναι διαφορετικά από τας άλλας;

Ιππίας.

Διόλου μάλιστα. Και πραγματικώς αυτά είναι αι καλλίτεραι.

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν, θα ειπή αυτός, τούτο άραγε θεωρείτε ως ωραίον, δηλαδή την ωφέλιμον ηδονήν; Αυτό νομίζομεν, θα ειπώ εγώ. Συ όμως;

Ιππίας.

Και εγώ.

Σωκράτης.

Λοιπόν, θα ειπή αυτός, δεν είναι άραγε ωφέλιμον εκείνο που κάμνει το αγαθόν, και αυτό που κάμνει δεν απεδείχθη προ ολίγου ως διάφορον από εκείνο που γίνεται, και δεν επιστρέφει πάλιν η συζήτησις εις τον προηγούμενον λόγον; Δηλαδή ούτε το αγαθόν ημπορεί να είναι ωραίον ούτε το ωραίον αγαθόν, εάν το καθέν είναι διαφορετικόν. Με το παραπάνω βεβαίως, θα ειπούμεν, καλέ Ιππία, εάν είμεθα σώφρονες. Διότι βεβαίως δεν είναι συγχωρημένον να μη συμφωνούμεν με τον ομιλούντα ορθώς.

Ιππίας.

Και τι τάχα νομίζεις, Σωκράτη μου, ότι είναι και όλα αυτά; Αποξέσματα βεβαίως και αποκοπαί των λόγων είναι, καθώς έλεγα προ ολίγου, χωρισμένα εις μικρά μέρη. Εκείνο όμως είναι και ωραίον και έχει μεγάλην αξίαν, δηλαδή να ημπορή κανείς να παρουσιάση καλόν και ωραίον λόγον μέσα εις δικαστήριον ή εις βουλευτήριον ή εις καμμίαν άλλην αρχήν, εις την οποίαν απευθύνεται ο λόγος, και αφού καταπείση τους ακροατάς να αναχωρήση με πραγματικόν κέρδος όχι μικρόν, αλλά με το μεγαλύτερον βραβείον, δηλαδή την σωτηρίαν του εαυτού του και των πραγμάτων του και των φίλων του. Αυτά λοιπόν πρέπει να επιδιώκη κανείς και να αφήση αυτάς τας μικρολογίας, διά να μη φαίνεται ότι είναι πολύ ανόητος και ότι μεταχειρίζεται φλυαρίας και παραληρήματα καθώς τώρα.

Σωκράτης.

Αγαπητέ μου Ιππία, συ μεν είσαι αξιομακάριστος, διότι και γνωρίζεις τι πρέπει να επιδιώκη ο άνθρωπος, και διότι αρκετά τα επεδίωξες, καθώς λέγεις· εμέ όμως, καθώς φαίνεται, με κυριαρχεί κάποια μοιραία τύχη και δι' αυτό πλανώμαι και ευρίσκομαι πάντοτε εις απορίαν και όταν εκθέσω την απορίαν μου εις σας τους σοφούς, τότε πάλιν εξευτελίζομαι με λόγους. Διότι μου λέγετε όλοι, καθώς και συ τώρα μου λέγεις, ότι εξετάζω πράγματα ηλίθια και μικρά και μηδαμινά. Όταν όμως πάλιν πεισθώ από σας να αλλάξω γνώμην και λέγω όσα λέγετε σεις, ότι δηλαδή είναι πολύ προτιμότερον να είναι κανείς ικανός να παρουσιάση λόγον καλόν και ωραίον και να τον τελειώση μέσα εις το δικαστήριον ή εις καμμίαν άλλην ομήγυριν, τότε και από άλλους πολλούς ανθρώπους του τόπου μας αλλά προ πάντων από τούτον τον άνθρωπον, ο οποίος με εξελέγχει πάντοτε, ακούω όλο άσχημα λόγια. Διότι έτυχε να μου είναι ο συγγενέστερός μου και να κατοική εις το ίδιον μέρος. Μόλις λοιπόν εμβώ εις την οικίαν μου και με ακούση να λέγω αυτά, με ερωτά, αν δεν εντρέπομαι που τολμώ να συζητώ περί ωραίων ασχολιών, αφού τόσον φανερά εντροπιάζομαι εις την συζήτησιν του ωραίου, ότι δεν γνωρίζω τι είναι ούτε αυτό ακόμη. Και λοιπόν, μου λέγει, πώς εσύ θα εννοήσης ή ποίος ανεκοίνωσε λόγον ωραίον ή όχι, ή οποιανδήποτε άλλην πράξιν, αφού δεν γνωρίζεις το ωραίον; Και αφού είσαι εις αυτά τα χάλια, νομίζεις ότι είναι προτιμότερον διά σε να ζης παρά να αποθάνης; Και λοιπόν το έφερε η τύχη, καθώς είπα, και από σας να κακολογούμαι και να ονειδίζωμαι και από εκείνον. Αλλά ίσως βεβαίως είναι ανάγκη να τα υπομένω όλα αυτά. Διότι δεν είναι διόλου παράδοξον να ωφεληθώ. Εγώ λοιπόν, Ιππία μου, νομίζω ότι ωφελούμαι από την συναναστροφήν και των δύο σας, διότι νομίζω ότι γνωρίζω τι εννοεί η παροιμία που λέγει ότι τα καλά θέλουν κόπον.

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΙΠΠΙΑΣ ΕΛΑΤΤΩΝ (η περί ψεύδους)

ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

ΕΥΔΙΚΟΣ - ΣΩΚΡΑΤΗΣ — ΙΠΠΙΑΣ

Εύδικος.

Συ λοιπόν, καλέ Σωκράτη, διατί σιωπάς, αφού τόσην επίδειξιν έκαμε ο Ιππίας, και διατί δεν αποφασίζεις ή να επαινέσης μαζί κανέν από όσα είπε, ή να εξελέγξης, εάν σου φαίνεται ότι κάποιον πράγμα δεν το είπε καλά; Μάλιστα δε αφού πλέον εμείναμεν μόνοι, όσοι κυρίως έχομεν την αξίωσιν ότι και ημείς εχρηματίσαμεν εις τας φιλοσοφικάς σπουδάς.

Σωκράτης.

Και βεβαίως, καλέ Εύδικε, πολύ ευχαρίστως θα ήθελα να ερωτήσω τον Ιππίαν μερικά από όσα έλεγε προ ολίγου περί Ομήρου. Διότι και από τον πατέρα σου τον Απήμαντον ήκουα, ότι η Ιλιάς είναι καλλίτερον έπος του Ομήρου από την Οδύσσειαν, και τόσον καλλίτερον, όσον και ο Αχιλλεύς είναι καλλίτερος από τον Οδυσσέα. Δηλαδή έλεγε ότι από αυτά τα δύο ποιήματα το μεν έν συνετάχθη προς τιμήν του Οδυσσέως, το δε άλλο προς τιμήν του Αχιλλέως. Λοιπόν θα ήθελα πολύ να μάθω από τον Ιππίαν, αν έχη ευχαρίστησιν, ποίαν γνώμην έχει δι' αυτούς τους δύο άνδρας, ποίον δηλαδή από τους δύο θεωρεί ανώτερον, αφού και άλλα πολλά και πολύπλοκα μας επέδειξε και δι' άλλους ποιητάς και διά τον Όμηρον.

Εύδικος.

Αλλά είναι φανερόν ότι δεν θα φθονήση ο Ιππίας να σου απαντήσει, εάν τον ερωτήσεις τίποτε. Δεν είναι αλήθεια, καλέ Ιππία, ότι, εάν σε ερωτήσει τίποτε ο Σωκράτης, θα του αποκριθής; Ή πώς αλλέως θα κάμης;

Ιππίας.

Βεβαίως θα αποκριθώ, φίλε Εύδικε, διότι θα ήτο φρικτόν από μέρους μου, εις μεν την Ολυμπίαν όπου γίνεται πανήγυρις όλων των Ελλήνων, οσάκις εορτάζονται τα Ολύμπια, πάντοτε να πηγαίνω από την πατρίδα μου την Ηλείαν εις τον ιερόν τόπον και να παρουσιάζω τον εαυτόν μου και να ομιλώ οτιδήποτε θέλει κανείς από όσα εγώ έχω ετοιμασμένα να επιδείξω, και να αποκρίνωμαι εις τον τυχόντα οτιδήποτε με ερωτήσει, τώρα όμως, να αποφύγω την ερώτησιν του Σωκράτους.

Σωκράτης.

Καλέ Ιππία, βεβαίως έπαθες αξιομακάριστον πάθημα, εάν κατά πάσαν Ολυμπιάδα πηγαίνεις εις τον ιερόν τόπον με τόσον καλές ελπίδας περί της ψυχής σου ως προς την σοφίαν της. Και απορώ αν είναι δυνατόν να πηγαίνη εκεί κανείς από τους γυμνασμένους με το σώμα με τόσον θάρρος, διά να αγωνισθή καθώς συ λέγεις με τον νουν.

Ιππίας.

Πολύ λογικά, Σωκράτη μου, το έπαθα αυτό εγώ. Διότι, αφ' ότου ήρχισα να αγωνίζωμαι εις την Ολυμπίαν, ποτέ μου δεν απήντησα άνθρωπον ανώτερόν μου εις τίποτε.

Σωκράτης.

Ωραίον, καλέ Ιππία, αφιέρωμα και διά την πόλιν των Ηλείων και διά τους γονείς είναι η φήμη της ιδικής σου σοφίας, καθώς φαίνεται από τους λόγους σου. Τώρα όμως περί του Αχιλλέως και Οδυσσέως τι έχεις να μας ειπής; Ποίος λέγεις ότι είναι καλλίτερος από αυτούς τους δύο και εις τι; Διότι την ώραν που ήμεθα μέσα και συ έκαμνες την ανακοίνωσίν σου δεν παρηκολούθησα τα λεγόμενά σου. Διότι edίσταζα να σε εξαναρωτώ, επειδή ήτο και κόσμος λαϊκός πολύς μέσα, και εφοβούμην

μήπως σου γίνω εμπόδιον εις την ανακοίνωσίν σου. Τώρα πλέον όμως, αφού είμεθα ολιγώτεροι και αφού ζητεί ο Εύδικος απ' εδώ να σε ερωτήσω, ειπέ και φώτισέ μας καθαρά, τι έλεγες δι' αυτούς τους δύο άνδρας; Πώς τους διεχώριζες;

Ιππίας.

Εγώ, Σωκράτη μου, είμαι πρόθυμος να σου ειπώ καθαρώτερα παρά τότε όσα είπα και δι' αυτούς και διά τα άλλα. Δηλαδή φρονώ ότι ο Όμηρος παρέστησε καλλίτερον από όλους τους άνδρας οι οποίοι έφθασαν εις την Τροίαν τον Αχιλλέα, σοφώτερον δε τον Νέστορα, και πολυμηχανώτατον τον Οδυσσέα.

Σωκράτης.

Οϊμέ, Ιππία μου. Άραγε θα μου κάμης μίαν μικράν χάριν να μη με περιγελάς, εάν με δυσκολίαν εννοώ τα λεγόμενά σου και συχνά σε εξαναρωτώ; Σε παρακαλώ λοιπόν, προσπάθησε να μου απαντήσης μειλιχίως και απαθώς.

Ιππίας.

Σε βεβαιώ, θα ήτο εντροπή μου, Σωκράτη μου, άλλους μεν να εκπαιδεύω εις αυτά τα ίδια και να έχω την αξίωσιν δι' αυτά να λαμβάνω χρήματα, τώρα όμως που ερωτώμαι ο ίδιος από σε να μη σε συγχωρώ και να μη σου απαντώ μειλιχίως.

Σωκράτης.

Πολύ καλά ομιλείς. Δηλαδή εγώ την ώραν που είπες ότι ο Αχιλλεύς παρουσιάζεται ως ο καλλίτερος, ενόμιζα ότι εννοώ τι θέλεις να ειπής, επίσης δε και όταν είπες ότι ο Νέστωρ παρουσιάζεται σοφώτατος. Όταν όμως είπες ότι τον Οδυσσέα τον παρέστησε ο ποιητής ως πολυμηχανώτατον, να σου ειπώ την αλήθειαν, με αυτό όλως διόλου δεν το εννοώ τι θέλεις να ειπής. Και ειπέ μου, σε παρακαλώ, μήπως το εννοήσω καλλίτερα απ' εδώ: ο Αχιλλεύς άραγε δεν παρεστάθη ως πολυμήχανος από τον Όμηρον;

Ιππίας.

Διόλου μάλιστα, Σωκράτη μου, αλλά αφελέστατος, αφού και εις τας λιτάς, όπου παρουσιάζει αυτούς να ομιλούν μεταξύ των, λέγει κατά τον Όμηρον ο Αχιλλεύς προς τον Οδυσσέα:

Πολύτροπε Λαέρτου υιέ, Οδυσσέα, θεού γέννα, Το ξέρεις, πρέπει να σου ειπώ λόγια παλικάρισια. Λοιπόν έτσι που θα στα ειπώ, έτσι θα πάρουν τέλος. Γιατί είναι εχθρός μου άσπονδος ως και στον Άδη εκείνος, που κρύπτει άλλα στην ψυχή, και άλλα στο στόμα του έχει. Εγώ λοιπόν θα σου τα ειπώ, καθώς θα πάρουν τέλος.

Εις αυτούς τους στίχους φανερόνει τον χαρακτήρα του καθενός από αυτούς τους δύο άνδρας, ότι δηλαδή ο μεν Αχιλλεύς είναι κάπως ειλικρινής και αφελής, ο δε Οδυσσεύς πολυμήχανος και ψεύτης. Διότι παριστά ότι ο Αχιλλεύς λέγει αυτούς τους στίχους εις τον Οδυσσέα.

Σωκράτης.

Μα τον Δία, Ιππία μου, πλησιάζω να εννοήσω αυτό που λέγεις. Τον πολυμήχανον, καθώς μου φαίνεται, τον θεωρείς ψεύτην.

Ιππίας.

Μάλιστα, Σωκράτη μου. Διότι τοιούτον παρέστησε τον Οδυσσέα ο Όμηρος εις πολλά μέρη και εις την Ιλιάδα και εις την Οδύσσειαν.

Σωκράτης.

Έπεται λοιπόν, καθώς φαίνεται, ότι ο Όμηρος, άλλον μεν νομίζει αληθινόν άνδρα, και άλλον ψεύτην, όχι όμως τον ίδιον.

Ιππίας.

Και πώς δεν θα νομίζη, καλέ Σωκράτη;

Σωκράτης.

Άραγε και συ ο ίδιος αυτό φρονείς, καλέ Ιππία;

Ιππίας.

Βεβαιοτάτα. Διότι θα ήτο φρίκη, εάν δεν εφρονούσα αυτό.

Σωκράτης.

Τον Όμηρον λοιπόν ας τον αφήσωμεν κατά μέρος, αφού μάλιστα δεν είναι δυνατόν να τον εξαναρωτήσωμεν, τι εννοεί εις αυτούς τους στίχους. Συ όμως, επειδή φαίνεσαι ότι αναλαμβάνεις την ευθύνην και έχεις την ιδίαν γνώμην εις αυτά που λέγεις, ότι εννοεί ο Όμηρος, απάντησε συγχρόνως και διά τον Όμηρον και διά τον εαυτόν σου.

Ιππίας.

Αυτό θα γίνη. Μόνον ερώτα συντόμως ό,τι θέλεις.

Σωκράτης.

Τους ψεύτας τους θεωρείς τρόπον τινά ανικάνους εις το να κάμουν κάτι τι, καθώς τους ασθενείς, ή ικανούς;

Ιππίας.

Ικανούς τους θεωρώ εγώ και πολύ μάλιστα και εις πολλά άλλα και εις το να εξαπατούν ανθρώπους.

Σωκράτης.

Λοιπόν, συμφώνως με τον λόγον σου, καθώς φαίνεται, είναι ικανοί και πολυμήχανοι. Δεν είναι έτσι;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Αλλά πολυμήχανοι και απατεώνες είναι άραγε από κάποιαν ηλιθιότητα

και ανοησίαν, ή από πανουργίαν και νοημοσύνην;

Ιππίας.

Βεβαιότατα από πανουργίαν και νοημοσύνην.

Σωκράτης.

Επομένως όσον διά φρόνιμοι βεβαίως είναι αυτοί, καθώς φαίνεται.

Ιππίας.

Βεβαίως μα τον Δία, πολύ μάλιστα.

Σωκράτης.

Αφού όμως είναι φρόνιμοι, άραγε δεν γνωρίζουν τι κάμνουν ή γνωρίζουν;

Ιππίας.

Πολύ καλά μάλιστα γνωρίζουν. Και ακριβώς δι' αυτό κάμνουν κακουργήματα.

Σωκράτης.

Αφού όμως γνωρίζουν όσα γνωρίζουν, άραγε αμαθείς είναι ή σοφοί;

Ιππίας.

Σοφοί είναι βεβαίως ως προς αυτά, δηλαδή διά να εξαπατούν.

Σωκράτης.

Στάσου λοιπόν. Ας επαναλάβωμεν τι σημαίνει αυτό που λέγεις. Λέγεις άραγε ότι οι ψεύται είναι ικανοί και φρόνιμοι και επιστήμονες και σοφοί εις όσα είναι ψεύται;

Ιππίας.

Βεβαίως το λέγω.

Σωκράτης.

Χωρίζεις όμως τους φιλαλήθεις από τους ψεύτας και τους θεωρείς όλως αντιθέτους μεταξύ των;

Ιππίας.

Αυτά λέγω.

Σωκράτης.

Εμπρός λοιπόν. Εκ των ικανών και των σοφών μερικοί, καθώς φαίνεται, είναι οι ψεύται συμφώνως με τον λόγον σου.

Ιππίας.

Βεβαιότατα.

Σωκράτης.

Όταν δε λέγης ότι είναι ικανοί και σοφοί οι ψεύται εις αυτά τα ίδια,

τι εννοείς, ότι είναι ικανοί να ψεύδονται, όταν θέλουν, ή ότι είναι ανίκανοι εις όσα ψεύδονται;

Ιππίας.

Ικανοί, λέγω εγώ.

Σωκράτης.

Λοιπόν, διά να ειπούμεν περιληπτικώς, οι ψεύται είναι σοφοί και ικανοί να ψεύδονται.

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Επομένως ο άνθρωπος που δεν είναι ικανός να ψεύδεται και είναι αμαθής, δεν ημπορεί να είναι ψεύτης.

Ιππίας.

Το ευρήκες.

Σωκράτης.

Ικανός δε τότε βεβαίως είναι, όστις κάμνει ό,τι θέλει, όταν θέλη μόνον. Εννοώ όχι όταν δυσκολεύεται από ασθένειαν ούτε από τα παρόμοια, αλλά καθώς εσύ είσαι ικανός να γράψης το όνομά μου, οπόταν θέλης, έτσι εννοώ. Άραγε δεν θεωρείς συ ικανόν εκείνον που είναι τοιούτος;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Λέγε μου λοιπόν, Ιππία μου, συ τάχα δεν είσαι έμπειρος των λογισμών και της λογιστικής;

Ιππίας.

Βεβαιότατα, Σωκράτη μου.

Σωκράτης.

Λοιπόν, και αν σε ερωτήση κανείς, τρεις φορές επτακόσια πόσα κάμνουν, εάν έχης διάθεσιν, δεν θα απαντήσης ταχύτερα από όλους και δεν θα ειπής καλλίτερα από όλους το ορθόν περί αυτού;

Ιππίας.

Βεβαιότατα.

Σωκράτης.

Άραγε διότι είναι ικανώτατος και σοφότατος εις τα τοιαύτα;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Λοιπόν, άραγε μόνον σοφώτατος και ικανώτατος είσαι ή και ο καλλίτερος εις αυτά που είσαι ικανώτατος και σοφώτατος, δηλαδή εις τα λογιστικά;

Ιππίας.

Βεβαίως και ο καλλίτερος, Σωκράτη μου.

Σωκράτης.

Και λοιπόν την μεν αλήθειαν συ θα την ειπής με περισσοτέραν ικανότητα περί αυτών· δεν είναι έτσι;

Ιππίας.

Έτσι νομίζω.

Σωκράτης.

Τι θα κάμης όμως διά τα ψεύδη περί αυτών των ιδίων; Και σε παρακαλώ, Ιππία μου, καθώς προηγουμένως, αποκρίσου γενναίως και μεγαλοπρεπώς. Εάν σε ερωτήση κανείς τρεις φορές επτακόσια πόσα κάμνουν, άραγε δεν είσαι εκείνος που ημπορούσες περισσότερον να ειπής ψεύδος και πάντοτε ομοίως να λέγης ψεύδη εις τοιαύτα ζητήματα, όταν θέλῃς να ψεύδεσαι, και ποτέ να μην απαντάς την αλήθειαν, ή ο αμαθής εις τους λογισμούς θα ημπορούσε να ψεύδεται περισσότερον από σε, όταν συ θέλῃς; Ή μήπως ο μεν αμαθής είναι δυνατόν πολλάκις, ενώ θέλει να ειπή ψεύδος, να λέγη την αλήθειαν χωρίς να θέλῃ, κατά τύχην, διότι δεν την γνωρίζει, ενώ συ ο σοφός, εάν θέλῃς να λέγης ψέμματα, πάντοτε ημπορείς να ψεύδεσαι εξ ίσου;

Ιππίας.

Μάλιστα, έτσι είναι, καθώς το λέγεις.

Σωκράτης.

Λοιπόν ο ψεύτης άραγε εις τα άλλα μεν είναι ψεύτης, όχι όμως εις τους αριθμούς, ούτε ημπορεί να ψεύδεται ως προς τους αριθμούς;

Ιππίας.

Βεβαίως μα τον Δία και εις τους αριθμούς.

Σωκράτης.

Να δεχθώμεν λοιπόν, Ιππία μου, και τούτο, ότι εις τους λογισμούς και αριθμούς υπάρχει κάποιος ψεύτης;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Ποιος λοιπόν ημπορεί να είναι αυτός; Δεν πρέπει να υπάρχει εις αυτόν η ιδιότης να είναι ικανός να ψεύδεται, αφού πρόκειται να είναι ψεύτης, καθώς παρεδέχθης ο ίδιος προ ολίγου; Διότι όστις δεν είναι ικανός να ψεύδεται, αν ενθυμήσαι, είπες συ ο ίδιος, ότι δεν ημπορεί να γίνη ποτέ ψεύτης.

Ιππίας.

Μάλιστα το ενθυμούμαι, και το είπα αυτό.

Σωκράτης.

Λοιπόν δεν απεδείχθης συ προ ολίγου ότι είσαι ο ικανώτατος να ψεύδεσαι ως προς τους λογισμούς;

Ιππίας.

Μάλιστα, ελέχθη βεβαίως και αυτό.

Σωκράτης.

Αλλ' άραγε δεν είσαι και ικανώτατος να λέγης την αλήθειαν ως προς τους λογισμούς;

Ιππίας.

Βεβαιότατα.

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν ο ίδιος είναι ικανώτατος να λέγη και ψέμματα και αλήθειαν ως προς τους λογισμούς, και αυτός είναι ο τέλειος εις αυτά, δηλαδή ο λογιστής.

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Ποίος λοιπόν άλλος ημπορεί να είναι ψεύτης ως προς τους λογισμούς, καλέ Ιππία, παρά ο τέλειος; Διότι ο ίδιος είναι και ικανός, αυτός δε είναι και αληθής.

Ιππίας.

Έτσι φαίνεται.

Σωκράτης.

Βλέπεις λοιπόν ότι ο ίδιος άνθρωπος είναι ψεύτης και αληθής ως προς αυτά και δεν είναι διόλου ανώτερος ο αληθής από τον ψεύτην; Διότι αυτός ο ίδιος είναι βεβαίως και δεν είναι ο άκρος αντίθετος, καθώς ενόμιζες συ προ ολίγου.

Ιππίας.

Δεν φαίνεται αντίθετος εδώ βεβαίως.

Σωκράτης.
Θέλεις λοιπόν να ερευνήσωμεν και εις άλλο ζήτημα;

Ιππίας.
Βεβαίως, αν θέλῃς εσύ.

Σωκράτης.
Λοιπόν συ δεν είσαι έμπειρος και της γεωμετρίας;

Ιππίας.
Μάλιστα.

Σωκράτης.
Και λοιπόν; Άραγε δεν συμβαίνει το ίδιο και εις την γεωμετρίαν,
δηλαδή ο ίδιος είναι ικανώτατος και να ψεύδεται και αλήθειαν να λέγη
ως προς τα γεωμετρικά σχήματα, δηλαδή ο γεωμετρικός;

Ιππίας.
Μάλιστα.

Σωκράτης.
Εις αυτά λοιπόν είναι τέλειος άλλος κανείς παρά αυτός;

Ιππίας.
Όχι άλλος.

Σωκράτης.
Λοιπόν δεν είναι άραγε και εις τα δύο αυτά ικανώτατος ο τέλειος και
σοφός γεωμέτρης; Και καλλίτερα από κάθε άλλον ψεύτης εις τα
γεωμετρικά σχέδια δεν είναι αυτός, δηλαδή ο τέλειος; Διότι αυτός
είπαμεν ότι είναι ικανός να ψεύδεται, ο δε αμαθής ότι είναι
ανίκανος. Επομένως δεν ημπορεί να είναι ψεύτης όποιος δεν ημπορεί να
ψεύδεται, καθώς εμείναμεν σύμφωνοι.

Ιππίας.
Αυτό είναι αληθές.

Σωκράτης.

Λοιπόν τώρα ας εξετάσωμεν και τον τρίτον, δηλαδή τον αστρονόμον, εις την οποίαν τέχνην πάλιν συ φρονείς ότι είσαι δυνατώτερος επιστήμων παρά εις τας προηγουμένας. Δεν είναι έτσι, Ιππία μου;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Λοιπόν δεν συμβαίνουν τα ίδια και εις την αστρονομίαν;

Ιππίας.

Αυτό είναι επόμενον, Σωκράτη μου.

Σωκράτης.

Επομένως και εις την αστρονομίαν περισσότερον ψεύτης από κάθε άλλον θα είναι ο καλός αστρονόμος, διότι αυτός είναι ικανός να ψεύδεται. Και όχι βέβαια ο ανίκανος, διότι είναι αμαθής.

Ιππίας.

Έτσι φαίνεται.

Σωκράτης.

Επομένως εις την αστρονομίαν ο ίδιος θα είναι και αληθινός και ψεύτης.

Ιππίας. Φαίνεται.

Σωκράτης. Εμπρός λοιπόν, Ιππία, με άνεσιν κάπως σκέψου δι' όλας τας επιστήμας, μη τυχόν εις καμμίαν συμβαίνει διαφορετικά από ό, τι είπαμεν. Και βεβαίως συ είσαι σοφώτατος από όλους τους ανθρώπους εις πάρα πολλές τέχνας, καθώς εγώ σε ήκουσα μίαν φοράν να καυχάσαι και να διηγῆσαι μέσα εις την αγοράν την μεγάλην και την ζηλευτήν σοφίαν σου εκεί εις τους τραπεζίτας. Έλεγες δε ότι κάποτε επήγες εις την Ολυμπίαν, και ήσο ενδυμένος εις όλον το σώμα με έργα των χειρών σου. Και πρώτον μεν εφορούσες δακτυλίδι — δηλαδή από αυτό έκαμες αρχήν — το οποίον είπες ότι το έχεις ιδικόν σου έργον, διότι γνωρίζεις να χαράξης δακτυλίδια, και έπειτα μίαν σφραγίδα, ιδικόν σου έργον, και μίαν στλεγγίδα και λήκυθον, τα οποία όλα μόνος σου τα κατεσκεύασες. Ακόμη δε και τα υποδήματα που εφορούσες είπες ότι μόνος τα ειργάσθης, και το φόρεμά σου ότι το ύφανες και το υποκάμισόν σου ακόμη. Και μάλιστα εκείνο που εφάνη παραδοξότατον και επίδειξις της πολλής σου σοφίας ήτο, όταν είπες ότι η ζώνη του υποκαμίσου, που εφορούσες, είναι καθώς αι πολυτελείς Περσικάί, και ότι αυτήν την έπλεξες συ ο ίδιος. Έπειτα είπες ότι έφερες μαζί σου και ποιήματα και στίχους επικούς και τραγωδίας και διθυράμβους, και εις το πεζόν πολλούς και ποικίλους λόγους γραμμένους. Ακόμη δε ότι ήσο περισσότερον από όλους όσοι ήλθαν εκεί επιστήμων εις τας τέχνας, τας οποίας έλεγα προ ολίγου, και εις τους ρυθμούς και την μουσικήν και την ορθήν γραφήν, και εκτός αυτών εις πολλά άλλα ακόμη, καθώς μου φαίνεται ότι ενθυμούμαι. Και όμως ελησμόνησα την μνημονικήν σου εφεύρεσιν, καθώς φαίνεται, εις την οποίαν συ νομίζεις ότι είσαι εξοχώτατος. Νομίζω δε ότι ελησμόνησα και άλλα πάρα πολλά. Λοιπόν, καθώς σου είπα, ρίψας βλέμμα εις τας ιδικάς σου τέχνας — είναι δε αρκεταί — και εις τας τέχνας των άλλων ειπέ μου, αν θα εύρης, συμφώνως με όσα ωμολογήσαμεν εγώ και συ, να υπάρχη εις

καθεμίαν χωριστά ο αληθινός από τον ψεύτην και να μην είναι ο ίδιος. Εις οποιανδήποτε σοφίαν θέλεις, παρατήρησέ το αυτό, ή εις πανουργίαν ή οτιδήποτε όνομα θέλεις να της δώσης. Και όμως δεν θα εύρης, αγαπητέ μου· διότι δεν υπάρχει. Άλλως τε ειπέ μου μόνος σου.

Ιππίας. Πραγματικώς δεν έχω, Σωκράτη μου, τώρα τουλάχιστον κανέν τοιούτον.

Σωκράτης.

Ούτε και θα έχης, καθώς νομίζω εγώ. Εάν δε εγώ λέγω την αλήθειαν, συλλογίσου τι εξάγεται από την συζήτησιν μας, Ιππία μου.

Ιππίας.

Δεν εννοώ τόσον καλά, Σωκράτη μου, αυτό που λέγεις.

Σωκράτης.

Ίσως, διότι αυτήν την στιγμήν δεν μεταχειρίζεσαι την μνημονικήν σου εφεύρεσιν. Και τούτο βεβαίως, διότι δεν το θεωρείς απαραίτητον. Εγώ όμως θα σου το υπενθυμίσω. Γνωρίζεις ότι ο μεν Αχιλλεύς είπες ότι είναι αληθινός, ο δε Οδυσσεύς ψεύτης και πολυμηχανώτατος;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Τώρα λοιπόν έχεις είδησιν, ότι απεδείχθη ότι ο ίδιος άνθρωπος είναι και ψεύτης και αληθινός, επομένως, εάν ο Οδυσσεύς ήτο ψεύτης, έπεται ότι είναι και αληθινός, και αν ο Αχιλλεύς είναι αληθινός, τότε είναι και ψεύτης, και ότι δεν είναι διαφορετικοί αυτοί οι άνδρες μεταξύ των ούτε αντίθετοι, αλλά όμοιοι;

Ιππίας.

Καλέ Σωκράτη, συ πάντα συνηθίζεις να πλέκης κάπως τοιούτους λόγους, και αφού ζώση το μέρος εκείνο της συζητήσεως το οποίον τυχόν είναι δυσκολώτατον, επιμένεις εις αυτό και το θίγεις ολίγον κατ' ολίγον, και όχι ολόκληρον το ζήτημα, περί του οποίου γίνεται λόγος. Καθώς και τώρα, αν αγαπάς, από πολλές εικασίας θα σου αποδείξω με πειστικά επιχειρήματα ότι ο Όμηρος παρέστησε τον Αχιλλέα καλλίτερον από τον Οδυσσέα και φιλαλήθη, αυτόν δε δόλιον και πολύ ψεύτην και κατώτερον από τον Αχιλλέα. Εάν δε θέλεις, μόνος σου πάλιν παράβαλε τον ένα λόγον με τον άλλον, περί του ότι ο εις είναι ανώτερος από τον άλλον και τότε καλλίτερα θα εννοήσουν οι παρευρισκόμενοι εδώ, ποίος από τους δύο ομιλεί ορθότερα.

Σωκράτης.

Φίλε Ιππία, εγώ βεβαίως δεν διαφιλονικώ το ότι συ είσαι σοφώτερος από εμέ. Αλλά συνηθίζω πάντοτε να προσέχω καλά, όταν λέγη κανείς κάτι τι, και μάλιστα όταν φαίνεται ότι είναι σοφός αυτός που ομιλεί, και επειδή επιθυμώ να μάθω τι εννοεί συχνοερωτώ και αναθεωρώ και συμβιβάζω τα λεγόμενα, διά να εννοήσω. Εάν όμως αυτός που ομιλεί μου

φανή ότι είναι μηδαμινός, ούτε εξαναρωτώ ούτε με μέλει δι' αυτά που λέγει. Και από αυτό θα εννοήσης ποίους θεωρώ εγώ σοφούς. Δηλαδή θα με εύρης να είμαι προσκολλημένος εις όσα λέγει αυτός και να τον ερωτώ διά να μάθω τι και να ωφεληθώ. Και ιδού λόγου χάριν τώρα εσκέφθην από τους λόγους σου, ότι εις τους στίχους που έλεγες προ ολίγου και εδείκνυες ότι ο Αχιλλεύς τους λέγει εις τον Οδυσσέα ως επιτήδειον, μου εφάνη παράλογον, αν είναι δυνατόν να λέγης συ την αλήθειαν, διότι ο μεν Οδυσσεύς πουθενά δεν φαίνεται να λέγη ψέμματα, ο πολυμήχανος τάχα, ενώ ο Αχιλλεύς αποδεικνύεται κάποιος πολυμήχανος συμφώνως με τους λόγους σου. Τουλάχιστον αυτός λέγει ψέμματα. Διότι, ενώ είπε εμπρός αυτούς τους στίχους, τους οποίους και συ ανέφερες προηγουμένως:

Γιατί είναι εχθρός μου άσπονδος ως και στον Άδη εκείνος, που κρύπτει άλλα στην ψυχή, και άλλα στο στόμα του έχει,

ολίγον κατόπιν λέγει, ότι ούτε να μεταπεισθή είναι δυνατόν από τον Οδυσσέα και τον Αγαμέμνονα ούτε να μείνη ολότελα εις την Τροίαν, αλλά:

Στον Δία και όλους τους θεούς αύριον θυσίαν κάμνω. Τα πλοία τάχω έτοιμα, στη θάλασσα τα σέρνω, Και θα τα ιδής, αν αγαπάς και αν σ' ενδιαφέρει. Να σχίζουν τον Ελλήσποντον με τα πολλά τα ψάρια, Και να τραβούν μέσα κουπί τανδρεία παλικάρια. Και αν δώση και καλόν καιρόν εκείός της γης ο σείστης, Την τρίτη ημέρα φθάνουμε στην καρποφόρον Φθίαν.

Ακόμη δε προηγουμένως από αυτά είπε υβριστικώς εις τον Αγαμέμνονα:

Τώρα στην Φθίαν θα διαβώ. Καλλίτερα το έχω, Να φύγω στην πατρίδα μου, γιατί σκοπόν δεν έχω Εδώ να μείνω άτιμος να σου σωριάζω πλούτη.

Αφού είπε αυτά άλλοτε μεν εμπρός εις όλον τον στρατόν, άλλοτε δε εμπρός εις τους ιδικούς του συντρόφους, πουθενά δεν αποδεικνύεται ούτε να προετοίμασε ούτε να εδοκίμασε να σύρη τα πλοία με σκοπόν να ταξιδεύση διά την πατρίδα, αλλά με πολλήν γενναιότητα επεριφρονούσε το να θέλη να ειπή την αλήθειαν. Εγώ μεν λοιπόν, Ιππία μου, και εις την αρχήν σε ηρώτησα, επειδή είχα απορίαν, ποίος από αυτούς τους δύο παρεστάθη ανώτερος από τον ποιητήν, και διότι ενόμιζα ότι και οι δύο είναι κάλλιστοι και ότι είναι δύσκολον να κριθή ποίος είναι καλλίτερος και ως προς το ψεύδος και ως προς την αλήθειαν και ως προς την άλλην αρετήν. Διότι και ως προς αυτό είναι ομοιότατοι και οι δύο.

Ιππίας.

Βέβαια, διότι δεν σκέπτεσαι καλά, Σωκράτη μου. Διότι, όσα ψέμματα λέγει ο Αχιλλεύς, δεν φαίνεται ότι τα λέγει εκ προαιρέσεως αλλά ακουσίως, διότι ηναγκάσθη από την συμφοράν του στρατοπέδου να μείνη και να βοηθήση. Ενώ, όσα λέγει ο Οδυσσεύς, τα λέγει εκουσίως και εκ προαιρέσεως.

Σωκράτης.

Προσπαθείς, φίλε μου, να με εξαπατήσης και μιμείσαι ο ίδιος τον

Οδυσσέα.

Ιππίας.

Διόλου μάλιστα, καλέ Σωκράτη. Τι εννοείς όμως και διατί;

Σωκράτης.

Το ότι δεν νομίζεις ότι ο Αχιλλεύς ψεύδεται εκ προαιρέσεως, αφού αυτός ήτο τόσον πλάνος και οπισθόβουλος εκτός της καυχησιολογίας του, καθώς τον παρέστησε ο Όμηρος, ώστε και από τον Οδυσσέα φαίνεται ότι θεωρεί ανώτερον τον εαυτόν του, και τόσον μάλιστα, ώστε εμπρός εις αυτόν ετόλμησε να ειπή ο ίδιος αντιφάσκων εις τον εαυτόν του και μάλιστα χωρίς να τον εννοήση ο Οδυσσεύς. Τουλάχιστον δεν αποδεικνύεται ο Οδυσσεύς να λέγη κάτι εις αυτόν ως υπονοών ότι ψεύδεται.

Ιππίας.

Ποία λοιπόν εννοείς, καλέ Σωκράτη;

Σωκράτης.

Δεν γνωρίζεις ότι, ενώ κατόπιν είπε εμπρός εις τον Οδυσσέα ότι με την αυγήν θα αναχωρήση, εις τον Αίαντα πάλιν λέγει ότι δεν θα αναχωρήση, αλλά άλλα;

Ιππίας.

Πού δηλαδή;

Σωκράτης.

Εκεί που λέγει:

Δεν σταματώ τον πόλεμον, τας αιματοχυσίας Πριν του Πριάμου του τρανού ο ένδοξος υιός Έκτωρ Φθάση στα πλοία, στας σκηνάς μέσα των Μυρμιδόνων· Μπρος στη δική μου την σκηνή, στο μελανό μου πλοίον Τον Έκτορα εις την ορμήν, θαρρώ, θα σταματήσω.

Συ λοιπόν, φίλε Ιππία, άραγε νομίζεις ότι είναι τόσον επιλήσμον ο υιός της Θέτιδος και ο μαθητής του σοφωτάτου Χείρωνος, ώστε, ενώ ολίγον προηγουμένως ύβριζε τους μεγαλάρχους με τας χειροτέρας ύβρεις, αμέσως ο ίδιος εμπρός μεν εις τον Οδυσσέα να λέγη ότι θα αναχωρήση, εμπρός δε εις τον Αίαντα ότι θα μείνη, και ότι δεν το κάμνει με οπισθοβουλίαν και επειδή νομίζει ότι ο Οδυσσεύς είναι της παλαιάς μεθόδου και ότι θα τον νικήση ακριβώς με τα τεχνάσματα και τα ψέμματα;

Ιππίας.

Εις εμέ τουλάχιστον δεν φαίνεται έτσι, καλέ Σωκράτη. Αλλά και αυτός ακόμη από ανοησίαν μετεπείσθη και λέγει εις τον Αίαντα διαφορετικά από τον Οδυσσέα. Ο Οδυσσεύς όμως και όσα λέγει αληθινά πάντοτε τα λέγει με οπισθοβουλίαν, και όσα λέγει ψέμματα, επίσης.

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν, καθώς φαίνεται, είναι ανώτερος ο Οδυσσεύς από τον Αχιλλέα.

Ιππίας.

Διόλου μάλιστα, Σωκράτη μου.

Σωκράτης.

Και πώς; Δεν απεδείχθησαν προ ολίγου ότι όσοι ψεύδονται εκουσίως είναι ανώτεροι από τους ψευδομένους ακουσίως;

Ιππίας.

Πώς είναι δυνατόν, καλέ Σωκράτη, οι εκουσίως αδικούντες και εκουσίως οπισθόβουλοι και κακοποιοί να είναι καλλίτεροι από τους ακουσίως, οι οποίοι φαίνεται ότι είναι άξιοι πολλής συγγνώμης, όταν εν αγνοία κανείς αδικήση ή ειπή ψέμματα ή κάμη κανέν άλλο κακόν; Και οι νόμοι δε βεβαίως είναι πολύ αυστηρότεροι εις τους εκουσίως πράττοντας το κακόν και ψευδομένους παρά εις τους ακουσίως.

Σωκράτης. Βλέπεις, καλέ Ιππία, ότι εγώ λέγω την αλήθειαν, δισχυριζόμενος ότι είμαι προσκολλημένος εις τας ερωτήσεις των σοφών; Και σχεδόν αυτό και μόνον το καλόν έχω επάνω μου, ενώ όλα τα άλλα μου είναι ποταπά. Δηλαδή όσον διά τα πράγματα πλανώμαι, και δεν γνωρίζω πώς είναι. Απόδειξις δε τούτου είναι ότι, όταν συναναστραφώ κανένα από σας που φημίζεσθε διά την σοφίαν σας και διά τους οποίους όλοι οι Έλληνες μαρτυρούν την σοφίαν των, αποδεικνύομαι ότι δεν γνωρίζω τίποτε. Διότι εις τίποτε δεν συμφωνεί η γνώμη μου μαζί σας, διά να ειπώ ούτω πως. Και βεβαίως ποία μεγαλιτέρα απόδειξις υπάρχει διά την αμάθειαν παρά το να διαφωνή κανείς με τους σοφούς άνδρας; Έχω όμως τούτο μόνον το αξιοθαύμαστον προτέρημα, το οποίον με σώζει. Δηλαδή δεν εντρέπομαι να μανθάνω, αλλά εξετάζω και ερωτώ και γνωρίζω μεγάλην χάριν εις τον αποκρινόμενον, και κανένα έως τώρα δεν τον εστέρησα την οφειλομένην χάριν. Δηλαδή ποτέ μου δεν ηρνήθην ότι έμαθα κάτι τι, και δεν είπα ότι είναι ιδικόν μου το μάθημα ως να το ευρήκα στον δρόμον. Αλλά εγκωμιάζω εκείνον που με edίδαξε ως σοφόν, και αποδεικνύω τι έμαθα από αυτόν. Ομοίως και τώρα εις όσα λέγεις συ δεν συμφωνώ, αλλά πάρα πολύ διαφωνώ. Και αυτό γνωρίζω καλά ότι γίνεται εξ αιτίας μου, δηλαδή διότι είμαι όπως είμαι, διά να μην ειπώ τίποτε μεγαλιτερον διά τον εαυτόν μου. Δηλαδή εις εμέ φαίνεται, Ιππία μου, όλως το αντίθετον από ό,τι λέγεις συ· ότι δηλαδή όσοι βλάπτουν τους ανθρώπους και τους αδικούν και τους εξαπατούν και σφάλλουν εκουσίως, και όχι ακουσίως, είναι καλλίτεροι παρά όσοι το κάμνουν ακουσίως. Κάποτε όμως φρονώ και το αντίθετον από αυτά και πλανώμαι ως προς αυτά, βεβαίως διότι δεν γνωρίζω. Τώρα λοιπόν αυτήν την στιγμήν μου ήλθε ωσάν περίοδος παροξυσμού και μου φαίνονται οι εκουσίως σφάλλοντες εις τι ότι είναι καλλίτεροι από τους ακουσίως. Λοιπόν προφασίζομαι με το τορινόν μου αυτό πάθημα ότι πταίουν οι προηγούμενοι λόγοι, ώστε να μου φαίνεται αυτήν την στιγμήν ότι όσοι κάμνουν έκαστον από αυτά ακουσίως είναι πονηρότεροι παρά οι εκουσίως. Συ λοιπόν κάνε μου την χάριν και μη φθονήσης να μου ιατρεύσης την ψυχήν μου. Διότι πολύ μεγαλιτερον καλόν θα μου κάμης, αν θεραπεύσης την ψυχήν μου από την αμάθειαν παρά το σώμα από ασθένειαν. Και λοιπόν, εάν μεν θελήσης να ειπής μακρόν λόγον, σου το προλέγω, ότι δεν είναι δυνατόν να με θεραπεύσης — διότι δεν θα ημπορέσω να τον παρακολουθήσω — αν θέλεις όμως να μου απαντήσης καθώς προηγουμένως, πολύ θα με ωφελήσης, νομίζω δε ότι δεν θα βλαφθής και συ ο ίδιος. Είναι δίκαιον δε να παρακαλέσω και σε, υιέ του Απηνάντου. Διότι συ με έβαλες να συζητήσω με τον Ιππίαν. Δι' αυτό και τώρα, εάν δεν θελήση να μου απαντήσει ο Ιππίας, συ παρακάλεσέ τον εκ μέρους μου.

Εύδικος.

Αλλά, καλέ Σωκράτη, νομίζω ότι δεν θα χρειασθή ο Ιππίας την ιδικήν μας παράκλησιν. Διότι όσα είπε προηγουμένως δεν είναι αυτού του είδους, αλλά ότι δεν θα υπεκφύγη την ερώτησιν κανενός ανθρώπου. Δεν είναι έτσι, καλέ Ιππία; Δεν τα έλεγες αυτά;

Ιππίας.

Μάλιστα. Αλλά ο Σωκράτης. καλέ Εύδικε, πάντοτε τα συγχέει τα πράγματα μέσα εις την συζήτησιν και ομοιάζει ωσάν να κακουργή.

Σωκράτης.

Καλοκάγαθε μου Ιππία, εγώ, σε βεβαιώ, δεν τα κάμνω αυτά εκουσίως (!). Διότι τότε θα ήμην σοφός και δαιμόνιος συμφώνως με τους λόγους σου, αλλά ακουσίως, ώστε να με συγχωρής. Διότι είπες εξ άλλου ότι πρέπει να συγχωρούμεν εκείνον που κακουργεί ακουσίως.

Εύδικος

Και μη κάμης, καλέ Ιππία, διόλου διαφορετικά, αλλά και χάριν ημών και χάριν εκείνων των λόγων που είπες προηγουμένως αποκρίνου εις ό,τι σε ερωτά ο Σωκράτης.

Ιππίας.

Ας είναι, θα αποκρίνωμαι, αφού με παρακαλείς συ. Ερώτα λοιπόν ό,τι θέλεις.

Σωκράτης.

Και όμως, σε βεβαιώ, πάρα πολύ, Ιππία μου, επιθυμώ να καλοεξετάσω αυτό που λέγομεν τώρα, δηλαδή ποίοι άραγε είναι καλλίτεροι, οι εκουσίως ή οι ακουσίως σφάλλοντες. Νομίζω λοιπόν ότι ημπορούμεν κατά τον εξής τρόπον να αρχίσωμεν την εξέτασιν ορθότερον. Απάντησέ μου όμως· ονομάζεις κανένα άνθρωπον καλόν δρομέα;

Ιππίας.

Βεβαιότατα.

Σωκράτης.

Και κακόν;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Λοιπόν δεν είναι καλός μεν όστις τρέχει καλά, κακός δε όστις τρέχει άσχημα;

Ιππίας.

Βεβαίως.

Σωκράτης.

Και λοιπόν δεν τρέχει άσχημα όστις τρέχει αργά, καλά δε όστις τρέχει γλήγορα;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν εις τον δρόμον και εις το τρέξιμον η μεν ταχύτης δεν είναι καλή, η δε βραδύτης κακή;

Ιππίας.

Και τι άλλο περιμένεις να είναι;

Σωκράτης.

Λοιπόν ποίος από τους δύο βραδείς είναι άραγε ο καλλίτερος δρομεύς, όστις τρέχει βραδέως εκουσίως ή όστις ακουσίως;

Ιππίας.

Όστις τρέχει βραδέως εκουσίως.

Σωκράτης.

Αλλά το τρέξιμον δεν είναι κάποια ενέργεια;

Ιππίας.

Βεβαίως ενέργεια.

Σωκράτης.

Αφού δε είναι ενέργεια, δεν παράγει κάτι;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Όποιος λοιπόν τρέχει άσχημα, δεν το παράγει αυτό το κακόν και άσχημον υπό έποψιν τρεξίματος;

Ιππίας.

Άσχημον. Πώς όχι;

Σωκράτης.

Δεν τρέχει δε κακώς όστις τρέχει αργά;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Δεν κάμνει λοιπόν το κακόν τούτο και άσχημον ο μεν καλός δρομέας εκουσίως, ο δε κακός ακουσίως;

Ιππίας.

Έτσι φαίνεται βεβαίως.

Σωκράτης.

Υπό έποψιν λοιπόν τρεξίματος δεν είναι πονηρότερος όστις παράγει κάτι κακόν ακουσίως παρά όστις το παράγει εκουσίως;

Ιππίας.

Βεβαίως υπό έποψιν τρεξίματος.

Σωκράτης.

Και τι τάχα ως προς την πάλην; Ποίος παλαιστής από τους δύο είναι καλλίτερος, όστις πίπτει εκουσίως ή όστις πίπτει ακουσίως;

Ιππίας.

Όστις πίπτει εκουσίως, καθώς φαίνεται.

Σωκράτης.

Πονηρότερον όμως και ασχημότερον εις την πάλην είναι, άραγε να πίπτη κανείς ή να ρίπτη κάτω τον άλλον;

Ιππίας.

Το να πίπτη.

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν και εις την πάλην όστις παράγει εκουσίως τα πονηρά και άσχημα είναι καλλίτερος παρά όστις παράγει αυτά ακουσίως.

Ιππίας.

Έτσι φαίνεται.

Σωκράτης.

Τι συμβαίνει δε εις όλας τας άλλας ανάγκας του σώματος; Άραγε δεν ημπορεί όστις είναι καλλίτερος εις το σώμα να κάμνη και τα δύο, δηλαδή και τα δυνατά και τα αδύνατα, και τα άσχημα και τα ωραία. Και επομένως, όταν παράγη σωματικώς πονηρά έργα, δεν τα παράγει εκουσίως όστις είναι καλλίτερος κατά το σώμα, ο δε χειρότερος ακουσίως;

Ιππίας.

Φαίνεται ότι ως προς την δύναμιν έτσι είναι.

Σωκράτης.

Τι δε συμβαίνει τάχα, κάλε Ιππία, ως προς την ευσημοσύνην; Δεν είναι, ιδιότης του καλλιτέρου σώματος να σχηματίζει εκουσίως τα

άσχημα και πονηρά σχήματα, και του χειροτέρου να τα σχηματίζει ακουσίως; Ή πώς αλλέως νομίζεις εσύ;

Ιππίας.
Καθώς λέγεις.

Σωκράτης.
Τότε λοιπόν και η ασχημοσύνη η μεν εκουσία είναι ιδιότης της αρετής, η δε ακουσία είναι ιδιότης της κακίας του σώματος.

Ιππίας.
Έτσι φαίνεται.

Σωκράτης.
Τι δε λέγεις ως προς την φωνήν; Ποία από τας δύο νομίζεις ότι είναι καλλιτέρα, εκείνη που παραφωνεί εκουσίως ή ακουσίως;

Ιππίας.
Η εκουσίως.

Σωκράτης.
Χειρότερα δε δεν είναι η ακουσίως;

Ιππίας.
Μάλιστα.

Σωκράτης.
Συ δε ποίον από τα δύο θα εδέχεσο να έχης κτήμα σου, τα καλά ή τα άσχημα;

Ιππίας.
Τα καλά.

Σωκράτης.
Λοιπόν ποίον εκ των δύο θα εδέχεσο άραγε, να έχης πόδας που χωλαίνουν εκουσίως ή δε ακουσίως;

Ιππίας.
Εκουσίως.

Σωκράτης.
Η χωλότης δε των ποδών δεν είναι κακία και ασχημία;

Ιππίας.
Μάλιστα.

Σωκράτης.
Και πάλιν; Η αμβλυωπία δεν είναι κακία των οφθαλμών;

Ιππίας.
Βεβαίως.

Σωκράτης.
Ποίων ειδών λοιπόν οφθαλμούς θα ήθελες να έχεις και να σου είναι σύντροφοι; εκείνους με τους οποίους κανείς εκουσίως αμβλυωπεί και στραβοκυττάζει ή εκείνους με τους οποίους αμβλυωπεί ακουσίως;

Ιππίας.
Με αυτούς που αμβλυωπεί εκουσίως.

Σωκράτης.
Τότε λοιπόν παραδέχεσαι κατ' αρχήν ως καλλίτερα από όλα τα πράγματά σου εκείνα που παράγουν κάτι πονηρόν εκουσίως ή ακουσίως;

Ιππίας.
Βεβαίως αυτά.

Σωκράτης.
Επομένως και όλα, λόγου χάριν τα ότα και οι ρώθωνες και το στόμα και όλα τα αισθητήρια, υπάγονται εις τον ίδιον ορισμόν, δηλαδή όσα μεν κάμουν κάτι τι κακόν ακουσίως είναι επιζήμια, διότι είναι πονηρά, όσα δε εκουσίως είναι κέρδος, διότι είναι αγαθά.

Ιππίας.
Εγώ τουλάχιστον αυτό φρονώ.

Σωκράτης.
Αλλά τώρα; ως προς τα όργανα ποία είναι ευχειριστότερα, με όσα κανείς παράγει εκουσίως κάτι κακόν ή με όσα ακουσίως; λόγου χάριν το πηδάλιον, με όποιον κανείς ακουσίως θα πηδαλιουχήση κακώς, είναι καλλίτερον, ή με όποιον εκουσίως;

Ιππίας.
Με όποιον εκουσίως.

Σωκράτης.
Άραγε δεν κάμνει το ίδιον και το τόξον και η λύρα και οι αυλοί και όλα τα άλλα εν γένει;

Ιππίας.
Λέγεις την αλήθειαν.

Σωκράτης.
Και τώρα πάλιν; είναι καλλίτερον να έχη κανείς ψυχήν ίππου, με όποιαν θα υπεύση κακώς εκουσίως ή με όποιαν ακουσίως;

Ιππίας.

Με όποιαν εκουσίως.

Σωκράτης.

Επομένως είναι καλλιτέρα αυτή.

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Επομένως κανείς με αυτήν την καλλιτέραν ψυχήν του ίππου δεν θα κάμη εκουσίως τα πονηρά έργα αυτής της ψυχής, ενώ με την πονηράν ακουσίως;

Ιππίας.

Βεβαιότατα.

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν δεν θα κάμη το ίδιοι και με την ψυχήν του κυνός και όλων των άλλων ζώων;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Τι λοιπόν τώρα; Άραγε είναι καλλίτερον να έχη κανείς ψυχήν ανθρώπου τοξότου, η οποία εκουσίως αποτυγχάνει στο σημάδι ή ακουσίως;

Ιππίας.

Εκείνη που αποτυγχάνει εκουσίως.

Σωκράτης.

Λοιπόν δεν είναι αυτή καλλιτέρα εις την τοξικήν;

Ιππίας.

Βεβαίως.

Σωκράτης.

Επομένως και η αποτυγχάνουσα ακουσίως ψυχή δεν είναι πονηροτέρα παρά η αμαρτάνουσα εκουσίως;

Ιππίας.

Βεβαίως ως προς την τοξικήν.

Σωκράτης.

Αλλά τι συμβαίνει ως προς την ιατρικήν τάχα; Δεν είναι ιατρικωτέρα η εκουσίως παράγουσα κακόν ως προς τα σώματα;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Επομένως αυτή δεν είναι καλλιτέρα εις αυτήν την τέχνην από την μη εκουσίαν;

Ιππίας.

Είναι καλλιτέρα.

Σωκράτης.

Αλλά τώρα. Η κιθαριστικωτέρα και η αυλητικωτέρα και εν γένει η ανάλογος εις όλας τας άλλας τέχνας και επιστήμας, άραγε δεν κάμνει τα κακά και σφάλλει εις τα άσχημα η καλλιτέρα εκουσίως, η δε χειροτέρα ακουσίως;

Ιππίας.

Έτσι φαίνεται.

Σωκράτης.

Ακόμη δε βεβαίως θα εδεχόμεθα να έχωμεν τας ψυχάς των δούλων μάλλον τας εκουσίως παρά τας ακουσίως αστόχους και κακούργους, διότι είναι καλλίτεροι ως προς αυτά.

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Αλλά τώρα; Την ιδικήν μας την ιδίαν άραγε δεν θα επιθυμούσαμεν να την έχωμεν όσον το δυνατόν καλλιτέραν;

Ιππίας.

Βεβαίως.

Σωκράτης.

Λοιπόν δεν θα είναι καλλιτέρα μάλλον, εάν κακουργή και σφάλλη εκουσίως παρά ακουσίως;

Ιππίας.

Ναι, αλλά θα ήτο φρίκη, Σωκράτη μου, εάν πρόκειται να είναι καλλίτεροι οι εκουσίως σφάλλοντες παρά οι ακουσίως.

Σωκράτης.

Και όμως αυτό φαίνεται από όσα είπαμεν.

Ιππίας.

Όχι όμως εις εμέ τουλάχιστον.

Σωκράτης.

Εγώ όμως, καλέ Ιππία, ενόμιζα ότι και εις εσέ θα φανή έτσι. Απάντησέ μου όμως πάλιν. Άραγε η δικαιοσύνη δεν είναι ή κάποια δύναμις ή

κάποια επιστήμη ή και τα δύο; Ή μήπως δεν είναι αναγκαίον λογικώς να είναι η δικαιοσύνη έν από αυτά;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Λοιπόν, εάν μεν η δικαιοσύνη είναι &δύναμις& της ψυχής, δεν είναι δικαιοτέρα ψυχή, η δυνατωτέρα; Διότι βεβαίως, αγαπητέ μου, απεδείχθη από ημάς καλλιτέρα η τοιαύτη.

Ιππίας.

Βεβαίως απεδείχθη.

Σωκράτης.

Και τώρα πάλιν, αν είναι επιστήμη; Δεν είναι &δικαιοτέρα& ψυχή η &σοφωτέρα&, η δε αμαθεστέρα αδικωτέρα;

Ιππίας.

Μάλιστα;

Σωκράτης.

Αλλά πάλιν, αν είναι και τα δύο; Άραγε δεν είναι δικαιοτέρα η ψυχή εκείνη η οποία έχει και τα δύο, δηλαδή και την επιστήμην και την δύναμιν, η δε αμαθεστέρα και ανικανωτέρα δεν είναι αδικωτέρα; Δεν είναι επόμενον αυτό;

Ιππίας.

Φαίνεται.

Σωκράτης.

Λοιπόν αυτή η δυνατωτέρα και σοφωτέρα δεν απεδείχθη ότι είναι καλλιτέρα και ικανωτέρα να κάμη και τα δύο, και τα καλά και τα άσχημα, εις οποιανδήποτε εργασίαν;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Επομένως, όταν εκτελή τα άσχημα, το κάμνει εκουσίως, διότι έχει την δύναμιν και την τέχνην. Αυτά δε φαίνονται ιδιότητες της δικαιοσύνης ή και τα δύο ή το έν από τα δύο.

Ιππίας.

Έτσι φαίνεται.

Σωκράτης.

Και βεβαίως το να αδικούμεν σημαίνει να εκτελούμεν κακόν τι, το δε

να μη αδικούμεν καλόν.

Ιππίας.

Μάλιστα,

Σωκράτης.

Λοιπόν η ικανωτέρα και καλλιτέρα ψυχή, και όταν αδική, δεν το κάμνει εκουσίως, η δε κακή ακουσίως;

Ιππίας.

Έτσι φαίνεται.

Σωκράτης.

Και λοιπόν δεν είναι αγαθός άνθρωπος όστις έχει ψυχήν αγαθήν, κακός δε όστις έχει κακήν;

Ιππίας.

Μάλιστα.

Σωκράτης.

Τότε λοιπόν ιδιότης του αγαθού ανδρός είναι να αδική εκουσίως, του δε κακού ακουσίως, αφού ο αγαθός έχει αγαθήν ψυχήν.

Ιππίας.

Βεβαίως έχει.

Σωκράτης.

Επομένως όστις σφάλλει εκουσίως και κάμνει ασχημίας και αδικίας, φίλε Ιππία, εάν υπάρχη τοιούτος άνθρωπος, αυτός δεν είναι άλλος παρά ο αγαθός.

Ιππίας.

Δεν ημπορώ να συμφωνήσω με την γνώμην σου εις αυτά, Σωκράτη μου.

Σωκράτης.

Αλλ' ούτε και εγώ ο ίδιος με τον εαυτόν μου, Ιππία μου.

Αλλά είναι λογικόν βεβαίως από όσα είπαμεν να μας φαίνεται ούτω πως. Αλλά, καθώς έλεγα προ πολλού, εγώ εις αυτά τα ζητήματα πλανώμαι άνω κάτω και ποτέ δεν έχω την ιδίαν γνώμην. Και όσον μεν δι' εμέ δεν είναι διόλου παράδοξον να πλανώμαι ούτε δι' άλλον ιδιώτην. Εάν όμως πρόκειται να πλανάσθε και σεις οι σοφοί, τότε πλέον αυτό είναι δι' ημάς φοβερόν, αφού δεν υπάρχει ελπίς ούτε όταν έλθωμεν πλησίον σας να παύωμεν από το να πλανώμεθα.

ΤΕΛΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΕΞΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΑΙΣΧΥΛΟΣ Ο μέγιστος των αρχαίων και νεωτέρων δραματικών ποιητών, για την έντονη δραματικότητα, το βαθύ και συχνά προφητικό της σκέψης του, τη λυρική του έξαρση και την αρμονία των εννοιών με την αισθητική τους έκφραση. Οι τραγωδίες του, τολμηρές τόσο ως σύνθεσή τους, όσο και σαν πλοκή, έχουν ταυτόχρονα πολύ έντονη την αίσθηση και την ψυχολογία του φυσικού και του πραγματικού, ώστε να δονούνται από τον παλμό της πιο σφρίγουσας ζωής. Ο Αισχύλος αποτελεί αναμφισβήτητα την πιο τέλεια ποιητική εκδήλωση του ελληνικού μεγαλείου.

Αγαμέμνων: Πρόκειται για το πρώτο δράμα της Τριλογίας «Ορέστια» κι αναφέρεται στην δολοφονία του Αγαμέμνονα από την σύζυγό του Κλυταιμνήστρα και τον εραστή της Αίγισθο. η σκηνή της προφήτιδος Κασσάνδρας, που οδύρεται για την αιχμαλωσία της, ανήκει στις τραγικότερες του παγκοσμίου Θεάτρου. Μετάφραση σε στίχους, του Γρυπάρη.

Χοηφόροι: Το δεύτερο δράμα της «Ορέστειας». Περιέχει την κυριώτερη πράξη, γύρω από την οποία στρέφεται η Τριλογία και που πάνω της στηρίζεται το ηθικό πρόβλημα που κινεί την «Ορέστεια»: ο Ορέστης θανατώνει τον Αίγισθο και τη μητέρα του· ο νους του σαλεύεται και καταδιωκόμενος από τα φάσματα των Ερινυών παίρνει τον δρόμο της εξορίας. Η μετάφραση, σε στίχους, του Γρυπάρη.

Ευμενίδες: Η τραγωδία που ολοκληρώνει την «Ορέστεια». Εκτυλίσσεται στους Δελφούς, όπου ο Απόλλων, αποκοιμίζοντας τις Ερινύες, φυγαδεύει τον Ορέστη, και κατόπιν στην Αθήνα, όπου υστέρα από απόφαση της Αθήνας, ο μητροκτόνος Ορέστης δικάζεται από τον Άρειο Πάγο και απαλλάσσεται από την τιμωρία του φόνου. Η μετάφραση, όπως κι όλης της Τριλογίας, του Γρυπάρη.

Επτά επί Θήβας: Το δράμα τούτο αναφέρεται στην τραγική Θήβας μοίρα των δύο γιων του Οιδίποδα, πού, μονομαχώντας για τον θρόνο των Θηβών, αλληλοσκοτώνονται. Ο ύμνος των Ερινύων κι ο παθητικότατος θρήνος της Αντιγόνης και της Ισμήνης για τους σκοτωμένους αδελφούς των είναι από τους λυρικώτερους της αρχαίας τραγωδίας. Η μετάφραση, σε στίχους, αριστοτεχνική, με φιλολογική ακρίβεια και δύναμη ύφους, του Γρυπάρη.

Πέρσαι: Το δράμα αυτό αποτελεί υψηλότερον ύμνο των ελληνικών νικών κατά των Περσών, την εποχή των μηδικών πολέμων. Η μεγαλοπρεπής αφήγηση της ναυμαχίας στην Σαλαμίνα, κρίνεται σαν μοναδικό υπόδειγμα επικού περιγραφής. Μετάφραση Ι. Ζερβού.

Προμηθεύς Δεσμώτης: Το πιο μεγαλεπήβολο και υψιπετές Έργο του παγκοσμίου θεάτρου. Παρουσιάζει τον Προμηθέα δεμένον πάνω στον Καύκασο, κατά διαταγή του βασιλιά των θεών, προς τιμωρίαν της φιλανθρωπίας του. Το Κράτος του Δία και η Βία, προσωποποιημένα, ο Ήφαιστος, οι Ωκεανίδες, ο Ερμής, ο Ωκεανός, η Ιώ και ο Προμηθέας, δρώντας ανθρώπινα και παθητικά, διατηρούν όλο το θεϊκό μεγαλείο τους. Η μετάφραση, σε στίχους, του Ι. Ζερβού.

Ικέτιδες: Το δράμα αυτό, βασισμένο στην ιστορική παράδοση, εξυμνεί την αρετή και τη φιλοξενία των Ελλήνων. Οι Δαναΐδες, φεύγοντας από την Αίγυπτο, για να αποφύγουν να παντρευτούν με τη βία, φιλοξενούνται και προστατεύονται από τους Αργείους και πάλι ελευθερώνονται από την αποτολμηθείσα αρπαγή. Ο υψηλός λυρισμός του έργου θαυμαζόταν από τους αρχαίους, ήδη, χρόνους.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

Από τους τρεις κορυφαίους Έλληνες τραγικούς, που μας σώθηκαν μερικά έργα τους, ο πιο προσιτός, τόσο στην αρχαιότητα όσο και στην εποχή μας, είναι ο Ευριπίδης. Δραματικός και περιπαθής ποιητής, ένας φιλόσοφος και, μαζί, ένας ψυχολόγος των ανθρωπίνων αρετών και ελαττωμάτων.

Ανδρομάχη: το δράμα αυτό εικονίζει, κατά τον πιο θαυμαστό τρόπο, έναν κόσμο αισθημάτων, ζήλειας, μίσους και στοργής. Ο Νεοπτόλεμος, χωρίζοντας από την Ανδρομάχη, παντρεύεται την κόρη του Μενέλαου και της Ελένης, την Ερμιόνη, που συνεννοείται με τον πατέρα της να σκοτώσουν τον γιο που έδωσε η Ανδρομάχη στον Νεοπτόλεμο. Ο Πηλέας, παππούς του παιδιού, σώζει τον μικρό, και ο Μενέλαος σκοτώνει με δόλο τον Νεοπτόλεμο. Μετάφραση, τον Γ. Τσοκόπουλου.

Άλκηστης: Σύμφωνα με τον όρο που είχε θέσει ο θεός, ο Άδμητος θα γινόταν αθάνατος, αν κάποιος στενός συγγενής του δεχόταν να θυσιάσθι γι αυτόν το σκοπό. Οι γονείς του δεν δέχονται, μα η γυναίκα του η Άλκηστη προσφέρεται πρόθυμα να θυσιάσθι, δίδοντας έτσι μοναδικό παράδειγμα συζυγικής αφοσίωσης. Η μετάφραση, σε στίχους, του Γ. Τσοκόπουλου.

Μήδεια: Το τραγικότερο από τα δράματα του Ευριπίδου. Το πάθος της ερωτικής εκδίκησης, ξεπερνώντας σ' ένταση αυτό τούτο το ερωτικό πάθος, εκφράζεται, στο έργο αυτό, στο έπακρο των εκδηλώσεων του. Προδομένη από τον Ιάσωνα, η Μήδεια καταπνίγει τη μητρική στοργή μέσα της και σκοτώνει τα δυο τους παιδιά για να εκδικηθί τον σύζυγο. Μετάφραση Άγγ. Τανάγρα.

Ηλέκτρα: Ο Ορέστης και η αδελφή του Ηλέκτρα θανατώνουν τον φονέα του πατέρα τους Αίγισθο και την μητέρα τους, συνεργόν του φόνου επίσης, Κλυταιμνήστρα. Η κάθαρση εδώ έρχεται από τον από μηχανής θεό, που δίδει και την εξάγνιση στους δύο μητροκτόνους. Η μετάφραση, φιλολογικά πιστή, του Αγγέλου Τανάγρα.

Ιππόλυτος: Το νεωτεριστικώτερο από τα έργα του Ευριπίδου. Η Φαίδρα αισθάνεται ανόσιο έρωτα προς τον γιό του συζύγου της Θησέως, τον Ιππόλυτο. Ο νέος αποκρούει τον έρωτά της κ' η Φαίδρα αυτοκτονεί, συκοφαντώντας τον στον πατέρα του. Ο Θησέας εξορίζοντας τον Ιππόλυτο, τον καταρατάται να καταστραφεί από τον Ποσειδώνα. Η κατάρα πραγματοποιείται, μα ή συκοφαντία φανερώνεται κι ο Ιππόλυτος πεθαίνει θρηγνύμενος και συγχωρώντας. Η μετάφραση του Αγγέλου Τανάγρα.

Ιφιγένεια εν Αυλίδι: μια από τις παθητικώτερες και καλύτερες τραγωδίες του Ευριπίδη. Οι προσπάθειες του Αγαμέμνονος να σώση την κόρη του, η συμπάθεια και κατανόηση του Μενελάου, που έρχονται αργά, για το θύμα, η τολμηρή αντίσταση του Αχιλλέα εναντίον του στρατού για να σωθή η μνηστή του, εντείνουν τη δράση και την τραγικότητα. Η λύση του δράματος δίδεται από τον από μηχανής θεόν. Η μετάφραση, σε στίχους, του Ι. Φραγκιά.

Ιφιγένεια εν Ταύροις: Η Ιφιγένεια, που θυσιάζεται από τον πατέρα της Αγαμέμνονα στην Αυλίδα, για να γίνη δυνατόν ν' αποπλεύσουν τα πλοία της τρωικής εκστρατείας, σώζεται την τελευταία στιγμή από την θεά Αρτέμιδα, που την μεταφέρει στην χώρα των Ταύρων. Εκεί, μητροκτόνος πια και περιπλανούμενος, την συναντά ο αδελφός της Ορέστης, ιέρεια της Αρτέμιδος. Φεύγοντας αποκομίζει μαζί της και το άγαλμα της θεάς στην Αθήνα. Μετάφραση Ν. Κυπαρίσση.

Βάκχαι: Πρόκειται για μίαν από τις αρτιώτερες και οπωσδήποτε την λυρικώτερη από τις τραγωδίες του μεγάλου ποιητή. Ο Πενθέας κ' η μητέρα του Αγαύη, απιστώντας απέναντι των θείων, τιμωρούνται από τον θεό Διόνυσο, γιατί δε θέλησαν να δεχθούν τη λατρεία του στην Θήβα. Η μετάφραση, σε στίχους, του Κ. Βάρναλη.

Φοίνισσες: Περιστρέφεται γύρω από την τραγική παράδοση της αδελφοκτονίας Ετεοκλέους και Πολυνείκους, Γεμάτη επεισόδια και σκηνική δράση, όπως ο θάνατος των δυο αδελφών, το διώξιμο του πατέρα τους Οιδίποδος, η γενναία απόφαση της Αντιγόνης κτλ., θεωρείται μια από τις ωραιότερες τραγωδίες του Ευριπίδου. Η μετάφραση του Ν. Ποριώτη.

Ικέτιδες: Δράμα πολιτικό και πατριωτικό, αναγόμενο στον ήρωα Θησέα, ο οποίος θάβει τους Αργείους που έπεσαν μπροστά στα τείχη των Θηβών. Τον χορό της τραγωδίας τον αποτελούν οι μητέρες και τα παιδιά των πεσόντων. Αυτά τούτα τα χορικά θεωρούνται από τα παθητικότερα της αρχαίας τραγωδίας καθόλου. Η μετάφραση, σε στίχους, του Ν. Ποριώτη.

Ηρακλής μαινόμενος: Το ωραίο αυτό δράμα του μεγάλου τραγικού, αναφέρεται στον Ηρακλή, που, ελευθερώνοντας τα παιδιά του, κυριεύεται ύστερα από μανία και τα σκοτώνει. Μόλις συνέρχεται από την τρέλλα του και καταλαβαίνει τι έχει κάμει, επιχειρεί να αυτοκτονήσει, αλλά τον σώζει ο φίλος του Θησέας. Η άρτια τούτη μετάφραση, που διατηρεί όλη την ομορφιά του πρωτοτύπου οφείλεται στον Κ. Βάρναλη.

Ίων: Το δράμα αυτό διακρίνεται για την περίτεχνη πλοκή του, τις περιπέτειες που με πολλή τέχνη παρεμβάλλονται και για την απροσδόκητη έκβαση. Η υπόθεση του περιστρέφεται γύρω από τους κινδύνους, την αναγνώριση και την αναγόρευση, μετά, του Ίωνος, ως κληρονόμου του βασιλέα της Αττικής Ξούθου. Η μετάφραση, του Πολ. Δημητρακόπουλου.

Κύκλωψ: Σατυρικό δράμα, που ανάγεται στη γνωστή ομηρική περιπέτεια του Οδυσσέα, με τη μέθη και την τύφλωση του Κύκλωπα, που κάνει δυνατή τη σωτηρία του ήρωα και των συντρόφων του. Τα κωμικά επεισόδια κάνουν το έργο αυτό εξαιρετικά ενδιαφέρον για κάθε εποχή. Η μετάφραση έγινε από τον Γ. Τσοκόπουλο.

Ορέστης: Το πιο πολύπλοκο και νεωτεριστικό δράμα ίσως, του Ευριπίδη. Ο Ορέστης καταδικάζεται σε θάνατο από τους Αργείους, ενώ ο θείος του Μενέλαος τον εγκαταλείπει, από δειλία. Εξαγριωμένος από τη στάση του Μενελάου ο Ορέστης θέλει να σκοτώσει τη σύζυγο του και την κόρη του Ερμιόνη. Τελικά μεταπείθεται από τον από μηχανής θεό και παντρεύεται την Ερμιόνη. Η μετάφραση έγινε από την Ηλία Βουτιερίδη.

Ρήσος: Ανήκει στα νεώτερα δράματα της Αττικής Τραγωδίας, κ' είναι αβέβαιο αν ανήκη στον Ευριπίδη, μολονότι από τους αρχαίους ήδη χρόνους αποδιδόταν σ' αυτόν. Φαίνεται ν' ανήκη μάλλον στη σχολή του Φιλοκλέους. Ανάγεται στο ομηρικό επεισόδιο της αρπαγής της Ελένης από τον Πάρη. Η μετάφραση έγινε από τον Άριστο Καμπάνη.

Ηρακλείδες: Το δράμα αναφέρεται στην περίθαλψη των Ηρακλειδών στην Αττική κι αποτελεί ύμνο στην ανδρεία των Αργείων και των Αθηναίων ηρώων. Το επεισόδιο, όπου η Μακαρία παραδίδεται με τη θέληση της στον θάνατο προς χάριν της κοινής σωτηρίας, εντείνει την τραγικότητα του δράματος. Η μετάφραση, σε στίχους Κ. Βάρναλη.

Εκάβη: Συγκρατώντας την οδύνη της για τον θάνατο του γιου της Πολυδώρου, η βασίλισσα της Τροίας συμβάλλει στην καταστροφή του δολοφόνου. Στην τραγωδία τούτη, το πάθος της εκδίκησης στην Εκάβη, περιγράφεται με βαθύτατη ψυχολογία. Η μετάφραση του Ν. Ποριώτη

Ελένη: Αντίθετα από την παράδοση, η Ελένη παρουσιάζεται εδώ σαν υπόδειγμα πιστής συζύγου, και βοηθημένη από τον σύζυγο της Μενέλαο, κατορθώνει να γλυτώσει από τον γάμο με τον Αιγύπτιο βασιλέα. Η αδελφή του τελευταίου, η Θεονόη, που συμπονεί τους συζύγους, είναι από τους καλύτερα διαγραφόμενους χαρακτήρες του έργου. Μεταφραστής ο Άριστος Καμπάνης.

Τρώαδες: Το συνταρακτικό τούτο δράμα αποτελεί εξεικόνιση των φρικαλεοτήτων της αλώσεως της Τροίας. Η σφαγή της Πολυξένης, ο φόνος του Αστυάνακτος, η όψη της πόλης, που πυρπολείται, δίδουν την πιο δραματική εικόνα πόλης που καταπατείται από τον εχθρό. Η μετάφραση οφείλεται στον Άριστο Καμπάνη.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ

Απαράμιλλοι σε δραματικό και πλαστικό κάλλος, οι τραγωδίες του Σοφοκλέους αποτελούν απλησίαστα πρότυπα της δραματικής τέχνης όλων των λαών κι όλων των εποχών. Αρμονικός υμνητής της φύσης, θαυμαστός ανατόμος του πάθους, φιλοσοφικός ερευνητής της ανθρωπίνης ψυχής και του ηθικού κόσμου, ο Σοφοκλής εξυψώνει, φωτίζει και γοητεύει, με σκέψη, λυρισμό, περιπάθεια και καλλιτεχνική αρτιότητα, το κοινό του.

Αντιγόνη: Από τα πιο συγκλονιστικά δράματα του παγκοσμίου θεάτρου, το έργο αυτό παρουσιάζει αντίμαχα τον φυσικό νόμο - τη φωνή του αίματος - προς το νόμο της Πολιτείας, που επικρατεί βέβαια και συντρίβει, αλλά δε μπορεί να ταπεινώσει την ευγένεια του φυσικού νόμου της στοργής. Η θαυμάσια μετάφραση, οφείλεται στον Κ. Χρηστομάνο.

Ηλέκτρα: Η αλλεπάλληλη διαδοχή τραγικών γεγονότων και η συχνή μετάπτωση των αισθημάτων και των παθών δίδουν στην τραγωδία τούτη τον νεωτεριστικότερο τύπο. Ύστερα από την ανάγνωση των δύο αδελφών, του Ορέστη και της Ηλέκτρας, αποφασίζεται η εκδίκηση της πατρικής δολοφονίας: ο φόνος της Κλυταιμνήστρας και του Αιγίσθου. Η μετάφραση έγινε από τον Μ. Αυγέρη.

Οιδίπους Τύραννος: Ο τραγικός θρύλος της ακουσίας πατροκτονίας του Οιδίποδος και του γάμου του με την μητέρα του δραματοποιείται στο έργο αυτό σαν αποκάλυψη που επέρχεται από τον θεό και που εξιλεώνεται με την αυτοκτονία της μητέρας, αιμομίκτριας εν αγνοία της, και της εκούσιας τύφλωσης του Οιδίποδος. Μεταφραστής ο Άριστος Καμπάνης.

Τραχίνιαι Το δράμα αυτό περιστρέφεται γύρω από τον οικτρό θάνατο του Ηρακλή από ερωτικά φίλτρα της συζύγου του Δηιάνειρας, που είχε παρασυρθεί στην πράξη της από υπερβολικό έρωτα. Η ακουσία δολοφόνος αυτοκτονεί και ο Ηρακλής, πριν πεθάνη, μαθαίνει πως είναι αθώα. Η μετάφραση οφείλεται στον Άριστο Καμπάνη.

Φιλοκτήτης: Ο Νεοπτόλεμος, για να πάρη στην κατοχή του τα πατρικά όπλα από τον Φιλοκτήτη, ύστερα από χρησμό, στην αρχή μεταχειρίζεται δόλο, όπως τον είχε συμβουλέψει ο Οδυσσέας. Συγκινημένος, όμως, από τη γενναιοψυχία του ήρωα, μετανοεί, φανερώνει την απάτη και παραιτείται από τα σχέδια του. Ο Ηρακλής που παρουσιάζεται σαν από μηχανής Θεός, συμβιβάζει τα πράγματα και δίδει τη γνωστή από

τον Όμηρο λύση.

Αίας: Αναφέρεται στον ομηρικό ήρωα, που παρεφρόνησε, κατά θείαν βουλήν, για την αλλαζονία του. Συνερχόμενος ο ήρωας και νιώθοντας ντροπή, αυτοκτονεί. Ύστερα από επέμβαση του αδελφού του Τεύκρου και του αντιπάλου του Οδυσσέα κηδεύεται με μεγάλη λαμπρότητα για τον ηρωισμό του και την άλλη του αγαθότητα. Η μετάφραση ανήκει στον Κ. Βάρναλη.

Οιδίπους επί Κολωνώ: το τελευταίο από τα δράματα του Σοφοκλέους. Παρουσιάζει τις τελευταίες περιπέτειες του Οιδίποδος και κλείνει με τον θάνατο του στον Κολωνό. Η γενική έξαρση, ο λυρισμός, η εξύμνηση των Αθηνών, το μεγαλείο του ήρωα που πεθαίνει, αναδεικνύουν το δράμα αυτό ως ένα από τα αριστουργήματα του παγκοσμίου θεάτρου. Η μετάφραση του Ηλία Βουτιερίδη.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ο μέγιστος κωμικός και σατυριστής των ανθρωπίνων ελατωμάτων, ο θαυμαστός ηθογράφος και δαιμόνιος επινοητής σκηνικής πλοκής. Με λιτή και γυμνή φράση, προσιτή σε ανθρώπους με ώριμη σκέψη, ο Αριστοφάνης είναι και παραμένει κυρίως ένας κατ' εξοχήν ηθικολόγος, που δεν προδίδει ποτέ τον υψηλό ποιητή. Οι κωμωδίες του έχουν τόσο γενικότητα και τόσο ζωντάνια, που παραμένουν πάντοτε επίκαιρες.

Οι Όρνιθες: Η κωμωδία αυτή αποτελεί σάτυρα της πολιτικής και κοινωνικής διαφθοράς και σκώμμα εναντίον των θεωριών για καινούργια πολιτεύματα. Ο μύθος πλέκεται γύρω από δύο αθηναίους πολίτες που πάνε στα πουλιά για να ιδρύσουν εκεί μια νέα πολιτεία. Μετάφραση ο Πολ. Δημητρακόπουλος.

Οι Βάτραχοι: Κωμωδία φιλολογικού θέματος, όπου γελοιοποιούνται πολλοί από τους ποιητές και σατυρίζεται η κατάπτωση, που βλέπει ο Αριστοφάνης στην τέχνη της εποχής του. Ο Ευριπίδης και ο Αισχύλος παρουσιάζονται από σκηνής, κι ο δεύτερος ανακηρύσσεται ως ύπατος τραγικός. Οι υπαινιγμοί για καταχρήσεις και διαφθορά δίδουν στην κωμωδία τεράστιο κοινωνικό ενδιαφέρον. Η μετάφραση έγινε από τον Πολ. Δημητρακόπουλο.

Εκκλησιάζουσai: Το έργο γελοιοποιεί την ιδεολογία για τις γυναικείες ελευθερίες και τη χειραφέτηση της γυναίκας, και σατυρίζει κυρίως τις τότε καινοφανείς θεωρίες περί κοινογαμίας και κοινοκτημοσύνης. Η μετάφραση οφείλεται στον Πολ. Δημητρακόπουλο.

Νεφέλες: Στο έργο του αυτό ο Αριστοφάνης διακωμωδεί τους σοφιστές. Σαν σοφιστής παίρνεται κι ο Σωκράτης, γύρω από τον οποίο δρουν και κινούνται θαυμάσιοι κωμικοί τύποι. Η υπεραπολογία των αρχαίων ηθών και η επίθεση εναντίον της ανηθικότητας της εποχής αποτελούν τον κύριο χαρακτήρα της κωμωδίας. Μετέφρασεν ο Πολ. Δημητρακόπουλος.

Λυσιστράτη: Εδώ ο Αριστοφάνης επικρίνει, σατυρίζοντας με τον τρόπο του, την πολεμομανία των Αθηναίων. Για να σταματήσει ο καταστρεπτικός Πελοποννησιακός Πόλεμος, οι γυναίκες απέχουν όλων των συζυγικών καθηκόντων των, κι' έτσι πλέκεται ένας κωμικώτατος και σατυρικότατος μύθος. Η μετάφραση έγινε από τον Πολ. Δημητρακόπουλο.

Θεσμοφοριάζουσες: Μια σάτυρα μ' εξαιρετικά ευφυή πλοκή, που στρέφεται εναντίον του Ευριπίδου, τον οποίο παρουσιάζει, για να σωθή από τις γυναίκες ο πεθερός του, να καταφεύγει στη βοήθεια δύο γυναικών. Μεταφραστής Μ. Αυγέρης.

Ειρήνη: Σατυρίζει την πολυπραγμοσύνη και τη φιλοπόλεμην τάση των Αθηναίων όσο και των άλλων Ελλήνων. Με κωμικώτατη και, κυρίως, συμβολική πλοκή, βγαίνει στο φως η θαμμένη από τους θεούς Ειρήνη, για να εξυμνηθούν αμέσως τα αγαθά της. Η μετάφραση έγινε από τον Μ. Αυγέρη.

Σφήκες: Στην κωμωδία του αυτή ο Αριστοφάνης σατυρίζει τη μανία που είχαν οι Αθηναίοι για δικαστήρια και δίκες κ' επί πλέον παρουσιάζουν τα ηθικά και κοινωνικά άτοπα της τότε δικαστικής καταστάσεως. Οι ίδιοι οι δικαστές, που παρουσιάζονται ως χορός Σφηκών, ενώ δήθεν υπερασπίζονται διακωμωδούν τους δικαστικούς θεσμούς. Η ζωντανή έμμετρος μετάφραση έγινε από τον Μ. Αυγέρη.

Αχαρνής: Χορός, που τον αποτελούν Αχαρνείς χωριάτες, επικρίνει τους ρήτορες και τους πολιτικούς σαν αίτιους του Πελοποννησιακού πολέμου και την καταστρεπτική για την Αθήνα φιλόδοξη πολιτική. Τα επεισόδια του έργου είναι από τα ευφυέστερα της αρχαίας κωμωδίας και δίδουν μια ζωντανή εικόνα του τότε αστικού βίου. Μεταφραστής ο Μ. Αυγέρης.

Ιππής: Στην κωμωδία τούτη καυτηριάζει δηκτικώτατα ο δημοκόπος Κλέων, πρώην βυρσοδέψης, και η στρατηγία του στην Πύλο. Ο χορός του έργου αποτελείται από μέλη της τάξεως των Ιππέων, γιατί η τάξη αυτή ακριβώς είχε καταδικάσει άλλοτε τον Κλέωνα για δωροδοκία. Αλλά το έργο σατυρίζει και πολλά άλλα από τότε πολιτικά και κοινωνικά ήθη των Αθηναίων. Η μετάφραση, έμμετρη, οφείλεται στον Μ. Αυγέρη.

Πλούτος: Η, χωρίς αμφιβολία, παραστικώτερη κωμωδία τούτη του Αριστοφάνη, περιστρέφεται γύρω από ένα γενικώτερο θέμα. Ένας γέρος ενάρετος και φτωχός, συμμορφούμενος με χρησμό, συναντά τον Πλούτο, τυφλό. Θεραπεύοντας τον γίνεται πλούσιος, όπως και άλλοι ενάρετοι, γιατί είχε αποκατασταθή η πρέπουσα τάξη κι' είχε σταματήσει η ανηθικότητα που κυριαρχούσε πριν, όταν ο Πλούτος ήταν τυφλός. Ολόκληρη η πλοκή διαπνέεται από καυστικώτατη σάτυρα. Μεταφραστής ο Μ. Αυγέρης.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ

Κομψός στο ύφος, πυρρωνιστής στην σκέψη, σκώπτης και χαριτολόγος, ο Λουκιανός συμπερίλαβε στις διηγήσεις του, στους διάλογους του, θεών, ανθρώπων και νεκρών, και στις ποικίλες άλλες μελέτες του ολόκληρο τον αρχαίο κόσμο. Την αδρά και φιλολογικώς άρτια μετάφραση του Λουκιανού, εφάμιλλο στο ύφος και στην κομψότητα με το πρωτότυπο, την οφείλουμε στον Ιωάννη Κονδυλάκη. Έργο αυτόχρονα κλασικό, που δεν πρέπει να λείπη από καμιά βιβλιοθήκη, η μετάφραση τούτη του Κονδυλάκη αποτελεί, χωρίς αμφιβολία, μιαν από τις ωραιότερες προσφορές στην νεοελληνική λογοτεχνία και γλώσσα.

Άπαντα

ΤΟΜΟΣ Α'. Όνειρο ή Λουκιανού βίος. - Προς εκείνον που είπε: είσαι Προμηθέας στα έργα σου. - Πλοίον ή ευχές, - Περί πένθους. - Τίμων ο μισάνθρωπος. - Εγκώμιο μυίγας. - Θεών διάλογοι. - Κρίσεις Θεών. - Προς Νιγρίνον επιστολή. - Νιγρίνος ή περί φιλοσοφικού χαρακτήρας. - Δίκη φωνηέντων.

Τόμος Β' Διάλογοι θαλασσίων Θεών. - Αλκυών ή περί μεταμορφώσεως. Προμηθεύς ή Καύκασος. - Νεκρικοί διάλογοι. - Μένιππος ή νεκρομαντεία. - Φιλοψευδής ή απιστών. - Πώς πρέπει να γράφεται η Ιστορία.

Τόμος Γ' Αληθινή Ιστορία. - Τυραννοκτόνος. - Αποκηρυττόμενος. - Φάλαρις λόγος. - Αλέξανδρος ή ψευδομάντις. - Ο Ηρακλής. - Ο Διόνυσος. - Ψευδολογιστής.

Τόμος Δ' Δις κατηγορούμενος ή Δικαστήρια. - Περί παρασίτου. - Ανάχαρσις. - Προς τον απαίδευτον και πολλά βιβλία αγοράζοντα. – Ότι δεν πρέπει να πιστεύωμεν εύκολα την διαβολήν. - Ζευς ελεγχόμενος. - Ρητόρων διδάσκαλοι. - Ικαρομένιππος ή Υπερνέφελος.

Τόμος Ε' Ιπτίας ή περί του λουτρού. - Μακρόβιοι. - Ο θάνατος του Περεγρίνου. - Οι δραπέται. - Περί του ήλεκτρου ή των κύκνων. – Περί του οίκου. - Πατρίδος εγκώμιον. - Περί των διψάδων. - Περί ορχήσεως. - Ευνούχος. - Βίος Δημώνακτος. - Διάλεξις με τον Ησίοδον. - Χάρων ή επισκοπούντες.

Τόμος ΣΤ' Εικόνες. - Υπέρ των εικόνων. - Εταιρικοί διάλογοι. - Όνειρος ή αλεκτρυών. - Συμπόσιον ή Λαπίθαι. - Θεών Εκκλησία, - Βίων πράσις. - Αλιεύς. - Ψευδοσοφιστής. - Περί Συρίας Θεού. - Ζευς τραγωδός.

ΕΠΙΚΤΗΤΟΣ

Οι αντιλήψεις για τον κόσμο, για τον άνθρωπο, για την ηθική του περίφημου στωικού φιλοσόφου συγκεντρωμένες στο «Εγχειρίδιο» του, σε αριστοτεχνική μετάφραση του Άριστου Καμπάνη.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΣ

Χαρακτήρες: Το κατ' εξοχήν ηθικογραφικό και ψυχολογικό τούτο έργο του συγγραφέα και φιλοσόφου, που παράμεινε πρότυπο στο είδος του, αποτελεί μια περιγραφή και, ταυτόχρονα, μια σάτυρα κοινωνικών και ατομικών κακιών και ελαττωμάτων. Η μετάφραση, πιστή στο πρωτότυπο και ζωντανή, του Μαρίνου Σιγούρου.

ΘΕΟΚΡΙΤΟΣ

Ειδύλλια: Ο κοντινότερος και συγγενικότερος μας από τους αρχαίους ποιητές, υμνητής του έρωτα και της φύσης, που το έργο του, στο σύνολο του, έχει πολλές ομοιότητες και αναλογίες με τη δημοτική μας ποίηση. Τα σωζόμενα ποιήματα του, βουκολικά, ερωτικά, μίμοι, επιγράμματα, διαπνέονται από ζωή κι ομορφιά, που μας προσφέρουν μια ζωντανή εικόνα του αρχαίου βίου με εκπληκτική νεωτεριστικότητα. Η μετάφραση έμμετρη, του Ιωάν. Πολέμη.

ΗΡΟΔΟΤΟΣ

Πατέρας της Ιστορίας ωνομάστηκε ο Ηρόδοτος, που η πιστοποιημένη κι από άλλες πηγές ακρίβεια των όσων εκθέτει αμιλλάται προς τη γοητεία του ύφους του.

Μούσες: Στο θαυμάσιο έργο του, τις «Μούσες», μας ιστορεί τη ζωή των αρχαίων Ασιατικών εθνών, διαφόρων βαρβάρων λαών, της Αιγύπτου και της Ελλάδος μέχρι των Μηδικών Πολέμων. Οι εθνικοί και θρησκευτικοί μύθοι, που αναφέρει, οι περιγραφές των τόπων και των ηθών και εθίμων, καθώς και τα διάφορα επεισόδια που περεμβάλλει στις ιστορίες των λαών προσθέτουν άφθαστη ομορφιά στο βιβλίο, για αυτό οι αρχαίοι έδωσαν τα ονόματα των εννέα Μουσών στα εννέα κεφάλαια του. Η μετάφραση έγινε από τον Σκαλίδη και μ' έλεγχο του Ι. Ζερβού, Τόμοι τέσσερις.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ

Πελοποννησιακός Πόλεμος: Η αμερόληπτη ακρίβεια, η βαθυστόχαστη κριτική, η συντομία και λιτότητα του λόγου και τ' αδρά του νοήματα, ανάδειξαν τον Θουκυδίδη ως τον κορυφαίο ιστορικό του κόσμου όλων των εποχών. Στο μοναδικό έργο του μας εξιστορεί με θαυμάσιο τρόπο τον μακροχρόνιο εμφύλιο πόλεμο των Ελλήνων, που αποτέλεσμά του υπήρξε η ανεπανόρθωτη εξασθένηση της Ελλάδος. Ανατρέχοντας στα απώτατα αίτια, ο Θουκυδίδης εξηγεί τα σχετικά με την ανάπτυξη του Ελληνισμού από τους αρχαιότετους χρόνους, περιγράφει τη σύσταση και την ζωή των Πολιτειών - Κρατών, δίδοντας μας έτσι μια άρτια εικόνα της ζωής των Ελλήνων. Η μετάφραση έγινε από τον Ι. Ζερβά. Τόμοι τέσσερις.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ

Παράλληλοι Βίοι : Ο τελειότερος και σημαντικώτερος από τους τελευταίους Έλληνες κλασικούς, για το ύφος, το απέραντο της σοφίας του και των γνώσεων του και την αδρότητα της σκέψης του. Ιστορικός, ηθικολόγος και φιλόσοφος, στα έργα του συμπεριέλαβε αμύθητο πλούτο γνώσεων, δοξασιών και γεγονότων όλου του αρχαίου ελληνικού και ρωμαϊκού κόσμου μέχρι των χριστιανικών χρόνων. Στους «Παραλλήλους Βίους» του δεν βιογραφεί απλά, παρά κρίνει και συγκρίνει την ιστορία μεγάλων Ελλήνων και Ρωμαίων ανδρών, περιλαμβάνοντας ταυτόχρονα κι όλα τα σχετιζόμενα μ' αυτούς και την εποχή τους γεγονότα, ολόκληρη σχεδόν την πολιτική και κοινωνική και, εν μέρει, την πνευματική ζωή της Ελλάδος και της Ρώμης. Έτσι, οι Παράλληλοι Βίοι» του αποτελούν μια αισθητικά δοσμένη φιλοσοφική εγκυκλοπαίδεια της ελληνικής και ρωμαϊκής ιστορίας. Η μετάφραση έγινε από τον Αλέξανδρο Ραγκαβή. Ολόκληρο το έργο θα κυκλοφορήσει σε 10 τόμους.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Ο Δημοσθένης θεωρείται ως ο μεγαλύτερος ρήτορας του κόσμου κ' οι λόγοι του είναι το τελειότερο υπόδειγμα ρητορικής τέχνης. Οι λόγοι τούτοι, δυνατοί και κυριολεκτούντες, ακαταμάχητοι στην επιχειρηματολογία τους, είναι αληθινά καλλιτεχνήματα στοχασμού κ' έκφρασης.

Ο περί του στεφάνου λόγος : «Ο περί του στεφάνου λόγος» είναι απολογία του πολιτικού του βίου. Περιέχει τόσο μεγάλο πλούτο σ' έξαρση και ρητορικά σχήματα, που μπορεί ν' αποτελέσει πρότυπο για την διδασκαλία της ρητορικής τέχνης.

Οι τρεις Ολυνθιακοί: Στους «Τρεις Ολυνθιακούς» του εκθέτει, αποκαλύπτοντας την έτσι στους Αθηναίους, την πολιτική και τους σκοπούς του Φιλίππου, του Βασιλιά της Μακεδονίας, επικρίνοντας τους ταυτόχρονα για την αδράνεια τους. 01 «Τρεις Ολυνθιακοί» κρίνονται σαν οι κατ' εξοχήν πολιτικοί λόγοι του μεγάλου αθηναίου ρήτορα.

Οι Τέσσαρες Φιλιππικοί: Αντίθετα, οι «Τέσσαρες Φιλιππικοί» του αποτελούν δριμύτατην επίθεση εναντίον του Φιλίππου και ταυτόχρονα πρόκληση σε άμεση εναντίον του ενέργεια των Αθηνών και των άλλων ελληνικών-Πολιτειών-Κρατών. Οι μεταφράσεις των λόγων του Δημοσθένους, ακριβείς, διατηρούν όλη τη δύναμη και τη ζωντάνια του πρωτοτύπου κι οφείλονται στον Ν, Γκινόπουλο. Τόμοι τρεις.

ΟΜΗΡΟΣ

Τα μέγιστα κι ανυπέρβλητα ποιητικά μνημεία της παγκοσμίου σκέψεως αποτελούν τα δύο αριστουργηματικά έπη, η «Ιλιάδα» και η «Οδύσσεια», του Όμηρου. Ό,τι δημιούργησαν οι αρχαίοι πολιτισμοί της Ανατολής σε γνώσεις, θρησκευτικές δοξασίες, μύθους και σύμβολα, σε ηθικές αντιλήψεις και σε τέχνη, πολλαπλασιασμένα από την πλούσια ελληνική διανόηση και διυλισμένα από την καθαρή και λεπτή ελληνική αισθητική, κατάληξαν στον Όμηρο, σαν απόσταγμα ποίησης, πλαστικότητας και κάλλους. Έτσι τα δύο ομηρικά έπη αποτελέσανε και παραμείναν έκτοτε δυο αστείρευτες πηγές κάθε τέχνης, ιδανικά κι άφθαστα πρότυπα για κάθε ποίηση.

Ιλιάς: Το κυρίως ηρωικό έπος. Βασίζεται στη φιλονεικία μεταξύ Αγαμέμνονος και Αχιλλέως, περιγράφει όλα τ' αποτελέσματα και τις επιπτώσεις που είχε στην τρωική εκστρατεία κι ανατρέχει, επεισοδιακά, σ' όσα προηγήθηκαν της εκστρατείας και στην εν γένει ελληνική μυθολογία. Θεοί, ήρωες, παραδόσεις, περιπέτειες, περιγραφές, αποτελούν στην «Ιλιάδα» έναν κόσμο που κινείται και ζη μ' όλη την ενάργεια της αλήθειας και μέσα στο άπλετο φως της πιο υψηλής ποίησης. Η μετάφραση ρυθμική, και πιστή, του Ι. Ζερβού. Τόμοι τέσσερις.

Οδύσσεια: Το πολυσύνθετο και πολυμερές έπος αυτό του Όμηρου διηγείται την δεκάχρονη περιπλάνηση του Οδυσσέα, ύστερα από τον τρωικό πόλεμο, επιστρέφοντας στην Ιθάκη. Οι πολιτισμοί, οι θρησκείες, η Ιστορία, τα ήθη των τότε λαών, καθώς και των μυθολογουμένων, περιλαμβάνονται και συμπλέκονται στην αριστουργηματική, περιπετειώδη αφήγηση. Η έμμετρη μετάφραση, από τις κλασικές πια της νεοελληνικής γραμματολογίας, έγινε από τον Ιάκωβο Πολυλά. Το έργο θα κυκλοφορήσει σε τέσσερις τόμους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

Ο πολυσχιδέστερος κι έγκυκλοπαιδικώτερος από τους φιλοσόφους όλων των εποχών, που το έργο του υπήρξε η βάση ολόκληρης της νεώτερης επιστήμης και φιλοσοφίας.

Ηθικά Νικομάχεια: Πρόκειται για το πιο νεωτεριστικό έργο του μεγάλου φιλοσόφου. Στα «Ηθικά Νικομάχεια» εξετάζονται, αναλύονται και διατυπώνονται από θεωρητικής και, ταυτόχρονα, πρακτικής απόψεως, οι αρχές της κοινωνικής και της ατομικής ηθικής. Η μετάφραση φιλολογική και σαφής, έγινε από τον Κ. Ζάμπα. Τόμοι δύο.

Περί ψυχής: Στο πολυφημισμένο τούτο έργο του ο Αριστοτέλης διατύπωσε τις μεταφυσικές θεωρίες του για την ψυχή, βασίζοντας τις στα δεδομένα του φυσικού κόσμου και του ορθού λόγου. Οι αντιλήψεις του υπήρξαν η αφετηρία των περισσότερων από τα νεότερα μεταφυσικά συστήματα. Η μετάφραση οφείλεται στον Π. Γρατσιάτο.

Μικρά φυσικά: τα πορίσματα των πριν απ' αυτόν φυσικών και φιλοσόφων και κυρίως τα συμπεράσματα της κολοσσιαίας προσωπικής εργασίας του διατύπωσεν ο Αριστοτέλης στο έργο του αυτό. Έργο βαθύτατο και διαφωτιστικό των τότε φυσικών και βιολογικών γνώσεων. Η μετάφραση, με φιλολογική ακρίβεια και σαφήνεια, οφείλεται στον Π. Γρατσιάτο.

Αθηναίων Πολιτεία : Ιστορία πολιτική και πολιτειακή των Αθηνών, το κυριώτερο από το μεγάλο περί πολιτευμάτων έργο του Αριστοτέλους. Στην Ιστορία τούτη θαυμάζεται ιδιαίτερα η λιτότητα και η οικονομία του έργου. Η μετάφραση έγινε από τον Ι. Ζερβό.

ΞΕΝΟΦΩΝ

Λαξευτής του λόγου, χαρακτηριζόμενος κυρίως για την σαφήνεια του, την λιτότητα και την περιγραφικότητα του, ο Ξενοφών αποτελεί υπόδειγμα της Αττικής καλλιέργειας κ' είναι ένας από τους μεγαλύτερους ιστορικούς και ηθικολόγους της παγκοσμίου γραμματολογίας.

Απομνημονεύματα : τα «Απομνημονεύματα» του Ξενοφώντος είναι η περίληψη της διδασκαλίας του Σωκράτους, του οποίου επίσης υπήρξεν μαθητής, κι αναφέρονται κυρίως στις ηθικές αντιλήψεις του μεγάλου φιλοσόφου. Η μετάφραση έγινε από τον Κ. Βάρναλη.

Κύρου Ανάβασις: Ιστορία της εκστρατείας του Κύρου του νεωτέρου και κυρίως η αφήγηση της επιστροφής των δέκα χιλιάδων Ελλήνων υπό την στρατηγία του Ξενοφώντος. Η περιγραφή των χωρών και των λαών της Ασίας επιτείνει την ζωνρότητα του ύφους και το ενδιαφέρον τής Ιστορικής αφήγησης. Μετάφραση Δ. Αναστασοπούλου του Αθηναίου. Τόμοι τρεις.

ΠΛΑΤΩΝ

Στους θαυμάσιους διάλογους του ο Πλάτων απέδωσε την διδασκαλία του Σωκράτους και διατύπωσε εξαιρετικής γενικότητας δικές του θεωρίες για τον κόσμο και για τον άνθρωπο, για την ψυχή και για τον νου, για την πολιτεία και για την ηθική, επηρεάζοντας

βαθύτατα τον Χριστιανισμό και τις ηθικές και κοινωνικές αντιλήψεις των νεωτέρων χρόνων ως τις μέρες μας. Οι διάλογοι του αποτελούν άρτια εγκυκλοπαιδική διδασκαλία της αρχαίας σοφίας, κ' έχουν τόση φυσικότητα, περιγραφή και χάρη, που μπορούν να χαρακτηρισθούν κι ως φιλοσοφικά δράματα.

Φαίδων: Πρόκειται για υψηλή και βαθιά μελέτη περί ψυχής. Ο Σωκράτης, ανάμεσα στους μαθητές του, στις τελευταίες ώρες της ζωής του, διδάσκει με ηρεμία και γαλήνη τον θείο προορισμό του ανθρώπου και φέρνει δυνατά επιχειρήματα για την ύπαρξη ζωής. Ύστερ' από τον θάνατο. Η λιτή δραματική αφήγηση του θανάτου του Σωκράτους, με κώνειο, είναι από τις ωραιότερες σελίδες της παγκοσμίου λογοτεχνίας. Η μετάφραση έγινε από τον Αρ. Χαροκόπο.

Κρίτων : Ο μεγάλος φιλόσοφος, παρακινούμενος από τον Κρίτωνα να φύγει, για να μην υποστή την άδικη τιμωρία, αρνείται και εξηγώντας τους λόγους διδάσκει γιατί και πώς πρέπει ν' αγαπούμε και να σεβώμαστε την πατρίδα και τους νόμους της. Μετάφραση Ν. Γκινοπούλου.

Θεαίτητος: Από τα τελευταία έργα του Πλάτωνος. Σ' αυτό ερευνώνται τα σχετικά με την ανθρώπινη γνώση και καθορίζεται το τι είναι επιστήμη. Η ενάργεια της σκέψης, η βαθύτητα του νοήματος και η ακρίβεια της φιλοσοφικής διατύπωσης κάνουν τον «θεαίτητον» έναν από τους εξοχότερους πλατωνικούς διαλόγους. Μετάφραση Κ. Ζάμπα.

Κρατύλος: Με βαθύτατη παρατηρητικότητα κ' εύληπτη ανάλυση στον διάλογο τούτο εξετάζεται το πώς δημιουργήθηκε η γλώσσα, για το πώς πρέπει ν' αποβλέπομε στη μουσική ετυμολογία των λέξεων και ίσαμε ποιο σημείο είναι δυνατόν να χειραφετηθή η σκέψη από τις ατέλειες της γλώσσας. Μετάφραση Κ. Ζάμπα.

Σοφιστής: Πρόκειται για εξαιρετικά τολμηρή φιλοσοφική έξαρση προς εξακρίβωση των ορίων της ανθρωπίνης νοήσεως, γι' αυτό και θεωρείται ως η μεταφυσική του Πλάτωνος. Σ' ό,τι αφορά στην λογική του, είναι ο πιο πολύτροπος και οξύς από τους πλατωνικούς διαλόγους. Η μετάφραση έγινε από τον Κ. Ζάμπα.

Πολιτικός : Στον διάλογο τούτο αναλύεται φιλοσοφικά η ανθρώπινη ενέργεια στην πράξη και τη θεωρία, κι ο συγγραφέας, χρησιμοποιώντας έναν μύθο, παρουσιάζει άλλο είδος, πολιτεύματος για να υποδείξει τις ατέλειες των υπάρχοντων πολιτευμάτων. Έτσι, ο διάλογος αυτός αποτελεί την κατ' εξοχήν κοινωνιολογική μελέτη του Πλάτωνος. Μετάφραση Κ. Ζάμπα.

Χαρμίδης: Ο «Χαρμίδης» αποτελεί επισκόπηση της ηθικής, κ' εξετάζει κυρίως το τι είναι σωφροσύνη, για να συμπεράνει ότι και αυτή, όπως τόσες άλλες ηθικές αξίες, είναι σχετική και επομένως απροσδιόριστος από πολλές απόψεις. Μετάφραση Άριστου Καμπάνη.

Ιππίας μείζων και ελάσσων: Στον «Ιππία μείζονα», ο Σωκράτης φέρνει σε αντιφάσεις τον σοφιστή Ιππία, προκαλώντας τον να ορίσει το Ωραίον. Ερευνάται αν Ωραίον είναι το πρόπον ή το χρήσιμο ή το ικανό ή, γενικότερα ακόμη, αν το Ωραίον είναι το αίτιο του αγαθού ή, πιο θετικά, αυτό που ευχαριστεί την δράση και την ακοή. Όλους τους ορισμούς αυτούς, ο Σωκράτης τους ελέγχει ως αυτοτελείς, υποδεικνύοντας εντούτοις ως κάτι ευχάριστο κ' επαρκή για τον νου μια τέτοια πολλαπλή και διαφορότροπη επισκόπηση των γενικών ζητημάτων. Σε παρόμοιο συμπέρασμα καταλήγει κι ο «Ιππίας ελάσσων», ερευνώντας όμως κάτι άλλο: αν και κατά πόσον η αλήθεια διαφέρει από το ψέμμα. Μετάφραση Κ. Ζάμπα.

Φαίδρος: Περιμάχητος διάλογος, που από την αρχαιότητα κιόλας πότε προκαλούσε τον έπαινο και πότε την επίκριση για τις παράτολμες περί ηθικής ιδέες του, οι οποίες αναπτύσσονται τεχνικώτατα και με παραστατικό λυρισμό. Πραγματεύεται τον έρωτα, το κάλλος και όλα τ' ανάλογα ψυχικά συναισθήματα, αντικρούοντας και συμπληρώνοντας έναν σχετικό λόγο του Λυσίου κι αποδειχνοντας, ταυτόχρονα, πώς

η ρητορική μόνο με τη φιλοσοφία μπορεί ν' αναχθή σε τέχνη. Μετάφρ. Κ. Γούναρη.

Αλκιβιάδης Α' Αλκιβιάδης Β' : η αυτοεπίγνωση, το «γνώθι σαυτόν», κι ακόμη βαθύτερα η θεώρηση του εσωτερικού κόσμου μας τίθεται στον Αλκιβιάδη σαν αφετηρία και βάση της εξύψωσης του ανθρώπου. Αφού διευκρινισθή πρακτικά, ότι χωρίς την αυτοεπίγνωση δεν έχουμε ορθή αντίληψη του δικαίου και του οφελίμου, μετά γενικεύεται η ιδέα της αυτοεπίγνωσης και η ωφέλεια που έχουμε απ' αυτήν παρουσιάζεται σαν εκείνο που κατ' εξοχήν τελειοποιεί τον άνθρωπο και που τον εξυψώνει προς το θείο. Έτσι, οι αντιλήψεις του διαλόγου τούτου είναι ο πυρήνας, μπορεί να πη κανείς, της Νεοπλατωνικής Φιλοσοφίας. Ο συναπτόμενος διάλογος «Αλκιβιάδης Β'» ξεκινώντας από τ' ότι οι άνθρωποι προσεύχονται για να ζητήσουν πολλές φορές επιβλαβή πράγματα, καταλήγει στ' ότι αγνοούμε το τι είναι το ωφέλιμο και τι το αγαθό. Η μετάφραση του Ν. Καζαντζάκη.

Ίππαρχος, Οι αντεραστές: στον πρώτο από τους δυο αυτούς διαλόγους, τον «Ίππαρχο», ερευνάται τι είναι η αγάπη του κέρδους και, πιο γενικά, η τάση του ανθρώπου να ωφεληθεί από τον διπλανό του και να επικρατήσει, και κατά πόσο μια τέτοια τάση είναι βλαβερή και άδικη. Αφού αποδειχθή η σχετικότητα των παρόμοιων αντιλήψεων, συμπεραίνεται ότι η φιλοκέρδεια είναι μια φυσική ανθρώπινη ροπή. Στους «αντεραστές» εξετάζεται τι είναι φιλοσοφία και κατά πόσον και πώς ωφελεί, κατακρίνονται δε αυτοί που την απλή πολυμάθεια την παρουσιάζουνε σαν σοφία.

Ερυξίας, Αξίοχος, Αλκυών : Στον πρώτο από τους τρεις αυτούς διαλόγους ερευνάται τι είναι πλούτος και κατά πόσον μπορεί να είναι ωφέλιμος στον άνθρωπο. Στον δεύτερο, τον «Αξίοχο», γίνεται επισκόπηση της εσωτερικής πίστης που έχει ο άνθρωπος για την ψυχή και η πίστη τούτη προβάλλεται έμμεσα σαν εκμηδένιση του φόβου του θανάτου. Στην «Αλυόνα», ποιητικά και με κάποιον μυστικισμό, ερμηνεύεται η μεταμορφωτική δύναμη της ύλης της φύσεως. Η μετάφραση έγινε από τον Γ. Μάνεση.

Παρμενίδης: Ο Παρμενίδης και ο Ζήνων ο Ελεάτης υποστηρίζουν δογματικά το ενιαίο του σύμπαντος, αποδείχνοντας με πλήθος μεταφυσικούς ισχυρισμούς το αδύνατο της πολλαπλότητας των όντων. Μα ο Σωκράτης, με αλλεπάλληλες ερωτήσεις τους φέρνει σε αντιφάσεις, για να προκύψει τελικά ως βαθύτερο συμπέρασμα του διαλόγου, η σχετικότητα των ανθρωπίνων γνώσεων και το σφαλερό κάθε δογματικής θεωρίας.

Συμπόσιον: Σε συμπόσιο, όπου γιορτάζεται η νίκη του πλουσίου δραματικού ποιητού Αγάθωνος, οι συνδαιτυμόνες αποφασίζουν να εγκωμιάσουν, κάθε ένας χωριστά, τον έρωτα. Τελευταίος μιλεί ο Σωκράτης για να ορίσει ότι ο έρωτας, όπως τον εννοούν όλοι, είναι η επιθυμία του ανθρώπου για την ομορφιά. Στην διήγηση του περιλαμβάνει τον μύθο της γένεσης του Έρωτα, γεμάτον βαθύ και υψηλόν μυστικισμό, και παρουσιάζει ιδεολογικά τον ερωτικό πόθο σαν φιλοσοφική έφεση, ως τάση προς ευδαιμονία και, μαζί, αθανασία. Ο ξαφνικός ερχομός του Αλκιβιάδη, μεθυσμένου, που πειράζει φιλικά τον Σωκράτη, επιβεβαιώνει παραστατικά τη σωκρατική ιδεολογία. Μεταφραστής ο Ν. Κουντουριώτης.

Ευθύδημος : Ο διάλογος αυτός αποτελεί σφοδρήν επίθεση και επίκριση των αμφιγνωμιών, των σφαλερών συλλογισμών και της κενότητας της σκέψης και των γνώσεων των σοφιστών, όχι τόσο των επιφανών και φιλοσοφούντων, όσο των κοινών και ρητορευόντων. Ορισμένοι υπαινιγμοί αφορούν στον Αντισθένη και στον Ισοκράτη. Μεταφραστής ο Α. Χαροκόπος.

Μένων : Από τους πιο λιτούς πλατωνικούς διαλόγους, που δείχνει, εντούτοις, την ευρύτητα και την πολυμέρεια του μεγάλου φιλοσόφου. Εξετάζει και αναλύει την αρετή, αν και κατά πόσον είναι έμφυτη στον άνθρωπο. η μαθηματικά διατυπωμένη σκέψη, η αλληλουχία και η ακρίβεια των συλλογιστικών επιχειρημάτων καθώς και η οικονομία του, που περιορίζει αυστηρά το θέμα του, πλησιάζουν τον διάλογο

αυτόν στην λεγομένη, κίολας, θετική φιλοσοφία. Η μετάφραση έγινε από τον Χαρίλαο Παπαντωνίου.

Θεάγης. Περί δικαίου. Περί αρετής : στον πρώτον από τους τρεις αυτούς διαλόγους, ο Πλάτων εξετάζει το τι είναι σοφία και αν μπορεί να διδαχτή, και θέτει σαν βάση της μόρφωσης και της επίδοσης του ανθρώπου την εσωτερική φυσική κλίση του. Στον διάλογο τούτο γίνεται πολύς λόγος από τον Σωκράτη για το γνωστό δαιμόνιο του. Στον δεύτερο ερευνάται αν η αντίληψη του δικαίου είναι έμφυτη η επίκτητη, και στον τρίτο αν μπορεί να διδαχτή ή όχι η αρετή, για να κατάληξη στο συμπέρασμα, ότι η αρετή είναι θείο δώρο. Μετάφραση του Σ. Λιμπεροπούλου.

Φίληβος : Στην ερώτηση, που βασίζεται το αγαθό, ο Φίληβος άπαντα προβάλλοντας την ηδονή κι ο Σωκράτης αντιπαραβάλλει τη φρόνηση. Κι αφού δείχτη, ότι για τον άνθρωπο είναι σημαντικότερη η φρόνηση, ως κάτι πεπερασμένο και αντιληπτό συμπεραίνεται ότι ο συνδυασμός φρονήσεως και αρετής οδηγεί στο αγαθό. Μετάφραση Κ. Ζάμπα.

Πρωταγόρας : Ύστερα από ωραία και ειρωνική περιγραφή των επιδειχτικών και φαντασμένων τρόπων των σοφιστών, γίνεται συζήτηση, ανάμεσα στον Σωκράτη και τον Πρωταγόρα, περί αρετής. Επιδέξια φέρνοντας σε αδιέξοδο τον σοφιστή, ο Σωκράτης αποδείχνει πως η αρετή είναι αυτοδίδαχτη κ' ύστερα, μεταστρέφοντας τους συλλογισμούς του την παρουσιάζει σαν αποτέλεσμα γνώσης. Μετάφραση Α. Χαροκόπου. Κριτίας : Αναφερόμενος στη μυθολογούμενη χώρα της Ατλαντίδος, της οποίας μας δίδεται ποιητική και εξαιρετικά παραστατική περιγραφή, ο Ελάτων διατυπώνει εδώ το ιδανικό, κατά την αντίληψη του πολιτικό και κοινωνικό σύστημα: έναν συνδυασμό μοναρχίας και ομοσπονδιακής οργάνωσης. Μετάφραση Α. Χαροκόπου.

Λάχης: Ο διάλογος αυτός θέτει σαν βάση ανατροφής την ανδρεία, κι από ηθική κι από υλική άποψη. Εξετάζοντας το τι είναι η ανδρεία και μην καταλήγοντας σε κανέναν ορισμό, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι αρετές δεν μπορούν να καθοριστούν θεωρητικά και απόλυτα. Μεταφραστής ο Άριστος Καμπάνης

Λύσις : Διάλογος μεταξύ Σωκράτους και ωραίων εφήβων στην παλαίστρα, που ερευνά τα σχετικά με την φιλία που αρμόζει στους νέους απέναντι των μεγαλύτερων τους και, πιο γενικά, την φιλία σαν ατομική και κοινωνικήν αρετή. Μεταφραστής ο Άριστος Καμπάνης.

Απολογία Σωκράτους: Το δράμα της δίκης και της καταδίκης του Σωκράτους, και κυρίως η απλή και σοφή εξιστόριση της ζωής και της διδασκαλίας του, όπως μας δίδεται από τον ίδιο το Σωκράτη, ενώ απολογείται, σαν υπεράσπιση του εαυτού του κατά των κατηγορών του. Η μετάφραση έγινε από τον Αλ. Μωραϊτίδη.

Ευθύφρων: Στον διάλογο τούτο εξετάζεται και αναλύεται με βαθύτητα φιλοσοφική και φιλελευθερισμό το τι είναι οσιότης, δηλαδή ευσέβεια, αρετή και νομιμοφροσύνη. Επικρίνοντας την πρόληψη και την κατά τύπους μόνον και παράδοσιν ευσέβεια, θέτει σαν αφετηρία και γνώμονα της αληθινής ηθικής την έμφυτη και κατά συνείδησιν ηθικότητα. Μετάφραση Αλ. Μωραϊτίδη.

Γοργίας: Συζήτηση του Σωκράτους με τον διάσημο σοφιστή της αρχαιότητας Γοργία, που δίδασκε πως η τυπική μόρφωση - η επιστημονική πολυμάθεια, όπως λέγεται σήμερα - αρκεί για ν' αναδειχτή ένας άνθρωπος. θέμα της συζητήσεως είναι, αν η ρητορική πετυχαίνει να δώσει την υπεροχή, πράγμα που αποκρούει ο Σωκράτης, αποδείχνοντας πως η αληθινή μόρφωση είναι αυτή που θεμελιώνεται πάνω στην φιλοσοφία. Μετάφραση Αλ. Φιλαδελφέως.

Μενέξενος : Μοναδικός στο είδος του διάλογος, γιατί αποτελώντας τάχα εγκώμιο για Αθηναίους που έπεσαν στον πόλεμο, γραμμένο από την Ασπασία, στην πραγματικότητα δεν είναι παρά λεπτή κ' ειρωνική σάτυρα της φλύαρης ρητορείας και των ρητόρων της εποχής εκείνης, των οποίων μιμείται με θαυμαστή τέχνη το ύφος και την παραλογιζόμενη σοφιστεία. Η μετάφραση έγινε από τον Ι. Ζερβό.

Τίμαιος : Αποτελεί σύστημα μεταφυσικής φιλοσοφίας περί γενέσεως του κόσμου και περί φύσεως του ανθρώπου, που παρουσιάζει πολλή συγγένεια με τις θεωρίες των Πυθαγορείων. Ο Τίμαιος αναπτύσσει βαθύτατες ιδέες για τον χαρακτήρα του κόσμου και ο Σωκράτης διευκρινίζει, συντελώντας στην ενάργεια και την παραστικότητα του πλατωνικού ύφους. Η μετάφραση έγινε από τον Π. Γρατσιάτο.

Ιων. Μίνως. Δημόδοκος. Σίσυφος. Κλειτοφών: Ο πρώτος από τους διαλόγους αυτούς ελέγχει την επιπόλαιη γνώση. Ο δεύτερος αναφέρεται στις περί του δικαίου και της αρετής γενικές και σχετικές αντιλήψεις. Ο «Δημόδοκος», ξεκινώντας από το ερώτημα, αν και από ποιους πρέπει να ζητούμε συμβουλές, ανάγεται, πιο γενικά, στην εξέταση του τρόπου και του ποιού της επίκτητης μόρφωσης. Ο «Σίσυφος» αναλύει τι είναι πρακτική και τι θεωρητική σκέψη και πόσον είναι ωφέλιμη. Ο «Κλειτοφών», τέλος επισκοπώντας τις περί ηθικής αντιλήψεις, αποδειχνει τη σχετικότητα τους. Μεταφραστής ο Ν. Καζαντζάκης.

Πολιτεία: Το πρωτοτυπώτερο και πλαστικώτερο από τα πλατωνικά έργα, αποτελούμενο από δέκα βιβλία. Το πρώτο βιβλίο, που αναφέρεται στην δικαιοσύνη, γίνεται η αφετηρία για να διατυπωθή μετά η ιδέα του ιδανικού πολιτεύματος. Η οριζόμενη ισότητα δικαιωμάτων των πολιτών, ο διακανονισμός ίσης εργασίας, η κατανομή των πολιτών σε τρεις τάξεις, η εξίσωση ανδρών και γυναικών, η κοινογαμία κ' η κοινοκτημοσύνη, ο αποκλεισμός των ποιητών, ο περιορισμός της αύξηση του πληθυσμού, οι πρωτόρρυθμες γενικές αρχές του κοινωνικού και αστικού δικαίου, συνδυαζόμενες σε οργανικό σύστημα στο έργο αυτό, αποτέλεσαν την αφετηρία πολλών φιλοσοφικών, κοινωνιολογικών και πολιτικών θεωριών. Έτσι, που και από την άποψη αυτή αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα δημιουργήματα της ανθρώπινης σκέψης. Η μετάφραση οφείλεται στον Ιωάννη Γρυπάρη. Τόμοι τρεις.

Νόμοι και Επινόμις : Το πιο ώριμο από τα έργα του Πλάτωνος, σε δώδεκα βιβλία. Ο διάλογος, στον οποίο δεν παρουσιάζεται πια, διδάσκοντας ή ελέγχοντας, ο Σωκράτης, μα κάποιος ανώνυμος Αθηναίος, δηλαδή ο Πλάτων, διεξάγεται κατά το διάστημα μιας πορείας από την Κνωσό ως το άντρο του Διός: μιας ημέρας. Στον διάλογο παίρνουνε μέρος ο Λακεδαιμόνιος Μέγίλος, και ο Κρητικός Κλεινίας, που εκπροσωπούν τα δύο περιφημότερα αρχαία πολιτεύματα, το μινωικό και το σπαρτιατικό. Εδώ δε θα συναντήσουμε περιγραφές χαρακτήρων και επεισόδια. Κάθε συζητητής παρουσιάζεται απλά σαν εκπρόσωπος μιας ωρισμένης θεωρίας, για να διατυπωθή τελικά η ώριμη φιλοσοφική αντίληψη του Πλάτωνος σε πολιτικό σύστημα, επιδεχτικό εφαρμογής. Η «Επινόμις», αποτελώντας συνέχεια των «Νόμων» είναι ταυτόχρονα και μια επεξήγηση τους συχνά. Μεταφραστής ο Κ. Ζάμπας. Τόμοι τέσσερις.

Επιστολές και Όροι: Οι αποδιδόμενες, από την αρχαιότητα κιόλας, επιστολές στον Πλάτωνα, αναφέρονται στις φιλοσοφικές αντιλήψεις του και δίδουν πλείστες όσες λεπτομέρειες για την ζωή του μεγάλου φιλοσόφου. Με τις «Επιστολές» συνεκδίδονται και οι «Όροι», - ερμηνεία, δηλαδή, ειδικών λέξεων και φιλοσοφικών όρων που συναντούνται στα διάφορα έργα του Πλάτωνος.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 36 (ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟΝ Ο.Τ.Ε.)

Αίθουσα 1.000 τετραγωνικών μέτρων. Χιλιάδες είδη βιβλίων στις μισές τιμές και με μεγάλες ΕΥΚΟΛΙΕΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Γ. ΛΑΔΙΑΣ & Σια Ε.Π.Ε

Η σειρά των Αρχαίων Ελλήνων Συγγραφέων των Εκδόσεων Φέξη, υπήρξεν ένας σταθμός στα ελληνικά χρονικά. Για πρώτη φορά προσφερόταν συστηματικά στο ελληνικό αναγνωστικό κοινό, η αρχαία ελληνική σκέψη (ιστορία, φιλοσοφία, ποίηση, δράμα, δικανικός και πολιτικός λόγος) σε δημιουργικές μεταφορές της, από τους άριστους μεταφραστές του τόπου, στην πιο σύγχρονη μορφή που πήρε, εξελισσόμενο, το γλωσσικό της όργανο. Ο Όμηρος, οι Τραγικοί κι ο Αριστοφάνης, ο Ηρόδοτος, ο Θουκυδίδης, ο Πλάτων, ο Ξενοφών, ο Αριστοστέλης, ο Θεόκριτος, ο Θεόφραστος, ο Επίκτητος, ο Πλούταρχος, ο Λουκιανός κλπ. προσφέρονται και σήμερα, στις κλασικές πια μεταφράσεις των Πολυλά, Ραγκαβή, Μωραϊτίδη, Κονδυλάκη, Ποριώτη, Γρυπάρη, Τανάγρα, Πολέμη, Καμπάνη, Καζαντζάκη, Βάρναλη, Αυγέρη, Βουτιερίδη, Ζερβού, Φιλαδελφέως, Τσοκόπουλου, Σιγούρου, Κ. Χρηστομάνου κλπ. σε μια σύγχρονη σειρά εκδόσεων βιβλίου τσέπης, πράγμα που επίσης γίνεται για πρώτη φορά, συστηματικά, στην Ελλάδα.

ΙΠΠΙΑΣ ΜΕΙΖΩΝ ΚΑΙ ΕΛΑΣΣΩΝ Στον «Ιππία μείζονα», ο Σωκράτης φέρνει σε αντιφάσεις τον σοφιστή Ιππία, προκαλώντας τον να ορίση το Ωραίον. Ερευνάται αν Ωραίον είναι το πρέπον ή το χρήσιμον ή το ικανό ή, γενικώτερα ακόμη, αν το Ωραίον είναι το αίτιον του αγαθού ή, πιο θετικά, αυτό που ευχαριστεί την όραση και την ακοή. Όλους τους ορισμούς αυτούς, ο Σωκράτης τους ελέγχει ως ατελείς, υποδεικνύοντας εντούτοις ως κάτι ευχάριστο κ' επαρκή για τον νου μια τέτοια πολλαπλή και διαφορότροπη επισκόπηση των γενικών ζητημάτων. Σε παρόμοιο συμπέρασμα καταλήγει κι ο «Ιππίας ελάσσων», ερευνώντας όμως κάτι άλλο: αν και κατά πόσον η αλήθεια διαφέρει από το ψέμμα.

Η «ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΕΞΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ» ΑΝΑΤΥΠΩΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 36 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΤΣΙΜΙΣΚΗ 61

ΤΙΜΗ ΤΟΜΟΥ ΔΡΑΧΜΕΣ 10

End of the Project Gutenberg EBook of Hippias, by Plato

*** END OF THIS PROJECT GUTENBERG EBOOK HIPPIAS ***

***** This file should be named 34880-0.txt or 34880-0.zip ***** This and all associated files of various formats will be found in: <http://www.gutenberg.org/3/4/8/8/34880/>

Produced by Sophia Canoni. Book provided by Iason Konstantinides

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from public domain print editions means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg-tm electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG-tm concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for the eBooks, unless you receive specific permission. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the rules is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. They may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING with public domain eBooks. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

***** START: FULL LICENSE *****

THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg-tm mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase "Project Gutenberg"), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg-tm License (available with this file or online at <http://gutenberg.org/license>).

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg-tm electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg-tm electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg-tm electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg-tm electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. "Project Gutenberg" is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg-tm electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg-tm electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg-tm electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation ("the Foundation" or PGLAF), owns a

compilation copyright in the collection of Project Gutenberg-tm electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is in the public domain in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg-tm mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg-tm works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg-tm name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg-tm License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg-tm work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country outside the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg-tm License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg-tm work (any work on which the phrase "Project Gutenberg" appears, or with which the phrase "Project Gutenberg" is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org

1.E.2. If an individual Project Gutenberg-tm electronic work is derived from the public domain (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase "Project Gutenberg" associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg-tm trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg-tm electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg-tm License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg-tm License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg-tm.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links

or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg-tm License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg-tm work in a format other than "Plain Vanilla ASCII" or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg-tm web site (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original "Plain Vanilla ASCII" or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg-tm License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg-tm works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg-tm electronic works provided that

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg-tm works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg-tm trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, "Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation."

- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg-tm License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg-tm works.

- You provide, in accordance with paragraph 1.E.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.

- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg-tm works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg-tm electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from both the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and Michael Hart, the owner of the Project Gutenberg-tm trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread public domain works in creating the Project Gutenberg-tm collection. Despite these efforts, Project Gutenberg-tm electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain "Defects," such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data,

transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the "Right of Replacement or Refund" described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg-tm trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg-tm electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you 'AS-IS' WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg-tm electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg-tm electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg-tm work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg-tm work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg-tm

Project Gutenberg-tm is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need, are critical to reaching Project Gutenberg-tm's goals and ensuring that the Project Gutenberg-tm collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg-tm and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation web page at <http://www.pglaaf.org>.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Its 501(c)(3) letter is posted at <http://pglaaf.org/fundraising>. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's principal office is located at 4557 Melan Dr. S. Fairbanks, AK, 99712., but its volunteers and employees are scattered throughout numerous locations. Its business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887, email business@pglaaf.org. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's web site and official page at <http://pglaaf.org>

For additional contact information:

Dr. Gregory B. Newby
Chief Executive and Director
gbnewby@pglaaf.org

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg-tm depends upon and cannot survive without wide spread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit <http://pglaaf.org>

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg Web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: <http://pglaf.org/donate>

Section 5. General Information About Project Gutenberg-tm electronic works.

Professor Michael S. Hart is the originator of the Project Gutenberg-tm concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For thirty years, he produced and distributed Project Gutenberg-tm eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg-tm eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as Public Domain in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our Web site which has the main PG search facility:

<http://www.gutenberg.org>

This Web site includes information about Project Gutenberg-tm, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.